Government of Maharashtra

Directorate of Education

(Secondary and Higher Secondary) Maharashtra State, Pune

Std. 11th
Centralised Online Admission Process
2024-25

माहिती पुस्तिका

INFORMATION BOOKLET

Helpline - 09823009841

ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्र व वेब पोर्टल

मुंबई महानगर क्षेत्र (MMR)	:	https://mumbai.11thadmission.org.in
पुणे, पिंपरी-चिंचवड मनपा	:	https://pune.11thadmission.org.in
नागपूर महानगरपालिका	:	https://nagpur.11thadmission.org.in
अमरावती महानगरपालिका	:	https://amravati.11thadmission.org.in
नाशिक महानगरपालिका	:	https://nashik.11thadmission.org.in

शुभ संदेश

सत्यमेव जयते

मंत्री

शालेय शिक्षण,

महाराष्ट्र राज्य

मंत्रालय, मुंबई – ३२

प्रिय विद्यार्थी मित्रांनो, सस्नेह नमस्कार!

इयत्ता दहावीपर्यंत आपण मिळविलेल्या यशाबद्दल आपले मन:पूर्वक अभिनंदन!

इ.१०वी झाली, आता पुढे काय? असा प्रश्न तुम्हाला नक्कीच पडला असेल. पण मित्रांनो, गोंधळून जाऊ नका. इयत्ता–११वी, १२वी म्हणजे उच्च माध्यमिक स्तराचे शिक्षण ही महाविद्यालयीन उच्च शिक्षणाची पूर्वतयारी असते. या स्तरावरील शैक्षणिक व स्पर्धात्मक बदलांना आपण पूर्ण क्षमतेने सामोरे जायला हवे.

आपल्या भविष्याचा मार्ग ठरविण्यासाठी आपल्या शाळेतील समुपदेशक यांच्याशी सल्लामसलत करा. तसेच https://mahacareerportal.com या वेब पोर्टलवरून पुढील शिक्षणासाठी उपलब्ध असणाऱ्या विविध कोर्सेसची माहिती मिळवा. आपल्या पालकांशी चर्चा करा, आपली आवड–निवड, प्राप्त गुण, यांची नोंद घ्या आणि पुढील शिक्षणासाठी कोणती शाखा निवडावी हे ठरवा. आपल्या अंगीकृत कौशल्यांना योग्य प्रकारच्या शिक्षणाची जोड द्या व आपला भविष्यकाळ उज्ज्वल करा.

इयत्ता ११वी कला, वाणिज्य, विज्ञान व व्यावसायिक अभ्यासक्रम या शाखांचे प्रवेश मुंबई महानगर क्षेत्र, तसेच पुणे, पिंपरी–चिंचवड, नागपूर, अमरावती व नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रात केंद्रीय ऑनलाईन पद्धतीने होत आहेत. ही प्रवेश प्रक्रिया अधिकाधिक विद्यार्थीकेंद्री होण्यासाठी आवश्यक कार्यपद्धती शासनाने निश्चित केलेली आहे.

सदर प्रवेश प्रक्रिया खऱ्या अर्थाने ऑनलाईन होत आहे. त्यामध्ये माहितीपुस्तिका मिळविणे, शुल्क जमा करणे, अर्ज भरणे व प्रवेश निश्चित करणे या सर्व प्रक्रिया केवळ ऑनलाईन पद्धतीने करावयाच्या आहेत. मोबाईल ॲपसुद्धा आपल्या मदतीसाठी आहे. त्यामुळे सर्वांना सुरक्षित राहून गर्दी न करता सर्व कार्यवाही करणे सुलभ होईल.

महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री माननीय ना. एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री माननीय ना. देवेंद्र फडणवीस आणि उपमुख्यमंत्री माननीय ना. अजित पवार यांची प्रेरणा आपल्या सर्वांच्या पाठीशी आहे. संपूर्ण प्रवेश प्रक्रिया पारदर्शक पद्धतीने राबवून आपणास गुणवत्तेनुसारच प्रवेश दिला जाईल याची खात्री बाळगा.

आपल्या पुढील शैक्षणिक वाटचालीस मन:पूर्वक शुभेच्छा!

आपला

(दीपक केसरकर)

सत्यमेव जयते

आयुक्त (शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, पुणे

प्रिय विद्यार्थी मित्रहो!

सर्वप्रथम आपले अभिनंदन व ११वी प्रवेशासाठी शुभेच्छा!

आपण मोठ्या परिश्रमाने इ.१०वी उत्तीर्ण करून आता इ.११वी मध्ये प्रवेश करीत आहात. यानंतर तुमचे पुढील उद्दिष्ट इ.१२वी उत्तीर्ण करणे हे असणार आहे. प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षणाप्रमाणे यापुढील शिक्षण एकमार्गी असणार नाही. इ.११वी पासून आपल्यासाठी विविध शाखा खुल्या होतात. कला, वाणिज्य, विज्ञान, व्यावसायिक अथवा तांत्रिक इत्यादींचा त्यामध्ये समावेश आहे. तरी या पर्यायांपैकी सुयोग्य शाखेची निवड आपल्या पालकांच्या मदतीने करा. हीच निवड तुमच्या पुढील आयुष्याचा पाया असणार आहे.

आपणास काही संभ्रम असल्यास आपल्या शाळेतील शिक्षक किंवा करिअर गाईडन्स करणारे तज्ज्ञ यांच्याशी सल्ला मसलत करा व मोठ्या उत्साहाने तयारीस लागा.

अर्ज भरणे, शुल्क जमा करणे, फेरीचे पसंतीक्रम देणे, फेरीनंतर मिळालेल्या कनिष्ठ महाविद्यालयामध्ये प्रवेश निश्चित करणे इत्यादी सर्व कामकाजाची कार्यपद्धती नीट समजून घ्या.

इयत्ता ११वी साठी आपल्या पसंतीची १० कनिष्ठ महाविद्यालये निवडून त्यासाठी मागील वर्षीचे कट ऑफ तपासून निर्णय घ्या. लवकरात लवकर आपला प्रवेश निश्चित करा व अभ्यासास सुरुवात करा. प्रत्येक गोष्ट चिकित्सकपणे तपासा.

खूप खूप शुभेच्छा!

आपला

(सूरज मांढरे)

भा.प्र.से.

महाराष्ट्र शासन

प्रास्ताविक

शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ मधील इयत्ता ११वी केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेबाबत परिपूर्ण माहिती देणारी ही माहितीपुस्तिका डिजीटल स्वरूपात आपल्या हाती सोपविताना मला खूप आनंद होत आहे. महाराष्ट्र राज्यामध्ये सर्वप्रथम पुणे शहर परिसरात इ. ११वीची प्रवेश प्रक्रिया सन १९९६-९७ पासून केंद्रीय पद्धतीने सुरू करण्यात आली. सन २००९-१० पासून मुंबई महानगर (MMR) क्षेत्रात इ.११वी चे प्रवेश केंद्रीय ऑनलाईन पद्धतीने सुरू करण्यात आले. त्यानंतर सन २०१४-१५ पासून मुंबईसह पुणे, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका क्षेत्रात इ. ११वीचे प्रवेश केंद्रीय ऑनलाईन पद्धतीने सुरू केले.

सन २०१७-१८ पासून मुंबई, ठाणे व रायगड जिल्ह्यातील मुंबई महानगर क्षेत्र (MMR), पुणे व पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका क्षेत्रांसोबतच नागपूर, अमरावती, नाशिक व औरंगाबाद या महानगरपालिका क्षेत्रातही इयत्ता अकरावीचे प्रवेश केंद्रीय ऑनलाईन पद्धतीने करण्यात आले. **सन २०२४-२५ मध्ये मुंबई महानगर क्षेत्र (MMR), पुणे व पिंपरी-चिंचवड, नागपूर, अमरावती, नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रांतील प्रवेश केंद्रीय ऑनलाईन पद्धतीने केले जाणार आहेत.**

यापूर्वीच्या ऑफलाईन प्रवेश पद्धतीने विद्यार्थ्यांना अर्ज भरणे व प्रवेशाबाबत इतर माहिती जाणून घेण्यासाठी वारंवार संबंधित उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये अथवा स्वीकृती केंद्रावर जावे लागत होते. त्याऐवजी त्यांना आता आपला प्रवेश अर्ज स्वत:च्या घरामधून ऑनलाईन पद्धतीने सादर करता येईल. त्यामुळे इयत्ता ११वीमध्ये प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांचे व त्यांच्या पालकांचे श्रम, पैसा व वेळ वाचणार आहे. 'राज्यस्तर प्रवेश नियंत्रण समिती'च्या वतीने संबंधित विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांच्यामार्फत संपूर्ण प्रवेश प्रक्रिया पारदर्शक पद्धतीने राबविली जात आहे.

सदर प्रवेश प्रक्रिया अधिकाधिक सुलभ व 'विद्यार्थीकेंद्री' होण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी शासन निर्णय निर्गमित केलेले आहेत.

ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेसाठी **मा. ना. दीपक केसरकर,** मंत्री, शालेय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य; यांची प्रेरणा, **मा. श्री. रणजीतसिंह देओल,** प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग; **मा. श्री. सुरज मांढरे,** आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे, यांचे मार्गदर्शन; तसेच सर्व समिती सदस्यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले आहे.

राज्यातील पाच महानगर क्षेत्रांमध्ये सर्व उच्च माध्यमिक विद्यालयांमधील प्रवेश केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेद्वारे करण्यात येत आहेत. त्यासाठी https:\\11thadmission.org.in हे वेब पोर्टल तसेच क्षेत्रनिहाय स्वतंत्र वेब पोर्टले निर्माण करण्यात आली आहेत. विद्यार्थ्यांनी, आपणास ज्या क्षेत्रात प्रवेश घ्यावयाचा आहे त्या वेब पोर्टलचा वापर करावा. यावर्षीपासून वेब पोर्टल Mobile Compatible करण्यात आलेले आहे. तसेच Mobile App दिले आहे ज्यामुळे प्रवेश प्रक्रिया आणखी सहज व सुलभ होईल.

इ. ११वी व १२वी हा उच्च माध्यमिक स्तर म्हणजे पुढील महाविद्यालयीन शिक्षणाची पायाभरणी असणार आहे. त्यामुळे पालकांनी आपल्या पाल्यास त्याच्या भविष्याचा मार्ग/Career निवडण्यास मदत करावी व वेब पोर्टलवर अथवा संक्षिप्त संदेशाद्वारे (SMS) वेळोवेळी देण्यात येणाऱ्या सूचनांचे नियमित अवलोकन करावे. शाळा / महाविद्यालये विद्यार्थ्यांना आवश्यक सहकार्य करतीलच. या प्रवेश प्रक्रियेतील प्रत्येक घटकास सुलभ होईल अशी कार्यपद्धती अवलंबिण्याचा शासनाचा प्रयत्न आहे.

शासनाने विहित केलेल्या पाच ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्रांमधील महाराष्ट्र राज्य मंडळाशी संलग्न उच्च माध्यमिक विद्यालयातील प्रवेश ह्या प्रवेश प्रक्रियेद्वारे करण्यात येणार आहेत. अन्य मंडळाच्या उच्च माध्यमिक विद्यालयांमधील प्रवेश प्रचलित पद्धतीनुसार शाळास्तरावरून करण्यात येतील. तथापि, इतर मंडळांच्या विद्यार्थ्यांनाही ह्या प्रक्रियेद्वारे राज्य मंडळाच्या उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये प्रवेश घेता येतील.

या माहितीपुस्तिकेचे दोन भाग आहेत भाग-एक मध्ये, सर्वसाधारण माहिती आणि भाग-दोन मध्ये संबंधित क्षेत्रातील माहिती दिलेली आहेत. मार्गदर्शन केंद्रांची यादी व संपर्क क्रमांक ऑनलाईन उपलब्ध आहेत. विद्यार्थ्यांना साहाय्य करण्यासाठी त्या त्या परिसरात मार्गदर्शन केंद्रे (Guidance Centres) स्थापन करण्यात आलेली आहेत. तसेच मोफत हेल्पलाईन सुरू आहे. ही पुस्तिका इंग्रजी व मराठी अशा दोन्ही माध्यमांतून प्रकाशित करण्यात येत आहे.

'विद्यार्थ्यास पसंती व गुणवत्तेनुसार प्रवेश मिळवून देणे हेच या प्रवेश प्रक्रियेचे ध्येय आहे.'

धन्यवाद!

(संपत सूर्यवंशी)
शिक्षण संचालक
(माध्यमिक व उच्च माध्यमिक)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

दि. ०९/०६/२०२४

भाग – १

सर्वसाधारण माहिती,
नियम व कार्यपद्धती

ठळक बाबी

१) मोबाईलवर वापरण्यायोग्य वेब पोर्टल व मोबाईल ॲप उपलब्ध.
२) विद्यार्थ्यास लॉगीन आयडी व पासवर्ड नोंदणी वेळी ऑनलाईन मिळणार.
३) विद्यार्थ्यांना अर्ज आपल्या घरूनच भरता येणार. मोबाईल ॲपमधून अर्ज भरणे, प्रवेश प्रक्रियेचे शुल्क भरणे असे विविध कामकाज करता येणार.
४) कागदपत्रे अपलोड करून अर्ज ऑनलाईनच प्रमाणित होणार.
५) प्रवेश प्रक्रिया शुल्क ऑनलाईनच भरता येणार.
६) शाळा, मार्गदर्शन केंद्र, विद्यार्थी, कनिष्ठ महाविद्यालय यांना फोनवरून संपर्क साधता येणार.
७) अडचणीच्या निराकरणासाठी कॉल सेंटर/हेल्प लाईन व ऑनलाईन शंका-समाधान सुविधा.
८) प्रत्येक कार्यवाहीची सूचना एसएमएसद्वारे मिळेल.
९) प्रत्येक फेरीचे कटऑफ गुण पाहता येणार.
१०) माहितीपुस्तिका वेब पोर्टलवर व मोबाईल ॲपमध्येही ऑनलाईन उपलब्ध.

Key Features

1) Mobile Compatible portal and Mobile App is made available.
2) Students shall get Login ID and password immediately at the time of online registration.
3) Now student can fill online application form from home. Various activities like form filling and processing fee payment can be done through the Mobile App.
4) Get your form verified online only by uploading your essential documents.
5) No cash, only digital payment facility is made available.
6) School, Guidance Centre, Students Jr. Colleges can communicate each othe over telephone call.
7) For real time support, helpline/call centre and grievance redressal system are available.
8) Each important activity will be communicated by SMS.
9) Cut-off marks of each round will be made available there.
10) Information Booklet is available at your finger tip on the portal and in the App too.

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	तपशील	पृष्ठ क्र.
1.	**या पुस्तिकेत वापरलेल्या संज्ञा**	
2.	**केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया समजून घेऊ** (व्याप्ती, केंद्रीय प्रवेशाच्या फेऱ्या, राखीव कोटांतर्गत प्रवेश, आरक्षण)	
3.	**विद्यार्थी नोंदणी व ऑनलाईन प्रवेश अर्ज भरणे** (प्रवेश अर्ज भाग-१, भाग-२ पसंतीक्रम, प्रवेश प्रक्रियेचा प्रवाह तक्ता)	
4.	**विद्यार्थ्यांनी घ्यावयाच्या दक्षता** (विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन सूचना, नियमित फेऱ्यांचे नियम, अर्ज मागे घेणे)	
5.	**प्रवेश फेरीची यादी जाहीर झाल्यावर** (पंसतीचे विद्यालय मिळाल्यास, न मिळाल्यास, प्रवेश कसा घ्यावा)	
6.	**११वी प्रवेशासाठी पात्रता आणि आवश्यक कागदपत्रे** (पात्रता, प्रवेश प्रक्रियेचे टप्पे, आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी कागदपत्रे)	
7.	**अन्य मंडळांच्या विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शक सूचना** (CBSE, CISCE, CAIE, IB, NIOS etc.)	
8.	**इतर महत्त्वाचे घटक** अ) पालकांसाठी मार्गदर्शन सूचना. ब) प्रवेश देणाऱ्या उच्च माध्यमिक विद्यालयांनी करावयाची कार्यवाही. क) मार्गदर्शन केंद्रांची/माध्यमिक शाळांची भूमिका.	

INDEX

Sr.No.	Particulars	Page No.
1.	**Terms used in this Booklet**	11
2.	**The Centralised online admission process** (Scope, CAP Round, Quota Admissions, Reservation)	15
3.	**Student Registration and Online Application Form** (Form Part-1, Part-2, References, Process Flow Chart)	31
4.	**Precautions to be taken by Students** (Guidelines for Students, Round Discipline, Withdrawal)	39
5.	**After Declaration of Round Allotment List** (What if allotted/Not allotted, How to take admission)	45
6.	**Essential Qualification and Required Documents** (Eligibility for 11th Admission, Stages of Admission Process, Document to avail Reservation Benefits)	49
7.	**Guideline For other Board's Students** (CBSE, CISCE, CAIE, IB, NIOS etc.)	57
8.	**Other Allied Aspects** A) Guidelines For Parents. B) For Junior Colleges (The admitting authority). C) Role of Guidance Centres / Secondary Schools.	59

1 या पुस्तिकेत वापरलेल्या संज्ञा

(१.१) **'शासन'** म्हणजे महाराष्ट्र शासन.

(१.२) **विभाग** म्हणजे महाराष्ट्र शासनाचा शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.

(१.३) **माध्यमिक शाळा** म्हणजे ज्या शाळेत इयत्ता १० वी च्या वर्षाअखेरीस माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र किंवा शासनाने समकक्ष मानलेल्या अन्य परीक्षेस बसण्याकरिता सर्वसाधारण शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमाची सोय केली जाते.

(१.४) **उच्च माध्यमिक विद्यालय** म्हणजे जेथे इयत्ता ११ वी व १२ वीच्या शिक्षणाची व परीक्षा देण्याची सोय केली जाते. यामध्ये माध्यमिक संलग्न उच्च माध्यमिक शाळा, स्वतंत्र उच्च माध्यमिक विद्यालय आणि वरिष्ठ महाविद्यालय संलग्न कनिष्ठ महाविद्यालय यांचा समावेश होतो.

(१.५) **अनुदानित उच्च माध्यमिक विद्यालय** म्हणजे शासनाने विहित केलेल्या अनुदान सूत्रानुसार शासनाकडून कोणत्याही प्रकारचे अनुदान मिळत असलेली उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालय.

(१.६) **विना अनुदानित उच्च माध्यमिक विद्यालय** म्हणजे शासनाकडून वेतन व वेतनेतर बाबींसाठी कोणतेही अनुदान मिळत नसलेली उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालय. यामध्ये कायम शब्द वगळलेल्या कायम विनाअनुदानित उच्च माध्यमिक शाळांचा समावेश होतो.

(१.७) **स्वयंअर्थसहाय्यित उच्च माध्यमिक विद्यालय** याचा अर्थ महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम २०१२ अंतर्गत परवानगी देण्यात आलेली व होणारा कोणत्याही प्रकारचा सर्व खर्च व्यवस्थापन स्वत:च्या उत्पन्नातून करीत असलेली तसेच शासनाकडून कोणतेही अनुदान मिळत नसलेली उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालय असा आहे. (इंग्रजी माध्यमाच्या कायम विनाअनुदानित शाळांचा यामध्ये समावेश होतो.)

(१.८) **अल्पसंख्याक संस्था** म्हणजे महाराष्ट्र शासनाने धार्मिक अथवा भाषिक अल्पसंख्याक म्हणून घोषित केलेली संस्था.

(१.९) **व्यवस्थापन कोटा** म्हणजे ज्या व्यवस्थापनामार्फत उच्च माध्यमिक विद्यालय चालविण्यात येत आहे, त्या व्यवस्थापनाच्या स्तरावरून भरण्यासाठी राखीव ठेवलेल्या जागा.

(१.१०) **अल्पसंख्याक कोटा** म्हणजे ज्या अल्पसंख्याक (धार्मिक/भाषिक) संस्थेमार्फत उच्च माध्यमिक विद्यालय चालविण्यात येत आहेत त्या विद्यालयात अल्पसंख्याक प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी राखीव ठेवलेल्या जागा.

(१.११) **इन-हाऊस कोटा (संस्थांतर्गत)** म्हणजे ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्रातील उच्च माध्यमिक विद्यालयात, ज्या संस्थेमार्फत असे उच्च माध्यमिक विद्यालय चालवले जात असेल, त्या संस्थेमार्फत त्याच विभागीय क्षेत्रामध्ये चालविल्या जात असलेल्या माध्यमिक शाळेतून इ. १०वी किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी राखून ठेवण्यात येणाऱ्या जागा.

1 Terms used in this Booklet

1.1 **Government** means Government of Maharashtra.

1.2 **Department** means the School Education Department of the Government of Maharashtra Mantralaya, Mumbai 32.

1.3 **Secondary School** means a school which provides a course in general education leading to std 10th i.e. the Secondary School Certificate Examination (SSC) or equivalent.

1.4 **Junior College** means a higher secondary school which provides education of std 11th and 12th leading to Higher Secondary Certificate Examination (HSC). It includes secondary attached Higher Secondary School. Independant Higher Secondary School and Junior college attached to Senior college.

1.5 **Aided Junior College** means a junior college receiving any type of grant-in-aid from the Government.

1.6 **Unaided Junior College** means a junior college not receiving any grant from the Government. It includes Permanent word removed Non English Medium Permanent Unaided Higher Secondary Schools.

1.7 **Self Financed Junior College** means the Higher Secondary School recognised under Maharashtra Self Financed School (Establishment and regulation) Act. 2012. Not entitled to get any type of grant from the Government. It also includes English Medium Permanent Unaided Higher Secondary Schools.

1.8 **Minority Institution** means an institution declared as a religious or a linguistic minority by the Government.

1.9 **Management Quota** means the reserved seats in the junior colleges, for management level admissions.

1.10 **Minority Quota** means the reserved seats for minority (Liguistic and Religious) category students in the minority institution run Junior colleges.

1.11 **In House Quota** means the seats reserved in a Junior Colleges, for those students who have passed Std 10th from secondary schools run by the same Guardian Educational Institute in that Division.

१.१२) **ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्र** याचा अर्थ ज्या क्षेत्रामध्ये इ. ११वीचे प्रवेश केंद्रीय ऑनलाईन पद्धतीने करण्याचे निश्चित केलेले आहे असे क्षेत्र. यामध्ये मुंबई, ठाणे व रायगड जिल्ह्यातील मुंबई महानगर क्षेत्र (MMR), पुणे व पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका तसेच नागपूर, अमरावती व नाशिक महानगरपालिका यांचा समावेश होतो.

(१.१३) **तांत्रिक** **आरक्षण** म्हणजे, इ.१०वीच्या स्तरावर व्यावसायिक विषय घेऊन उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी इ.११वी मध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशाकरिता राखीव ठेवलेल्या जागा.

(१.१४) **राज्य मंडळ** याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ (राज्य मंडळ) असा आहे.

(१.१५) **अन्य मंडळे** म्हणजे राज्य मंडळाव्यतिरिक्त इतर शिक्षण मंडळे जसे-सीबीएसई (CBSE), सीआयएसई / आयसीएसई (CISCE/ICSE), आयजीसीएसई (IGCSE), आयबी (IB), एनआयओएस (NIOS) तसेच महाराष्ट्राव्यतिरिक्त अन्य राज्यांची मंडळे इत्यादी.

(१.१६) **HSVC** म्हणजे कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखांव्यतिरिक्त व्यवसाय शिक्षण संचालनालयाचे व्यावसायिक अभ्यासक्रम असलेली चौथी स्वतंत्र शाखा (Higher Secondary Certificate - Vocational Course).

(१.१७) **द्विलक्षी अभ्यासक्रम/Bifocal Courses** म्हणजे, कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखांमध्ये घेता येणारे व्यवसाय शिक्षण संचालनालयाचे (२०० गुणांचे) वैकल्पिक विषय होय.

(१.१८) **विभाग म्हणजे** राज्यातील प्रशासनासाठी महाराष्ट्र शासनाने स्थापन केलेले सहा महसुली विभाग. जसे- मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर.

1.12 **Online Admission Area :** The area where Higher Secondary admissions are decided to be done through centralised online process. The Online admission area covers - The areas of Mumbai Metropolitan Region (MMR), Pune and Pimpri-Chinchwad corporation as well as Nagpur, Amravati and Nashik Municipal Corporations.

1.13 **Technical Reservation** means the reserved seat in 11th Std. Vocational Courses for the students who have passed 10th exam. with vocational subjects.

1.14 **State Board** means Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education.

1.15 **Other Boards** means the Education Boards other than the State Board viz. - CBSE, CISCE/ICSE, IGCSE, IB, NIOS and Boards of other States.

1.16 **HSVC** means an independent 4th stream (other than Arts, Commerce and Science) at Higher Secondary level. (i.e. - Higher Secondary Certificate - vocational). (HSC-Voc.)

1.17 **Bifocal Courses** are those vocational subjects prescribed by the Directorate of Vocational Education and Training can be taken as an optional subject (200 marks) with Arts, Commerce or Science streams.

1.18 **Division :** The six Administrative Divisions established by the Government of Maharashtra viz - Mumbai, Pune, Nashik, Aurangabad, Amravati, Nagpur.

हे लक्षात ठेवा

उच्च माध्यमिक स्तरावर चार शाखा आहेत :
(१) कला (२) विज्ञान (३) वाणिज्य
(४) व्यावसायिक अभ्यासक्रम (HSVC)

उच्च माध्यमिक विद्यालये
तीन गटात विभागली आहेत :
(१) सहशिक्षण (२) मुलांचे (३) मुलींचे

उच्च माध्यमिक विद्यालयाचे
अनुदान प्रकारानुसार चार प्रकार आहेत :
(१) अनुदानित (२) विना अनुदानित
(३) स्वयं:अर्थसहायित (४) अंशत: अनुदानित

उच्च माध्यमिक विद्यालयातील अध्यापनाची माध्यमे :
(१) मराठी (२) इंग्रजी (३) उर्दू (४) हिंदी
(५) गुजराती (६) कन्नड (७) सिंधी
(सर्व सात माध्यमे प्रत्येक विभागात उपलब्ध असतीलच असे नाही.)

इ. ११वी मध्ये प्रवेश मिळविण्याचे दोन मार्ग
(१) ऑनलाईन प्रवेशाच्या CAP जागा = विविध केंद्रीय प्रवेश फेऱ्यांतून वाटप
(२) कोटांतर्गत राखीव जागा = विद्यालय स्तरावरून प्रवेश (पाहा पृष्ठ २४ व २६)

Remember

Higher Secondary level education is imparted through Four Streams
1) Arts, 2) Science, 3) Commerce,
4) HSVC (HSC-Vocational)

Junior Colleges are of three types
1) Co-Education, 2) Boys, 3) Girls

Junior Colleges are classified in four Aid-types
1) Aided, 2) Unaided,
3) Self financed, 4) Partially Aided.

Mediums of instruction
1) Marathi, 2) English, 3) Urdu , 4) Hindi,
5) Gujarati, 6) Kannada, 7) Sindhi
(All seven mediums may not be available in all divisions)

Two ways of 11th admission
1) CAP seats = Admissions through allotment in various rounds
2) Quota seats = Admissions at Jr. College level (Check Page 25 & 27)

2 केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया समजून घेऊ

(अ) ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेची व्याप्ती :

(२.१) इयत्ता ११ वी ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया, निश्चित केलेल्या पाच ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्रातील (**मुंबई, ठाणे व रायगड जिल्ह्यातील मुंबई महानगर क्षेत्र विकास प्राधिकरण (MMR), पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नागपूर, अमरावती व नाशिक महानगरपालिका**) क्षेत्र राज्य मंडळाशी संलग्न सर्व मान्यताप्राप्त उच्च माध्यमिक विद्यालयांना लागू राहील व त्यांना या प्रक्रियेत सहभागी होणे अनिवार्य राहील अर्थात, वरील क्षेत्रांतील सर्व उच्च माध्यमिक विद्यालयातील प्रवेश केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेद्वारे केले जातील.

(२.२) राज्य मंडळाव्यतिरिक्त अन्य मंडळांशी संलग्न उच्च माध्यमिक विद्यालयातील प्रवेश या प्रवेश प्रक्रियेद्वारे केले जाणार नाहीत. (अन्य मंडळांच्या विद्यार्थ्यांना राज्य मंडळाच्या इ. ११वीच्या वर्गात प्रवेश घ्यावयाचा असल्यास त्या विद्यार्थ्यांना या प्रवेश प्रक्रियेत सहभागी होता येईल).

(२.३) केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेशासाठी, कला, वाणिज्य, विज्ञान व व्यावसायिक अभ्यासक्रम (HSVC) या चार शाखा उपलब्ध असतील.

(२.४) खालील प्रकारच्या उच्च माध्यमिक विद्यालयांना सदर केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया लागू असणार नाही.

(अ) रात्र उच्च माध्यमिक विद्यालय

(ब) सैनिकी उच्च माध्यमिक विद्यालय

(क) विशेष शाळा (दिव्यांग/अपंग विद्यार्थ्यांसाठीच्या शाळा).

(२.५) **विहित ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्रातील** राज्य मंडळ संलग्न कनिष्ठ महाविद्यालयात **प्रवेश घेण्यासाठी** कोणत्याही मंडळातून इ. १०वी किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यास इ. ११वी ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेमध्ये सहभागी व्हावे लागेल.

त्यासाठी खालील क्षेत्रनिहाय वेब पोर्टलचा वापर करावा.

मुंबईसाठी	https://mumbai.11thadmission.org.in
पुण्यासाठी	https://pune.11thadmission.org.in
नागपूरसाठी	https://nagpur.11thadmission.org.in
अमरावतीसाठी	https://amravati.11thadmission.org.in
नाशिकसाठी	https://nashik.11thadmission.org.in

2 The Centralised Online Admission Process

A) Scope of the Online Admission Process :

2.1 The online admission process for Std XI, in the defined online admission areas (Mumbai Metropolitan Region Development Authority (MMR) in Mumbai, Thane, Raigad districts, Pune and Pimpari-Chinchwad Municipal areas alongwith Nagpur, Amravati and Nashik Municipal Corporations) is applicable to all recognized Junior Colleges affiliated to the Maharashtra State Board and it is mandatory for all to participate in the online admission process, as all Higher Secondary admissions will be done through online process only.

2.2 The admissions in the Higher Secondary School affiliated to other boards (Excluding the Maharashtra State Board) will not be done through this admission process. (Those other Boards' students who seek admission in to the State boards' Junior College can participate in this admission process.)

2.3 Arts, Commerce, Science and HSVC (HSC- Vocational) four streams will be available for Centralized Admission Process.

2.4 This centralised online Admission Process will not be applicable to the following institutions :

a) Night Junior Colleges.

b) Militory Junior Colleges

c) Special Junior Colleges for Divyanga/Disabled students

2.5 Students, who have passed SSC or equivalent examination from any recognized board and seeking admission to std. XI in any of the Jr. College in all above destined corporation areas, must participate in the online admission process.

For this, please visit the areawise portals or following :

https://11thadmission.org.in

(ब) ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेची कार्यपद्धती (CAP) :

(२.६) इयत्ता ११वी केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया राज्य मंडळाचा इयत्ता १०वी परीक्षेचा ऑनलाईन निकाल लागल्यानंतर सुरू होईल. तथापि ऑनलाईन प्रवेश अर्जाचा भाग-१ निकालापूर्वीपासूनच भरता येईल. त्यासाठी वेळोवेळी जाहीर होणारे वेळापत्रक पाहा.

(२.७) राज्य मंडळ इ.१०वी परीक्षेच्या ऑनलाईन निकालानंतर विद्यार्थ्यांना भाग-२ (पसंतीक्रम) भरता येईल व त्यानंतर इ.११वी केंद्रीय प्रवेशाकरिता पुढीलप्रमाणे विविध फेऱ्यांचे आयोजन करण्यात येईल -

१) **शून्य फेरी :** सदर फेरी नियमित फेऱ्या सुरू होण्यापूर्वी आयोजित करण्यात येईल व प्रवेश प्रक्रियेस सुरुवात होईल. या फेरीमध्ये कोणतेही प्रवेश होणार नाहीत. परंतु नियमित फेरी-१ साठी प्रवेश अर्ज भाग-२ भरणेची कार्यवाही या कालावधीमध्ये करता येईल. तसेच सर्वसाधारण गुणवत्ता यादी प्रसिद्ध करून अंतिम केले जाईल. व्यवस्थापन, संस्थांतर्गत इन हाऊस व अल्पसंख्याक कोटांतर्गत प्रवेशासाठी ऑनलाईन Apply करता येईल तसेच या कालावधीत कोटांतर्गत प्रवेशाची अनुमती दिली जाऊ शकेल.

२) **तीन नियमित फेऱ्या :** शून्य फेरीत पसंतीक्रम दिल्यानंतर ३ नियमित फेऱ्यांचे आयोजन केले जाईल. नियमित फेऱ्यांमध्ये सर्व शाखांचे प्रवेश गुणवत्तेनुसार, आरक्षणानुसार व विद्यार्थ्यांच्या पसंतीक्रमानुसार केले जातील. (सुलभतेसाठी प्रवाह तक्ता-१ पाहा.) प्रत्येक फेरीपूर्वी पसंतीक्रम (भाग-२) मध्ये बदल करता येईल.

३) **विशेष फेरी :** नियमित ३ फेऱ्या संपल्यानंतर विशेष फेरीचे आयोजन केले जाईल. नियमित फेऱ्यांमध्ये प्रवेश न मिळालेल्या विद्यार्थ्यांबरोबरच प्रतिबंधित केलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांना ह्या फेरीमध्ये सहभागी होता येईल. (सर्वांसाठी खुली) या फेरीमध्ये प्रवेश गुणवत्तेनुसार होतील आरक्षण लागू नसेल.

(४) आवश्यकता भासल्यास एटीकेटी तसेच उर्वरित विद्यार्थ्यांसाठी अतिरिक्त विशेष फेरीचे आयोजन केले जाऊ शकते.

(२.८) **द्विलक्षी विषयांचे प्रवेश** समांतर प्रवेश प्रक्रिया राबवून उच्च माध्यमिक विद्यालय स्तरावरून गुणवत्तेनुसार करण्यात येतील. त्यासाठी सर्वसाधारण निवड यादीतून प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी ऑनलाईन विकल्प देऊ शकतील.

(२.९) प्रवेश फेऱ्यांचे वेळापत्रक वेब पोर्टलवर वेळोवेळी प्रसिद्ध करण्यात येईल. त्याचे नियमित अवलोकन व पालन करावे.

अस्वीकरण - या माहितीपुस्तिकेसोबतच वेब पोर्टलवर वेळोवेळी दिल्या जाणाऱ्या सूचना वाचा, वेब पोर्टलवरील सूचना यापेक्षा सुधारित व तात्कालिक असू शकतात.

B) Procedure for The Online Admission Process (CAP) :

2.6 The centralised online Admission Process for Std. XI will commence after the declaration of online result of SSC (State Board), however part-1 of the online admission form can be filled before the SSC result. Kindly go through the schedule published time to time.

2.7 After the online declaration of SSC exam. result, Part-2 option form will be opened for filling. After that, **various rounds for online admission will be held as under:**

1) **Zero Round :** This round will be conducted before the regular rounds. In this round no admissions will be done. Application form Part-1 and option form Part-2 for regular round-1 can be filled during this period. As well as general merit list will be finalized and application for Management quota, intra-institutional Inhouse quota and Minority quota can also be submitted. Quota Admissions too may be allowed during this round.

2) **Three Regular Rounds :** After preference filling with zero round, three regular rounds will be organised for admission to all streams. CAP seats Allotment will be done as per merit, reservation and preferences given by the students. Preferences (Part-2) can be updated before every round. **(Refere the flow chart-1 for ease.)**

3) **Special Round :** After three regular rounds special round will be conducted. Students who have not been admitted still and those, who were restricted in earlier rounds can participate in this round. This round will be open for all. Admissions will be done purely on the basis of merit, no reservation will be applicable.

4) Additional special round may be conducted if required for ATKT and other remaining unadmitted students.

2.8 **Bifocal Admissions- The admission to the bifocal courses will be given through a parallel admission process at Jr. College level as per merit. The students who have taken admission through any round can participate in this bifocal admission process.**

2.9 **The timetable of online admission rounds will be published on the portal. Students need to observe the instructions given carefully time to time.**

Disclaimer - Kindly check instructions given on the portal time to time along with this information booklet. As portal may show updated instructions.

केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेच्या फेऱ्या

(प्रवाह तक्ता- १)

फेरी	तपशील
शून्य फेरी	नियमित फेरी-१ साठी अर्ज (भाग-२ पसंतीक्रम) भरणे कोटा प्रवेशासाठी ऑनलाईन अप्लाय करणे
↓ केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेची सुरुवात	
नियमित फेरी- १	गुणवत्ता + आरक्षण + पसंतीक्रम
नियमित फेरी- २	गुणवत्ता + आरक्षण + पसंतीक्रम
नियमित फेरी- ३	गुणवत्ता + आरक्षण + पसंतीक्रम
↓ **(ऑनलाईन संमती देणे बंधनकारक)**	
विशेष फेरी	गुणवत्ता + पसंतीक्रम
?	आवश्यकता भासल्यास अतिरिक्त विशेष फेऱ्यांचे आयोजन केले जाऊ शकते. (एटीकेटी व उर्वरित विद्यार्थ्यांसाठी)

* *शून्य फेरी, प्रवेशाच्या नियमित फेऱ्यांच्या पूर्वतयारीसाठी असेल. शून्य फेरीदरम्यान नियमित फेरी-१ प्रवेशाकरिता पसंतीक्रम देण्यासाठी अर्ज भाग-२ भरता येईल व कोटा प्रवेशासाठी अप्लाय करता येईल.*
* *केंद्रीय प्रवेशाच्या जागांवर प्रवेश, नियमित फेरी-१ पासून होतील.*
* *द्विलक्षी विषयांचे प्रवेश नियमित फेऱ्यांतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांमधून विद्यालय स्तरावरून समांतरपणे केले जातील.*

ऑनलाईन अर्ज आवश्यक :

ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्रामधील उच्च माध्यमिक विद्यालयात (कोणत्याही शाखेसाठी) प्रवेश मिळविण्यासाठी प्रत्येक विद्यार्थ्याला केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेसाठी दिलेल्या वेब पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज करणे आवश्यक आहे. राखीव कोट्यांतर्गत प्रवेश घ्यावयाचा असेल, तरीही ऑनलाईन प्रणालीद्वारे अर्ज करणे अनिवार्य आहे.

प्रवेश प्रक्रियेच्या वेब पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज भरून या प्रक्रियेमध्ये प्रवेश मिळवता येईल.

Centralised Admission Rounds

(Flow Chart-1)

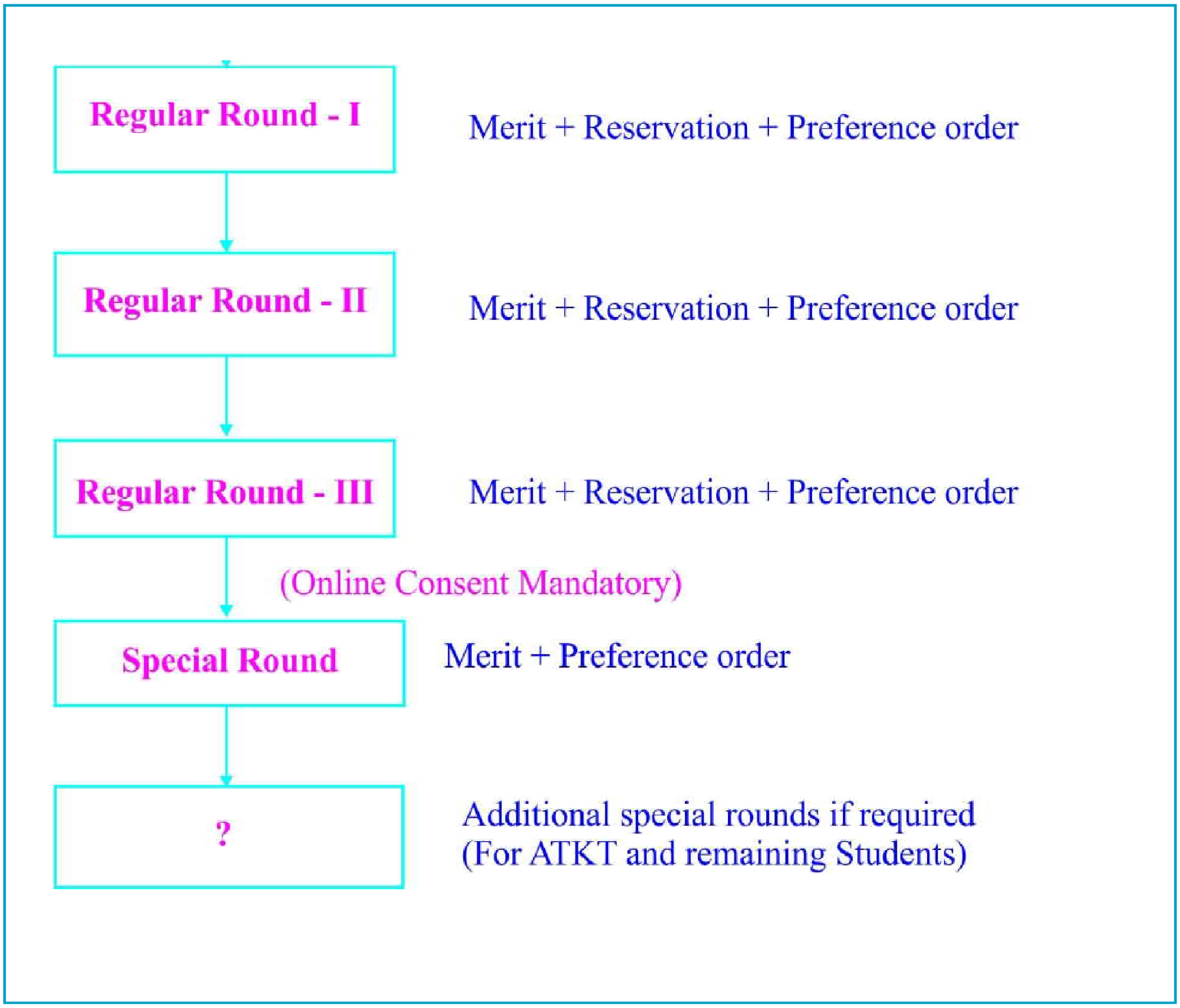

* Zero round is for preperation of CAP Regular Rounds. In zero round preference filling (Part-2) for Regular Round-1 and online application for quota seats shall begin.
* The centralised admissions on CAP seats will begin from Regular Round-1.
* Bifocal courses can be allotted to the admitted students after regular rounds parallelly at Jr. College level.

Online Application Required :

Every Student who is desirous to take admission in any Junior College (Any of the stream) in online admission area should apply online on the admission portal. For admission through any reserved quota one should also apply through this online admission process.

No student can enter this admission process without online registration.

(क) राखीव कोट्यांतर्गत प्रवेश (QUOTA SEATS) :

(२.१०) उच्च माध्यमिक विद्यालयांमध्ये प्रवेशांसाठी केंद्रीय प्रवेशाच्या CAP जागांव्यतिरिक्त संस्थांतर्गत इनहाऊस कोटा, व्यवस्थापन कोटा व अल्पसंख्याक शाळांसाठी अल्पसंख्याक कोटा राखीव असेल. कोटांतर्गत जागांवरील प्रवेश विद्यालय स्तरावरून गुणवत्तेनुसार केले जातील.

(२.११) कोट्यांतर्गत प्रवेशासाठीसुद्धा विद्यार्थ्याने ऑनलाईन अर्ज करणे आवश्यक आहे. आणि कोटा प्रवेशासाठी Apply for Quota करावे.

(२.१२) इनहाऊस कोटा : (संस्थांतर्गत कोटा)

१) या कोट्यांतर्गत सर्व उच्च माध्यमिक विद्यालयांमध्ये **१०% जागा** राखीव असतील. तथापि, त्याच संस्थेची इ.१०वी वर्ग असलेली माध्यमिक शाळा नसेल, अशा उच्च माध्यमिक विद्यालयात इनहाऊस कोटा लागू होणार नाही.

२) उच्च माध्यमिक विद्यालय चालविणाऱ्या संस्थेने चालविलेल्या माध्यमिक शाळांमधील (त्याच विभागातील) इ.१०वी उत्तीर्ण विद्यार्थी ह्या कोट्यांतर्गत प्रवेशासाठी पात्र असतील.

३) अल्पसंख्याक व बिगर अल्पसंख्याक उच्च माध्यमिक विद्यालयांना इनहाऊस कोट्यामधील जागा प्रवेश प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर भरता येतील तसेच प्रत्यार्पित करता येतील.

(२.१३) व्यवस्थापन कोटा :

१) या कोट्यांतर्गत सर्व उच्च माध्यमिक विद्यालयांमध्ये **५% जागा** राखीव असतील. यामधील प्रवेश व्यवस्थापकीय संस्था, त्यांचे अधिकारात करू शकतील.

२) अल्पसंख्याक व बिगर अल्पसंख्याक उच्च माध्यमिक विद्यालयांना व्यवस्थापन कोट्यामधील जागा प्रवेश प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर भरता येतील तसेच प्रत्यार्पित करता येतील.

(२.१४) अल्पसंख्याक कोटा :

१) अल्पसंख्याक उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये केवळ अल्पसंख्याक (धार्मिक/भाषिक) समुदायाच्या विद्यार्थ्यांसाठी या कोट्यांतर्गत **५०% जागा** राखीव असतील.

२) या कोट्यातून प्रवेशासाठी केवळ अल्पसंख्याक (ख्रिश्चन, जैन, बौद्ध, मुस्लिम, शीख, पारशी इ. धार्मिक अल्पसंख्याक व भाषिक अल्पसंख्याक) विद्यार्थी पात्र असतील.

३) अल्पसंख्याक उच्च माध्यमिक विद्यालयांना अल्पसंख्याक कोट्यांतर्गत उपलब्ध असणाऱ्या जागा नियमित तीन फेऱ्या संपेपर्यंत भरता येतील. अल्पसंख्याक कोट्यातील जागा रिक्त राहिल्यास तीन नियमित फेऱ्या संपल्यानंतरच CAP कडे प्रत्यार्पित करता येतील.

तीनही कोट्यांतर्गत देण्यात आलेले प्रवेश, यथाशीघ्र प्रवेश प्रक्रियेच्या वेब पोर्टलवर नोंदविणे उच्च माध्यमिक विद्यालयास बंधनकारक आहे.

C) Admission to Quota Seats:

2.10 For admission in Junior College, Inhouse Quota, Management Quota and Minority quota in minority Jr. Colleges will be reserved. These seats are in addition to CAP seats. Admissions to all Quota seats will be done at Jr. College level on merit basis.

2.11 It is also necessary to fill online form for the admission under any above quota. Check apply for Quota in student login.

2.12 Inhouse Quota : (Intra Institutional Quota)

1) Under this quota, all Junior Colleges will have 10% seats reserved. If the educational institute has no secondary school of std. 10th, they will not have such inhouse quota.

2) Students who have passed std. 10th from secondary school (within same division) of the same management who run Junior Colleges in online admission area are eligible for Inhouse quota admission in those Jr. Colleges.

3) Minority as well as Non-Minority Junior Colleges can fill inhouse Quota seats or can surrender it at any stage of this admission process.

2.13 Management Quota :

1) Under this Quota 5% seats will be reserved in all Junior Colleges. These admissions through this quota can be done by the managerial institute itself.

2) Minority as well as Non-Minority Junior Colleges can fill management quota seats or can surrender it at any stage of this admission process.

2.14 Minority Quota :

1) Under this quota 50% seats will be reserved in minority Junior Colleges. For the students of minority community (religious / linguistic) only.

2) For this quota admission, the minority students (Christian, Jain, Buddhist, Muslim, Sikh, Parshi etc. religious or linguistic minority) are eligible.

3) Minority quota seats can be filled by the end of three regular rounds and the vacant seats of minority quota if so, can be surrendered to CAP after three regular rounds only.

It is mandatory for Jr. College to update the admissions done through any of the Quota, on the portal of centralised admission process ASAP.

कोट्यांतर्गत प्रवेशासाठी दिशादर्शक

(प्रवाह तक्ता- २)

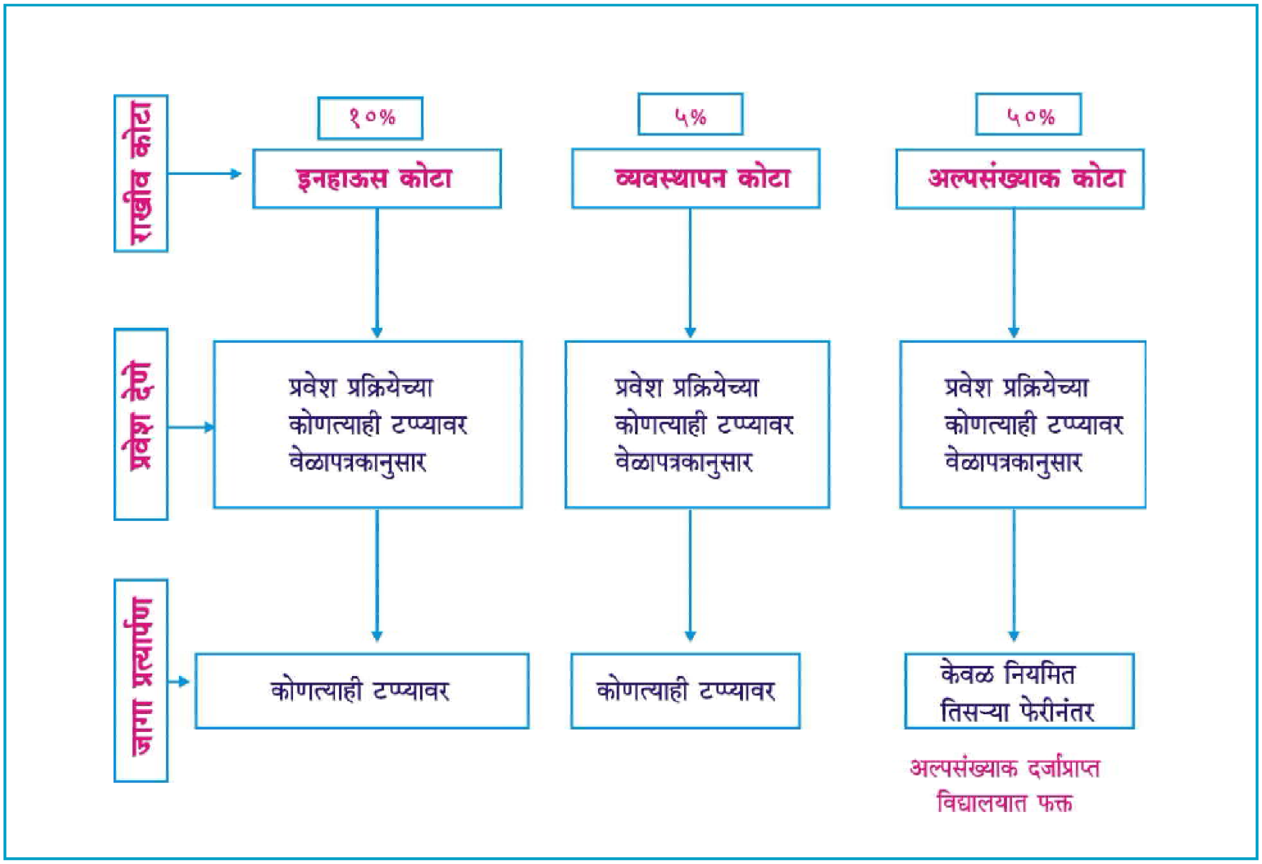

१) *कोटांतर्गत राखीव जागांवरील प्रवेश उच्च माध्यमिक विद्यालय स्तरावरून गुणवत्तेनुसार केले जातील. त्यामध्ये ऑनलाईन अर्ज केलेल्या विद्यार्थ्यांनाच संधी दिली जाईल. कोटा प्रवेशासाठी ऑनलाईन अप्लाय केलेल्या विद्यार्थ्यांची यादी विद्यालयांना मिळेल.*

२) *ज्या संस्थेची माध्यमिक (इ. १०वी) शाळा नसेल त्या संस्थेच्या उच्च माध्यमिक विद्यालयात संस्थांतर्गत इनहाऊस कोटा लागू असणार नाही.*

३) *अल्पसंख्याक कोटा केवळ अल्पसंख्याक उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये, अल्पसंख्याक समुदायाच्या विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असेल. बिगर अल्पसंख्याक विद्यालयात अल्पसंख्याक कोटा असणार नाही.*

४) *अल्पसंख्याक विभागाच्या नियमानुसार अल्पसंख्याक कोटा जगांवरील प्रवेशात संबंधित संस्थेस प्राप्त दर्जाच्या अल्पसंख्याक समूहातील विद्यार्थ्यांना अग्रक्रम देण्यात येईल. सदर समूहातील पुरेसे विद्यार्थी उपलब्ध न झाल्यास इतर अल्पसंख्याक (धार्मिक/भाषिक) समूहातील विद्यार्थ्यांना क्रमाक्रमाने प्रवेश देता येतील आणि शेवटी रिक्त जागा खुल्या प्रवेशासाठी केंद्रीय प्रवेशासाठी प्रत्यार्पित करता येतील.*

Quota Admission Guidance Chart

(Flow Chart-2)

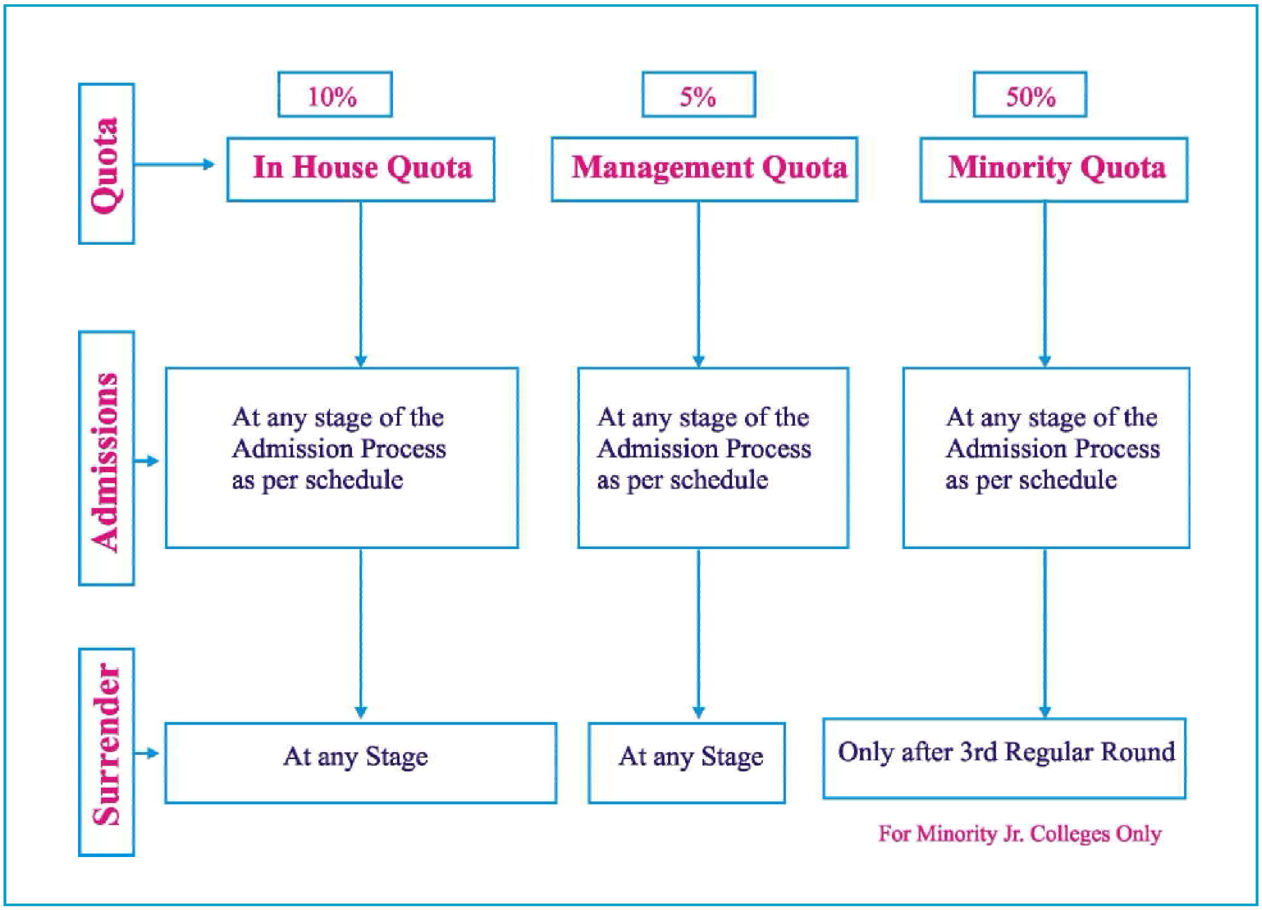

1) Admissions to Quota seats will be done at Junior college level from students who have applied through this online process only. A merit list of applied students will be provided to Jr. Colleges.

2) If Jr. College Guardian sanstha has running no secondary (10th) school, then the Jr. College will not have **Inhouse** quota.

3) Minority quota is reserved in minority Jr. Colleges, only for minority students. There will be no minority quota in non-minority Junior Colleges.

4) As per the rules of minority department, priority shall be given in the admission to minority quota seats, to the students belonging to the minority group of obtained minority status by the concern institution. If there are not enough students from this group, then admission to the other minority community students (religious/linguistic) can be given step by step and finally vacant seats can be surrendered to CAP seats for open admission.

ड) प्रवेशासाठी राखीव जागा (आरक्षण) :

(२.१५) सर्व उच्च माध्यमिक विद्यालयातील प्रवेश हे प्रचलित नियमानुसार वैधानिक (घटनात्मक) व विशेष आरक्षणांची टक्केवारी विचारात घेऊन दिले जातील.

१) संविधानिक/सामाजिक आरक्षणांतर्गत राखीव जागा (बिगर अल्पसंख्याक शाळा)

क्र.	प्रवर्ग	आरक्षित जागा	रायगड जिल्ह्यातील क्षेत्र
१.	अनुसूचित जाती (SC)	१३%	११%
२.	अनुसूचित जमाती (ST)	०७%	०९%
३.	विमुक्त जाती-अ (VJ-A)	०३%	०३%
४.	भटक्या जमाती-ब (NT-B)	२.५%	२.५%
५.	भटक्या जमाती-क (NT-C)	३.५%	३.५%
६.	भटक्या जमाती-ड (NT-D)	०२%	०२%
७.	विशेष मागास प्रवर्ग (SBC)	०२%	०२%
८.	इतर मागासवर्गीय (OBC)	१९%	१९%
९.	सामाजिक व शैक्षणिक मागासवर्ग (SEBC)	१०%	१०%
१०.	आर्थिक दुर्बल घटक (EWS)	१०%	१०%
	खुल्या प्रवेशासाठी (GEN)	३८%	३८%

टीप : *१) मुंबई महानगर क्षेत्रामधील रायगड जिल्ह्यात येणाऱ्या क्षेत्रासाठी आरक्षण टक्केवारी वेगळी असल्याने ती स्वतंत्र दर्शविण्यात आलेली आहे.*

२) अधिसूचना दि. २६/१२/२०२४ व शा.नि. २७/२/२०२४ नुसार सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्गाकरिता १०% आरक्षण देण्यात येत आहे.

२) कोटानिहाय राखीव जागा

अ.क्र.	कोटा	अल्पसंख्याक संस्थांच्या उच्च माध्यमिक विद्यालय	बिगर अल्पसंख्याक उच्च माध्यमिक विद्यालय
१.	इनहाऊस कोटा	१० %	१० %
२.	व्यवस्थापन कोटा	५ %	५ %
३.	अल्पसंख्याक कोटा	५० %	लागू नाही

टीपा :

१) ज्या संस्थेची माध्यमिक (इ.१०वी) शाळा नाही त्यांच्या उच्च माध्यमिक विद्यालयासाठी इनहाऊस कोटा लागू होणार नाही.

२) व्यवस्थापन कोटा व अल्पसंख्याक कोटा प्रवेशासाठी कोणतेही आरक्षण लागू असणार नाही.

D) Reserved seats for Admission :

2.15 Admissions will be given as per the constitutional reservation as well as special reservation applicable as per the existing rules.

1) Reserved seats as per constitutional/ social reservation (Non-Minority Institutes):

Sr. No.	Catagory	Reserved Seats	For Raigad District
1)	Scheduled Castes (SC)	13%	11%
2)	Scheduled Tribes (ST)	07%	09%
3)	Vimukta Jati (VJ-A)	03%	03%
4)	Nomadic Tribes (NT-B)	2.5%	2.5%
5)	Nomadic Tribes (NT-C)	3.5%	3.5%
6)	Nomadic Tribes (NT-D)	2%	2%
7)	Special Backword Class (SBC)	2%	2%
8)	Other Backword Class (OBC)	19%	19%
9)	Scocially and Educationally Backward	10%	10%
10)	Economically Weaker Section (EWS)	10%	10%
	For Open Admission (GEN)	38%	38%

NB : 1) The reservation percentage for Raigad district is different so it has been shown separately.

2) Scocially and Educationally backward class 10% reservation.

2) Reserved seats under Quota :

Sr. No.	Quota	Minority Jr. College	Non minority Jr. College
1)	Inhouse Quota	10%	10%
2)	Mangement Quota	5%	5%
3)	Minority Quota	50%	Not Applicable

Notes :

1. If guardian institute is running no secondary school then the concerned Jr. College will not have inhouse quota.
2. No any other reservation is applicable to the management and minority Quota.

३)समांतर आरक्षण/विशेष आरक्षण प्रवर्ग

अ.क्र.	विशेष आरक्षण	अल्पसंख्याक संस्थांच्या शाळा	बिगर अल्पसंख्याक शाळा
१.	महिला	३० %	३० %
२.	दिव्यांग/अपंग	४ %	४ %
३.	प्रकल्पग्रस्त व भूकंपग्रस्त	५ %	५ %
४.	अ) बदलीने आलेल्या राज्यशासन/केंद्रशासन/खाजगी क्षेत्रातील कर्मचारी यांचे पाल्य. ब) आजी-माजी सैनिकांच्या पत्नी/पाल्य स्वातंत्र्य सैनिकांचे पाल्य क) आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धांमध्ये विजेते/सहभागी खेळाडू विद्यार्थी व राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धांमध्ये पदकविजेते खेळाडू.	५ %	५ %
५.	अनाथ मुले (खुल्या प्रवर्गातून)	१%	१%
	उर्वरित जागा (शुद्ध प्रवर्ग)	५५%	५५%

टिपा-१) समांतर आरक्षण हे कप्पीकृत असल्याने उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये जागा निश्चित करताना केवळ सामाजिक आरक्षणाची संख्या नमूद न करता समांतर आरक्षणाच्या जागांची निश्चिती करून घेतली जाईल.

२) सामान्य प्रशासन विभागाच्या. दिनांक १३-८-२०१४ व दिनांक १९-१२-२०१८च्या परिपत्रकानुसार समांतर आरक्षणाच्या जागा संबंधित सामाजिक आरक्षणाच्या प्रवर्गातून भरणे आवश्यक आहे.

३) सामाजिक व समांतर आरक्षणानुसार विद्यार्थी उपलब्ध न झाल्यास सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक ५-१२-२०१४ व दिनांक २८-१२-२०१८च्या शासन निर्णयानुसार उर्वरित रिक्त जागा शुद्ध प्रवर्गात परिवर्तित करण्यात येतील. सदर जागा गुणवत्तेनुसार भरण्यात येतील.

४) केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेसाठी (कोट्यांतर्गत प्रवेश वगळून) उपलब्ध होणाऱ्या जागांवरील (प्रत्यार्पित केलेल्या जागांसह) सर्व प्रवेश लागू होत असलेल्या आरक्षणानुसार होतील.

3) Parallel reservation/Special reservation

Sr. No.	Special Reservation	Minority Jr. Colleges	Non-Minority Jr. Colleges
1.	Women	30%	30%
2.	Divyang/Disabled	4%	4%
3.	Project Affected/Earthquake Affected	5%	5%
4.	a) Wards of transfered employee of state government/central government/private sector. b) Wife/Wards of servicemen/Ex-servicemen/ Freedom fighters c) Winners or participant student players at international level and medal winners at national level	5%	5%
5.	Orphan Children (Within General Category)	1%	1%
	Remaining Seats (Pure)	55%	55%

NB : 1) Parallel reservation is a compartmental reservation, so the Junior college should confirm the seats for parallel reservation while defining the seat matrix instead, just mentioning of social reservation.

2) As per the GAD circular dated 13.08.2014 and 19-12-2018, it is mandatory to fill up the seats of parallel reservation through the concerned social reservation catgory.

3) In case of unavalibility of students as per social and parallel reservation, the remaining vacant seats (as per circular of General Administration Dept. dated 5/12/2014 and 28-12-2018) will be converted to pure seats and these admissions will be done on merit basis.

4) All admissions (excluding quota admissions), in centralized admission rounds (including the surrendored seats) will be done as per reservation policy.

४)तांत्रिक आरक्षण - (२५% व्यावसायिक)

व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाचे पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम व NSQF अंतर्गत सुरू असलेले व्यावसायिक विषय घेऊन इ.१०वी (Level 2) उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी HSVC शाखा व द्विलक्षी/Bifocal विषयांसाठी २५% जागा राखीव असतील.

टीप : इ.१०वीसाठी विषय सांकेतांक ८१ ते ९४ असे एकूण १४ व्यावसायिक अभ्यासक्रम तांत्रिक कोट्यासाठी पात्र असतील.

व्यावसायिक अभ्यासक्रम :

व्यावसायिक अभ्यासक्रमाबाबत अधिक माहितीसाठी जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यालयाशी संपर्क साधावा. त्याठिकाणी द्विलक्षी अभ्यासक्रम तसेच HSVC शाखा व त्याअंतर्गत उपलब्ध होणाऱ्या संधी याबाबत मार्गदर्शन मिळेल.

द्विलक्षी अभ्यासक्रमाची माहिती वेब पोर्टलवर उपलब्ध आहे.

कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेतील विद्यार्थ्यांना द्विलक्षी व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे एकूण १४ विषय (A1, A2, A3, A4, A7, A8, A9, B2, B4, B5, B9, C1, C2, D9) प्रवेशासाठी उपलब्ध होऊ शकतील. त्यासाठी संबंधित उच्च माध्यमिक विद्यालयाशी संपर्क साधून अधिक माहिती मिळवावी. (यादी वेब पोर्टलवर आहे.)

4) Technical Reservation : (25% Vocational)

The students who have passed pre-vocational courses and subjects run under NSQF at Std. X (Level 2) of Directorate of Vocational Education and Training will have 25% seats reserved for HSVC stream and Biofocal courses.

NB : Subject code 81 to 94 (Total 14) vocational courses of Std. 10th will be considered for technical quota.

Vocational Courses :

For detailed information regarding vocational/Bifocal subjects and HSVC stream you can approach The District Vocational Education and Training office. You may get to know the opportunities through vocational education there.

A list of bifocal subjects is availale on the portal.

For the students of Arts, Science and Commerce streams total 14 subjects of bifocal vocational syllabus (viz. A1, A2, A3, A4, A7, A8, A9, B2, B4, B5, B9, C1, C2, D9) will be available for admission. For more information regarding HSVC and Bifocal courses you can consult to the Jr. College.

इ) शालेय शुल्क :

(२.१६) उच्च माध्यमिक विद्यालयातील अनुदानित तुकड्यांसाठी शासन नियमाप्रमाणे शुल्क आकारले जाते.

(२.१७) विनाअनुदानित, स्वयंअर्थसहाय्यित, उच्च माध्यमिक विद्यालयांचे शुल्क संबंधित व्यवस्थापनामार्फत, महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) अधिनियम २०११ नुसार निश्चित केले जाते. त्यामुळे वेगवेगळ्या उच्च माध्यमिक विद्यालयांचे शुल्क वेगवेगळे असू शकते.

(२.१८) अनुदानित उच्च माध्यमिक विद्यालयातील विना अनुदानित तुकड्यांसाठी उच्च माध्यमिक विद्यालय स्तरावरून वेगळे शुल्क आकारले जाते. त्यामुळे एकाच विद्यालयात अनुदानित, विनाअनुदानित तुकड्यांसाठी वेगवेगळे शुल्क असू शकेल.

(२.१९) द्विलक्षी व माहिती तंत्रज्ञान या अतिरिक्त विषयांचे शुल्क वेगळे असेल.

(२.२०) शुल्काबाबत अधिक तपशील संबंधित उच्च माध्यमिक विद्यालयास संपर्क साधून मिळविता येईल. तसेच शुल्काबाबतची माहिती वेब पोर्टलवर उपलब्ध आहे.

(२.२१) **ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्रातील सर्व उच्च माध्यमिक विद्यालयांना सदर केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेत सहभागी होणे बंधनकारक आहे.**

ऑफलाईन पद्धतीने झालेले प्रवेश इ. १२वी परीक्षेसाठी ग्राह्य धरले जाणार नाहीत. त्यामुळे या ऑनलाईन प्रक्रियेशिवाय अन्य मार्गाने प्रवेश घेऊ नयेत.

केवळ ऑनलाईन

* माहितीपुस्तिका घेण्यासाठी आपणास कोठेही जाण्याची आवश्यकता नाही ती वेब पोर्टलवर उपलब्ध आहे.
* प्रवेश प्रक्रिया शुल्क भरण्यासाठी वेब पोर्टलवर सर्व प्रकारच्या ऑनलाईन पेमेंट सुविधा उपलब्ध आहेत. जसे- 1) Net Banking, 2) Card, 3) Wallet, 4) UPI payment, etc.
* आपणास लागू होणारे प्रवेश प्रकिया शुल्क वेब पोर्टलवर आपोआप दर्शविले जाईल. सदर शुल्क केवळ ऑनलाईन पद्धतीने भरावयाचे आहे. रोख रक्कम स्वीकारली जाणार नाही.
* प्रवेशाच्या सर्व औपचारिकता संपर्कविरहित पूर्ण करता येतील. यासाठी विद्यार्थी, पालक, शाळा/ विद्यालय यांनी आवश्यक ती दक्षता घ्यावी.

E) School Fees :

2.16 In aided divisions of Jr. Colleges fees is charged as per the government rates.

2.17 The Fee of the unaided, self-financed Jr. College is decided as per Maharashtra Educational Institutes (regulation of fees) act 2011 by the school management, **so the various Jr. Colleges may have different fees.**

2.18 Thus there can be different fee structures for **aided and unaided** divisions in the same Jr. College.

2.19 For **Biofocal and information Technology (IT)** subjects, fee may be charged seperately.

2.20 The detailed information of fee, can be obtained by contacting concerned Jr. College or it is available on portal.

2.21 Within online admission area admissions to all Jr. Colleges must be done through this admission process only.

Students are advised not to take admission except online admission process. Offline admisssions will not be considered for 12th examination.

Bare Online

* Booklet is made available online only. You needn't go anywhere to get it.
* All available modes of online payment are made available to collect fees on the portal. viz. - 1) Net Banking, 2) Card, 3) Wallet, 4) UPI payment, etc.
* Applicable admission processing fee will be displayed on screen automatically. You have to pay the fee online only. Cash will not be accepted.
* All the Admission formalities can be completed without personal contact. For this students, parents, School/Jr. Colleges should take care of it. It is necessary to be vigilant.

3 विद्यार्थी नोंदणी व ऑनलाईन प्रवेश अर्ज भरणे

अ) सर्वसाधारण बाबी :

१) प्रत्येक विद्यार्थ्यास एकच अर्ज भरता येईल. त्यासाठी प्रथम ऑनलाईन विद्यार्थी नोंदणी करावी.

२) केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेचा अर्ज वेब पोर्टलवर दोन टप्प्यांमध्ये भरावयाचा आहे भाग-१ (वैयक्तिक माहिती) व भाग-२ (पसंतीक्रम).

३) अर्जाचा भाग-१ भरण्याची सुविधा विद्यार्थी नोंदणीनंतर उपलब्ध होईल. या भागातील माहिती एकदाच भरून प्रमाणित (verfy) करून घ्यावयाची आहे.

४) अर्जाचा भाग-२ भरण्याची सुविधा भाग-१ प्रमाणित करून घेतल्यानंतर उपलब्ध होईल. तसेच प्रत्येक फेरीपूर्वी भाग-२ मधील माहिती/पसंतीक्रम अद्ययावत करता येईल.

(ब) ऑनलाईन नोंदणी कशी करावी :

(१) प्रवेश प्रक्रियेची माहितीपुस्तिका वेब पोर्टलवर उपलब्ध आहे त्याचे वाचन करा.

(२) नमुना अर्ज भरण्यापूर्वी माहितीपुस्तिका काळजीपूर्वक वाचा व संपूर्ण प्रवेश प्रक्रिया समजून घ्या. यासाठी आपल्या शाळेची अथवा मार्गदर्शन केंद्राची मदत घ्या.

(३) प्रवेशासाठी क्षेत्र निश्चित करा व योग्य वेब पोर्टल/वेबसाईट उघडा. (STUDENTS REGISTRATION)

(४) वेब पोर्टलवर नोंदणी करताना तुमचा इ. १०वीचा बैठक क्रमांक व मोबाईल नंबर टाकल्यानंतर लॉगीन आयडी तुम्हास प्राप्त होईल, पासवर्ड तुम्हास स्वत: तयार करावयाचा आहे. मिळालेले लॉगीन आयडी व पासवर्ड लॉगीन करण्यासाठी वापरा. (लॉगीन आयडी व पासवर्ड जपून ठेवा.)

(५) तुमचा लॉगीन आयडी व पासवर्ड एसएमएस द्वारे तुमच्या मोबाईलवर सुद्धा पाठविला जाईल. जर एसएमएस आला नाही, तर नोंदणीनंतर स्क्रीनवर दाखवलेला लॉगीन आयडी नोंदवून ठेवा.

(६) नोंदणी करताना निवडलेल्या सिक्युरिटी प्रश्नाचे उत्तर लक्षात ठेवा. सिक्युरिटी प्रश्न व पासवर्ड याची प्रिंट घ्या व जपून ठेवा (आपला पासवर्ड इतर कोणासही सांगू नका.)

क) प्रवेश अर्ज कसा भरावा (भाग-१) :

(७) तुम्हाला मिळालेल्या लॉगीन आयडी व पासवर्डच्या सहाय्याने लॉगीन करा व संगणकावर दिलेल्या सूचनांप्रमाणे टप्प्याटप्प्याने ऑनलाईन अर्ज भरा.

(८) **महाराष्ट्र राज्य मंडळाच्या चालू वर्षी मार्चमध्ये घेण्यात आलेल्या इ.१०वी परीक्षेस नियमित बसलेल्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचा बैठक क्रमांक टाकल्यावर त्यांची वैयक्तिक माहिती आपोआप येईल, ती तपासून घ्या. आपोआप येणाऱ्या वैयक्तिक माहितीमध्ये काही दुरुस्ती हवी असल्यास शाळा / मार्गदर्शन केंद्रातून दुरुस्ती करून घ्या. (Grievance Redressal सुविधेचा उपयोग करा.)**

(९) ज्या विद्यार्थ्यांची माहिती वेब पोर्टलवर बैठक क्रमांक टाकल्यावर येणार नाही, त्यांनी तसेच अन्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांनी सर्व माहिती स्वत: भरावयाची आहे.

3 Student Registration and Online Application Form

A) Common but important :

1. Every Student can fill only one form. For this begin with student registration.
2. Online admission form has to be filled in two steps. Part-1 (Personal information) and Part-2 (Preference order).
3. Part-1 (Application form) will be available to fill after student registration. The information of this part has to be filled and get verified only once.
4. Process to fill up Part-2, will be available after verification of Part-1. Before every round, Part-2 (option form) can be updated or submitted.

B) Online registration Process :

1) Information Booklet is available on the portal, go through it.

2) Before filling admission form read information booklet carefully and try to understand the whole admission process. For this you may seek help of your school/Guidance Centre.

3) Go to the given portal, choose area/city and start STUDENTS REGISTRATION.

4) While registration, after giving your Std. 10th Seat No. Login ID will be generated online, you have to set password yourself. Remember it and use the same for Login.

5) Your login ID and Password will be send to your mobile number through SMS too. If SMS is no recieved kindly note down the login ID shown on screen at registration.

6) Do remember the answer given to the security questions. Take print of security questions and password, preserve it carefully. (**Never disclose your password to anyone**).

C) How to fill Application form (Part-1) :

7) Get youself Logged in using your Login ID and Password, Fill the online application form step by step, follow the instructions displayed there.

8) The information of regular students appearing Maharashtra State Board's SSC Exam. held in March current year, will appear automatically on screen, after entering his/her SSC seat No. Check the same information carefully. If required get it corrected from Guidance Centre/Secondary School or through Grievance Redressal.

9) After entering upon the SSC seat number, if information is not displayed those students (State board or other boards) should fill the information manually by themselves.

(१०) तुम्हाला तुमचा अर्ज घरूनच भरता येईल, तसेच अर्ज भरण्याची सुविधा मोबाईल ॲपमध्येही उपलब्ध आहे. संपूर्ण अर्ज (भाग-१) भरून झाल्यानंतर अर्जातील माहिती (स्वत:चे नाव, आईचे नाव, जन्म तारीख, जात प्रवर्ग, आरक्षण इत्यादी) अचूक असल्याची खात्री करा व शुल्क भरून अर्ज लॉक करा.

(११) आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करा. (ती स्पष्ट व वाचनीय असावीत. तसेच त्यांचा आकार १-एमबी पेक्षा जास्त नसावा.) अपलोड करावयाच्या आवश्यक कागदपत्रांचा तपशील वेब पोर्टल आपोआप दर्शवेल.

(१२) अर्ज लॉक करण्यापूर्वी तो प्रमाणित करण्यासाठी नजीकचे मार्गदर्शन केंद्र निवडा. जर तुमची इ.१०वीची शाळा ऑनलाईन क्षेत्रामध्ये असेल, तर तुमचा अर्ज प्रमाणित करण्यासाठी आपोआप तुमच्या शाळेकडे जाईल. त्या ठिकाणाहून अर्ज प्रमाणित (Verify) करून घ्या.

अर्ज Auto Verified झाल्यास तो पुन्हा वेगळयाने प्रमाणित करून घेण्याची आवश्यकता नाही.

(१३) आपण अपलोड केलेली प्रमाणपत्रे तपासून आपला अर्ज ऑनलाईन प्रमाणित केला जाईल. आपला अर्ज प्रमाणित झाला नसल्यास दिलेल्या नंबरवर फोन करून त्याबाबत मार्गदर्शन केंद्रास/शाळेस विचारणा करावी. २४ तासांनंतर आपण निवडलेले व्हेरिफिकेशन केंद्र बदलता येईल.

(१४) अर्ज भाग-१ भरून झाल्यावर (Dashboard) तपासावा. तेथे VERIFIED असणे आवश्यक आहे. जे विद्यार्थी फॉर्म प्रमाणित (Verify) करून घेणार नाहीत त्यांचा अर्ज अपूर्ण राहील व असे अर्ज प्रवेश प्रक्रियेसाठी विचारात घेतले जाणार नाहीत. तसेच त्यांना भाग-२ (पसंतीक्रम) भरता येणार नाही.

(१५) आपल्या अर्जाची प्रिंट काढून स्वत:कडे ठेवावी. प्रवेश अर्ज सादर (Lock/Verify) केल्यानंतर ज्यांना भाग-१ मधील माहितीमध्ये काही दुरुस्ती करावयाची असेल त्यांना आपल्या शाळेकडून अथवा मार्गदर्शन केंद्राकडून दुरुस्ती करून घेता येईल. किंवा अर्ज स्वत: UNLOCK करून त्यात बदल करता येईल.

(१६) **कोणत्याही कामकाजासाठी शाळेत अथवा मार्गदर्शन केंद्रात समक्ष जाण्याचे टाळा. फोनवरून संपर्क साधा व आपली समस्या सोडवून घ्या.**

टीप : आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करण्याची सुविधा भाग-१ भरताना आणि अलॉटमेंटनंतर प्रवेशाच्या वेळी दिली जाईल.

10) Fill online admission form preferably at home. The form filling facility is also available in the mobile App. After filling (Part-1) of application form, verify the information filled (Like- Name, Mother's name, date of birth, category, Reservation etc.) again and after that pay the fee and lock your form.

11) Upload required documents. (Kindly ensure the documents uploaded are clear and readable. Remember the size of a document should not be larger than 1MB.) The list of required documents to be uploaded will be shown on portal automatically.

12) Choose nearest Guidance Centre for your form verification before you lock the form. If your 10th school is situated in the online area, your form will be sent to the school automatically. Get your form verified form there.

    If your form gets Auto Verified then it needs no separate verification.

13) Application form will be verified checking the document you have uploaded. If your form dosen't get verified then you can call to the School/Guidance Centre on provide phone numbers. **After 24 hrs. you can change your verification centre.**

14) After submission of online application form check "DASHBOARD", it must be VERIFIED. Those students who won't get their form verified, such forms will not be considered for furtur online admission process or Part-2.

15) Keep a print copy of your form for furthur reference. Those who are willing to make changes in his/her form after submission, they can approach to any Guidence Centre or you can UNLOCK and edit the information filled in your form.

16) Avoid visiting any School or Guidence centre as possible. You can make a call to them and get your problem solved.

Note : Documents upload facility is made available online at Part-1 and after allotment before admission too.

महाराष्ट्र राज्य मंडळाच्या मार्च २०२० मधील इ.१०वी परीक्षेच्या विद्यार्थ्यांची माहिती/data या प्रक्रियेसाठी वापरण्यात येणार आहे. त्यामुळे राज्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन प्रवेश अर्ज भरताना त्यांचा बैठक क्रमांक टाकल्यानंतर त्यांची वैयक्तिक माहिती प्रवेश अर्जामध्ये आपोआप दर्शविली जाईल (Auto fill). इतर मंडळाचे विद्यार्थ्यांना अर्जातील माहिती स्वत:/manually भरता येईल.

ड) प्रवेश अर्ज भाग-२ (पसंतीक्रम नोंदविणे) :

(१७) राज्य मंडळ इ.१०वी परीक्षेचा निकाल जाहीर झाल्यानंतर अर्ज भाग-२ भरण्याची कार्यवाही वेळापत्रकानुसार सुरू होईल.

(१८) वरीलप्रमाणे भाग-१ मधील माहिती प्रमाणित (Verify) केल्यानंतरच प्रवेश अर्जाचा भाग २ (पसंतीक्रम) विद्यार्थ्यांना भरता येईल.

(१९) भाग-२ सुरू झाल्यावर राज्य मंडळाच्या (चालू वर्षीच्या) नियमित विद्यार्थ्यांचे इयत्ता दहावीचे सर्वोत्तम पाच (Best of Five) विषयांचे मिळालेले गुण व शेकडा गुण आपोआप दिसतील.

(२०) ज्या विद्यार्थ्यांचे गुण आपोआप येणार नाहीत त्यांनी तसेच इतर मंडळाच्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे इयत्ता दहावीचे एकूण गुण स्वत: (Manually) अचूक नोंदवावेत.

(२१) प्रवेशासाठी एका शाखेची व एका माध्यमाची निवड करावी, त्यानंतर ती शाखा/माध्यम असणाऱ्या सर्व उच्च माध्यमिक विद्यालयांची यादी (अनुदानित/विनाअनुदानित/स्वयंअर्थसहायित) विद्यार्थ्यास दर्शविली जाईल. त्यानुसार पसंतीक्रम ठरवावा.

(२२) प्रवेशासाठी आपल्या पसंतीची किमान-१ व कमाल-१० उच्च माध्यमिक विद्यालये निवडा व त्यांचा प्राधान्य क्रम निश्चित करा. त्यानंतर अर्जाची प्रिंट घ्या व जपून ठेवा.
त्यासोबतच कोटा प्रवेशासाठी इच्छित विद्यालयांसाठी ऑनलाईन पसंती नोंदवावी.

(२३) प्रत्येक फेरीत प्रवेशासाठी विद्यार्थ्यांची निवड करताना विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता (इ.१०वीचे गुण), आरक्षण व विद्यार्थ्यांनी उच्च माध्यमिक विद्यालयाचा दिलेला पसंतीक्रम विचारात घेतला जाईल.

(२४) वेळापत्रक व प्रवेशाची कार्यपद्धती वेळोवेळी वेब पोर्टलवर जाहीर करण्यात येईल. त्यासाठी वेब पोर्टलस सतत भेट देत राहा.

विशेष फेरीसाठी संमती नोंदविणे -

* प्रत्येक फेरीपूर्वी विद्यार्थ्यास पसंतीक्रम देण्याची अथवा त्यामध्ये बदल करण्याची संधी दिली जाईल.
* जर विद्यार्थ्याने एखाद्या फेरीपूर्वी आपले पसंतीक्रम बदलले नाहीत तर त्याचे मागील फेरीचे पसंतीक्रम पुढे ग्राह्य धरण्यात येतील. ही सुविधा फक्त (३) नियमित फेऱ्यांसाठी लागू असेल.
* प्रत्येक विशेष फेरीपूर्वी विद्यार्थ्याने ऑनलाईन संमती नोंदविणे अनिवार्य असेल. जे विद्यार्थी संमती नोंदविणार नाहीत त्यांचा त्या विशेष फेरीसाठी विचार केला जाणार नाही.

The student data of SSC Examination with the Maharashtra State Board will be used for this online admission process. The SSC students appearing for March 2024 examination, can avail and get filled in their personal details on just entering their seat number **automatically**. (Auto Fill) whereas other board's students can fill in their personal details **manually** by themselves.

D) Option form Part-2 (Preferences) :

17) On declaration of SSC (State Board) result, the process to fill the Option form Part-2 will begin.

18) On verification of appplication Part-1 form, students can fill Part-2 (Preferences).

19) While filling Part-2 Std. 10th obtained marks of fresher students of state board will be fetched automatically. As per best of five rule.

20) The students whose marks are not fetched and other board's students have to fill their 10th marks manually but accurately.

21) For admission, **choose a stream and a medium** of instruction, apply filter, after that a list of Jr. College will be displayed. Then set your preferences.

22) For online admission, select minimum ONE and maximum TEN Jr. Colleges for admission (preferences). Then take print of the form and preserve it.
Students to apply for Quota also in Part-2.

23) Alotment list for each round is prepared on the basis of merit (SSC Marks), reservation and student's given preference order.

24) Updated schedule and various instructions regarding Online Admission process will be declared on portal from time to time. Therefore visit the portal frequently.

CONSENT For Special Round -

* Each student will get a chance of giving or modifying his preferences before every round.
* If one student fails to give or update his last round's preferences, then the ealier preferences will be carried forward for the next round (only for three regular rounds).
* It will be mandatory to lodge students consent on portal before every special round who fails to give consent online for special round will not be considered for the respective special round.

प्रवेश प्रक्रियेचा प्रवाह तक्ता

(प्रवाह तक्ता-३)

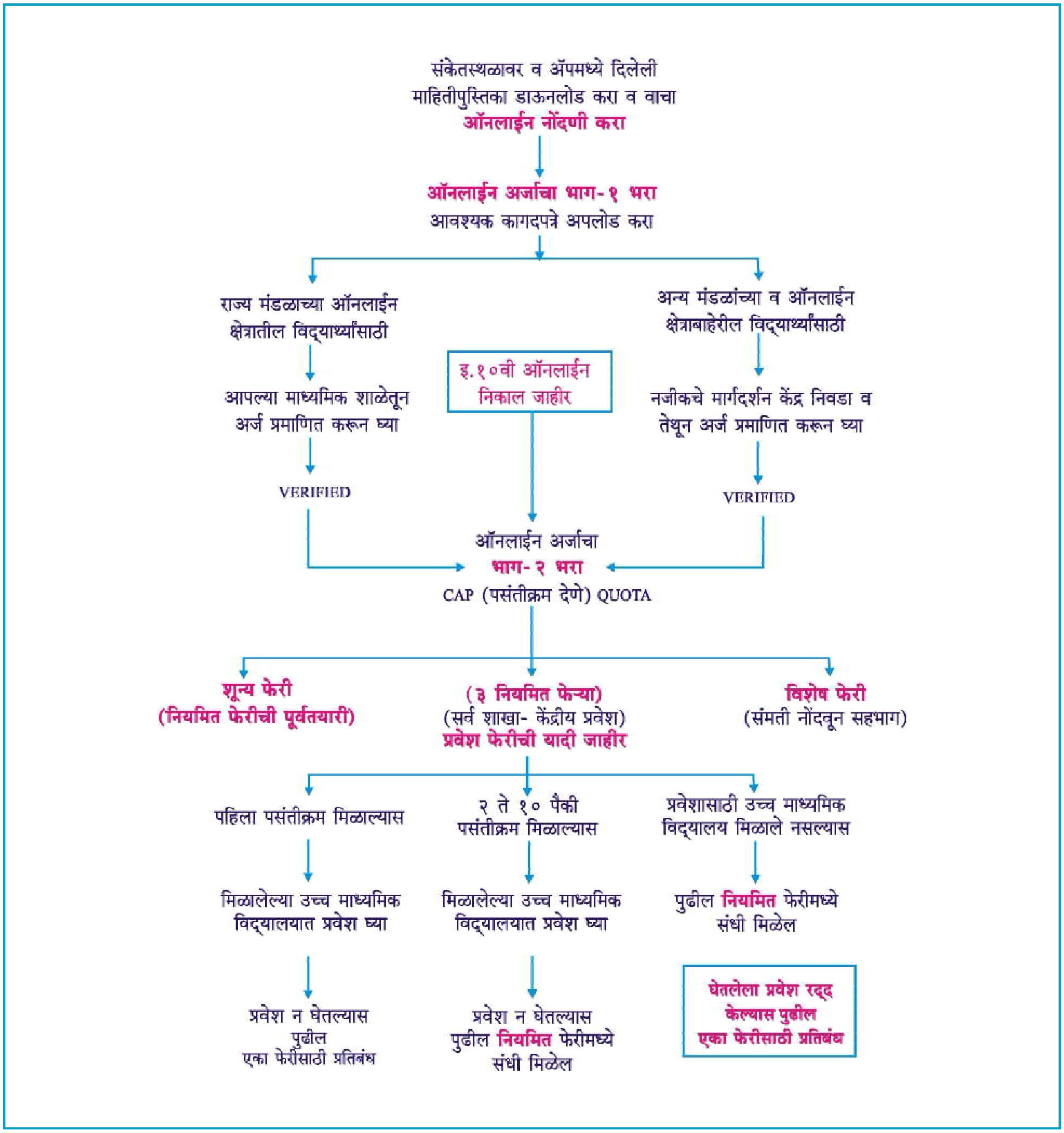

टीपा :
1. *नवीन विद्यार्थ्यांना प्रवेश प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर ऑनलाईन नोंदणी करून व अर्ज भाग-१ भरून प्रवेश प्रक्रियेत सहभागी होता येईल.*
2. *प्रत्येक फेरीपूर्वी अर्जाचा भाग-२ मध्ये (पसंतीक्रम बदल) सुधारणा करता येतील.*
3. *अर्जाचा भाग-२ भरण्यापूर्वी भाग-१ मधील माहिती भरून अर्ज प्रमाणित करून घ्यावा.*
4. *नियमित फेऱ्या संपल्यानंतर विशेष फेरीचे आयोजन केले जाईल, विशेष फेरीत सहभागी होण्यासाठी ऑनलाईन संमती नोंदविणे (भाग-२ लॉक करणे) बंधनकारक राहील.*
5. *एटीकेटी विद्यार्थ्यांना विशेष फेरी एक नंतर संधी दिली जाईल.*

Admission Process Flow Chart

(Flow Chart-3)

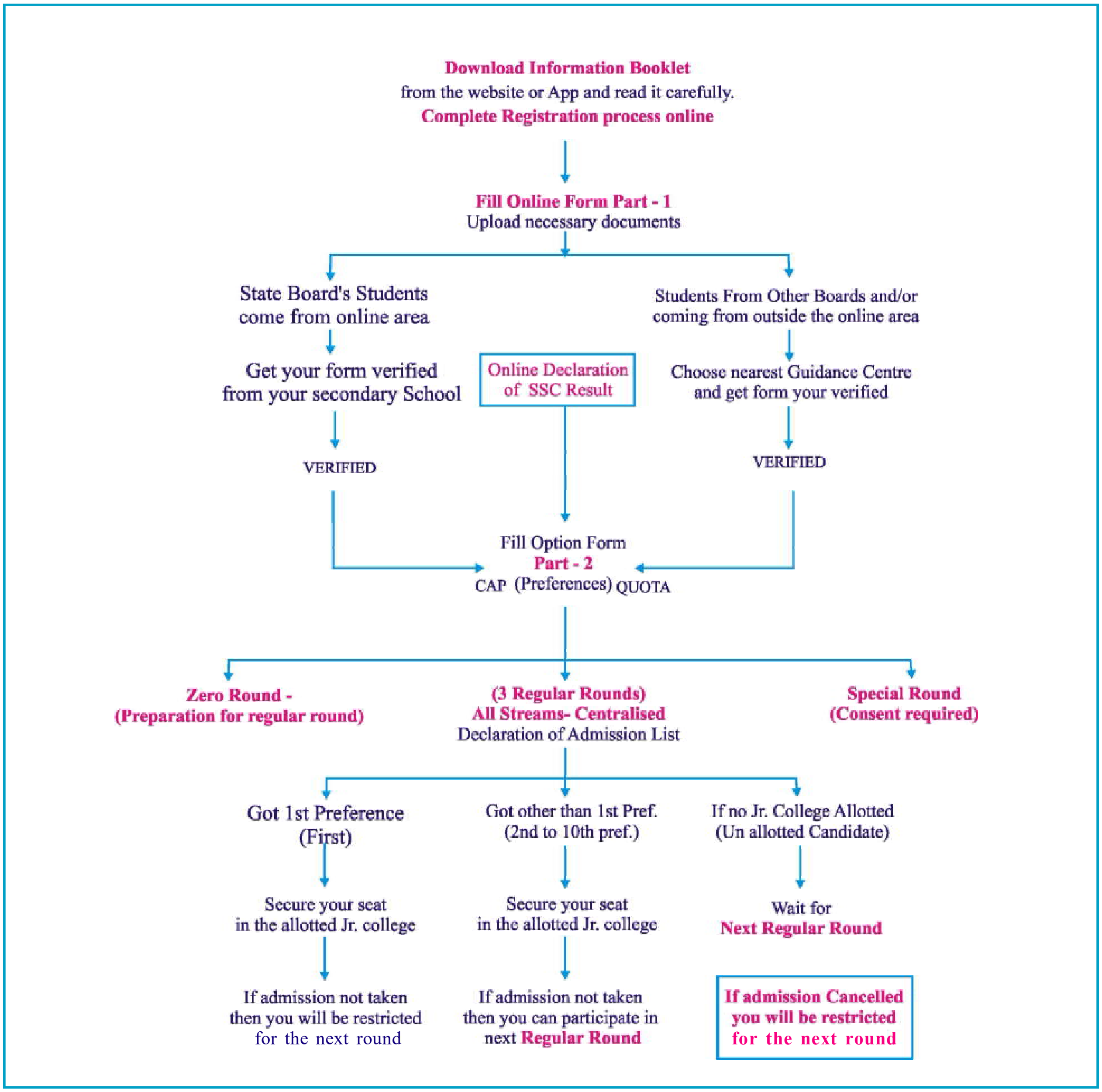

NB : 1. New Student can enter the Admission Process at any stage. Performing online registeration process and filling application form Part-1.

2. Before every round student can update his/her preferences in option form Part-2.

3. Before filling Option form Part-2 student has to fill Applicatin form Part-1, pay processing fee and get form verified.

4. **After completion of 3rd regular roud a special roud will be conducted, to participate in the special round student must give online CONSENT. (i.e. Part-2 has to be locked again)**

5. ATKT students will be allowed to fill form after special round-1.

4 विद्यार्थ्यांनी घ्यावयाच्या दक्षता

(४.१) विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना (ऑनलाईन नोंदणी व अर्ज करणे)

(१) अर्जात भरलेल्या माहितीची व अर्जदारांच्या प्रमाणपत्रांची पडताळणी करावयाची असल्याने विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन प्रवेश अर्ज आपापल्या घरूनच (संगणकावर किंवा मोबाईल ॲपमधून) भरावा व आपल्या माध्यमिक शाळेतून अथवा निवडलेल्या मार्गदर्शन केंद्रातून प्रमाणित करून घ्यावा.
(अर्ज केवळ विद्यार्थी लॉगीनमधूनच भरला जाणार आहे त्यामुळे आपला अर्ज भरताना दक्ष राहा.)

(२) **विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन प्रवेश अर्ज शक्यतो स्वत: पालकांच्या मदतीने भरावा. इतर ठिकाणाहून अर्ज भरल्यास त्यामध्ये अपूर्णता/त्रुटी राहू शकतील व त्यामुळे तुमच्या प्रवेश प्रक्रियेत अडथळा येऊ शकेल.**

(३) प्रवेश अर्ज सादर (Submit/Lock) केल्यानंतर त्याची एक छापील प्रत (Print out) विद्यार्थ्याने स्वत:कडे घेऊन ठेवावी. या प्रिंटवरून विद्यार्थ्यास अर्जात भरलेली माहिती पुन्हा पडताळून पाहता येईल.

(४) अधिक माहितीसाठी वेब पोर्टलवर देण्यात आलेल्या टोल फ्री हेल्पलाईन नंबरवर संपर्क साधावा. शंकांचे निरसन न झाल्यास आपल्या शाळेची अथवा मार्गदर्शन केंद्राची फोनवरून मदत घ्या किंवा आपली अडचण वेब पोर्टलवर विद्यार्थी लॉगीनमध्ये शंका-समाधानमध्ये नोंदवा.

(५) विद्यार्थ्यांनी पुस्तिकेत दिलेल्या माहितीचा व्यवस्थित अभ्यास करून आपणास हवे असलेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयाचे शाखेचे नाव/सांकेतांक (Code Numbers) प्रवेश अर्जात अचूक भरा. ऑनलाईन प्रवेश अर्ज भाग-१ व भाग-२ संपूर्ण भरून झाल्यावर Submit/Lock करण्यापूर्वी अर्जाची पुन्हा एकदा पडताळणी करा.

(६) एकापेक्षा अधिक प्रयत्नात इयत्ता १० वी किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या Repeater विद्यार्थ्यांनी त्यांचे प्रवेश अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने भरताना त्यांच्या वेळोवेळी उत्तीर्ण झालेल्या विषयांच्या गुणांची बेरीज करून एकूण गुण अचूक नोंदवावेत. अनुत्तीर्ण असलेल्या विषयांचे गुण नोंदवू नयेत.

(७) प्रवेश अर्ज भाग-२ मध्ये योग्य पसंतीक्रम भरा किंवा तेच-ते पसंतीक्रम देण्याचे टाळा. त्यामध्ये वेळोवेळी सुधारणा करा. यामुळे तुम्हाला लवकर प्रवेश मिळण्यास मदत होईल.

विद्यार्थ्यांसाठी माहिती मिळविण्याचे स्रोत-

* वेब पोर्टलवर वेळोवेळी प्रदर्शित होणाऱ्या सूचना व परिपत्रक.
* माहिती पुस्तिका, कॉल सेंटर किंवा मार्गदर्शन केंद्र. शंका समाधान
* अधिकृत व्हिडिओच्या माध्यमातून देण्यात आलेली माहिती.

इशारा- आफवा आणि बनावट बातम्यांपासून सावध/दूर राहा. आपले लॉगीन वेळोवेळी तपासत राहा.

4 Precautions to be taken by Students

4.1 Important instructions for Students (Registration and Application)

1) As the information filled and uploaded documents, needs to be verified, fill your form possibly at home (On Computer or in your Mobile) and get your application form verified from your secondary school or selected Guidance Centre.
(The application form can be filled from students login only, so be careful)

2) **Application form may remain incomplete/wrong if filled at other place and hence you may have to face difficulties further. So students are advised to fill the form on their your own with the help of your parents.**

3) After submission of online application form take print out of the same and keep it for further reference to verify it at any time.

4) For additional information or querries you can contact **toll free helpline**. If not satisfied contact your school or Guidance centre or you can register your query on the portal under Grievance Redressal.

5) Fill the admission form, only after thorough study of Information Booklet. Before pressing submit/lock button check and confirm the info filled in Part-1 and Part-2.

6) Students who have passed SSC exam. in more than one attempt should enter total marks of subjects cleared from time to time and need not enter marks of failed subjects.

7) Kindly mention proper and suitable preferences in the option form Part-2. Avoid reapetation of preferences. Update your preferences time to time. It will help you to avoid delay in your admission.

Sources of Information

* Instructions and circulars Published time to time on the portal.
* The Information Booklet or call centre or Guidance Centre. Grievance redressal
* The information being given through authorised videos.

Caution : Be aware of rumours and fake/false information transmitted. Check your login always.

पसंतीक्रम ठरविण्यासाठी मार्गदर्शन सूचना :

- *पसंतीक्रम निश्चित करताना त्या उच्च माध्यमिक विद्यालयाचे मागील कट ऑफ, आपणास मिळालेले गुण, हवी असलेली शाखा, फी, माध्यम, अनुदान प्रकार, शिकविले जाणारे वैकल्पिक विषय, निवासापासूनचे अंतर, जाण्यायेण्याची सोय, वसतिगृह सुविधा, क्रीडांगण, इ. बाबींचा साकल्याने विचार करून पसंतीक्रम ठरवा.*
- ***विद्यार्थ्यास प्रवेशासाठी त्याच्या पसंतीनुसार किमान एक व कमाल दहा उच्च माध्यमिक विद्यालयांचे पसंतीक्रम देता येतील. प्रथम पसंतीक्रम मिळाल्यास प्रवेश घेणे सक्तीचे असेल. (नियमित फेऱ्यांमध्ये)***
- *पसंतीक्रम ठरविण्यासाठी अगोदर शाखा व माध्यम निश्चित करा व त्यानंतर येणाऱ्या यादीतील आपणास योग्य वाटत असणाऱ्या उच्च माध्यमिक विद्यालयांची यादी करा व त्यामधील सर्वात योग्य पसंतीचे उच्च माध्यमिक विद्यालय प्रथम घेऊन त्याप्रमाणे क्रम काळजीपूर्वक ठरवा व नंतरच ऑनलाईन पसंतीक्रम नोंदवा.*
- ***ज्या विद्यालयात आपणास प्रवेश घ्यावयाचा नाही अशा उच्च माध्यमिक विद्यालयाचा पसंतीक्रमामध्ये समावेश करू नका.***
- *प्रत्येक फेरीला पसंतीक्रम बदलण्याची मुभा असल्यामुळे प्रत्येक फेरी स्वतंत्र असणार आहे. पसंतींक्रम ठरविताना मागील फेरीचे Cut-Off तपासा.*
- *यासाठी वेब पोर्टलवरील* **Know your Eligibility** *या सुविधेचा वापर करा.*
- *सर्व दहा पसंतीक्रम भरलेच पाहिजेत असे नाही. तसे शक्य नसल्यास दहापेक्षा कमी पसंतीक्रम दिले तरी चालतील.*

(८) एकाच उच्च माध्यमिक विद्यालयातील शाखा, अनुदान प्रकार, माध्यम विचारात घेऊन त्याला स्वतंत्र सांकेतांक (Code) दिलेले आहेत. **त्यामुळे एकाच विद्यालयाला शाखा, अनुदान प्रकार, माध्यम यानुसार एकापेक्षा अधिक कोड असू शकतात** त्यामुळे विद्यालय/शाखा कोड निवडताना दक्षता घ्या.

४.२ उच्च माध्यमिक विद्यालय/तुकडी कोडची रचना :

विद्यालयाचा कोड नऊ अक्षरी (Characters) असून त्यात अक्षरे व अंक समाविष्ट आहेत.

उदा. : पुणे — विज्ञान अनुदानित इंग्रजी माध्यम - PN1023SGE
कला विनाअनुदानित उर्दू माध्यम - PN1023ANU
HSVC स्वयंअर्थसहायित मराठी माध्यम - PN1023HFM

उच्च माध्यमिक विद्यालयांना दिलेल्या कोडची रचना :

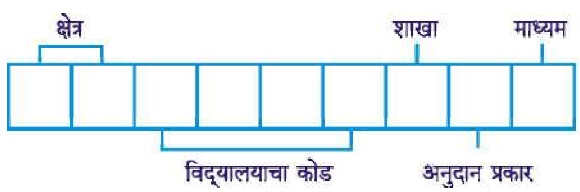

१) क्षेत्रनिहाय दिलेले कोड :	मुंबई (MU), पुणे (PN), नागपूर (NG), अमरावती (AM), नाशिक (NK),
२) शाखानिहाय कोड :	कला (A), विज्ञान (S), वाणिज्य (C), व्यावसायिक HSVC (H)
३) अनुदान प्रकारानुसार कोड :	अनुदानित (G), विना अनुदानित (N), स्वयं:अर्थसहायित (F), अंशत: अनुदानित (P)
४) माध्यमनिहाय कोड :	१) मराठी (M), २) इंग्रजी (E), ३) उर्दू (U), ४) हिंदी (H), ५) गुजराती (G), ६) कन्नड (K), ७) सिंधी (S)

Guideline to decide preferences :

* While deciding the preferences, consider all the aspects viz. cut-off, your marks, stream, fees, medium, aid type, distance from your residence, convenience, hostel facility, play ground etc.
* **Students can give minimum ONE and maximum TEN preferences. First preference is Mandatory for admission during regular rounds.**
* To prepare preference order, first decide a stream and a medium. Then prepare a convenient list of Jr. Colleges and give first preference to the best suitable Jr. College then fix next preference order accordingly.
* **Don't include such Jr. Colleges in your list, in which you are not interested .**
* Your preference order can be changed before every round as each round will be independent. To decide your preference order you can check Cut-off marks of earlier round.
* For this do avail the facility of **Know your Eligibility** provided on the portal.
* It is not mandatory to give, all ten preferences you can give less too.

8) Different code numbers may be given to same Jr. college on the basis of types of Aid, stream and medium. Hence a Jr. College may have more than one code numbers to the streams. Therefore be careful while selecting stream code.

4.2 Code Structure of Jr. College/Stream Code)

Jr. College code number, consists of nine alpha-numeric characters.

e.g. Pune Science, Aided, English Medium - PN0123SGE

Arts, Unaided, Urdu Medium - PN1023ANU

HSVC Self financed Marathi Medium - PN1023HEM

Code structure of Jr. College -

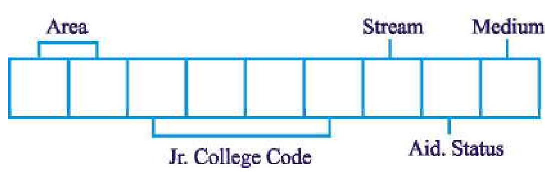

1. **Areawise Code -** Mumbai (MU), Pune (PN), Nagpur (NG), Amravati (AM), Nashik (NK)
2. **Streamwise Code -** Arts (A), Science (S), Commerce (C), HSVC (H).
3. **On the basis of aid -** Aided (G), Unaided (N), Self finance (F), Partially Aided (P)
4. **Mediumwise Code -** 1) Marathi (M), 2) English (E), 3) Urdu (U), 4) Hindi (H), 5) Gujarati (G), 6) Kannad (K), 7) Sindhi (S).

४.३ नियमित फेऱ्यांसाठीचे नियम :

(९) दिलेल्या मुदतीत एखाद्या विद्यार्थ्याने पसंतीक्रम न बदलल्यास त्या विद्यार्थ्याचे मागील फेरीचे पसंतीक्रम कायम राहतील. (फक्त नियमित फेऱ्यांसाठी)

विशेष फेरीसाठी ऑनलाईन संमती नोंदविणे (भाग-२ पुन्हा लॉक करणे) सक्तीचे असेल.

(१०) **पहिला पसंतीक्रम दिलेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयात विद्यार्थ्यास प्रवेश मिळाला असल्यास सदर उच्च माध्यमिक विद्यालयात निर्धारित कालावधीत विद्यार्थ्याने प्रवेश घेणे बंधनकारक असेल.**

पहिला पसंतीक्रम मिळालेल्या विद्यार्थ्यांची नावे पुढील एका नियमित फेरीसाठी प्रतिबंधित (Restrict) करण्यात येतील. (प्रवेश घेवो अगर न घेवो).

(११) पहिल्या पसंतीक्रमांकाव्यतिरिक्त अन्य पसंतीक्रमांकाचे (२ ते १०) उच्च माध्यमिक विद्यालय मिळाल्यास व ते विद्यार्थ्यास मान्य असल्यास असे विद्यार्थी निर्धारित कालावधीत सदर उच्च माध्यमिक विद्यालयात आपला प्रवेश निश्चित करू शकतील. निर्धारित कालावधीत प्रस्तुत विद्यार्थ्यांनी संबंधित विद्यालयात प्रवेश निश्चित न केल्यास त्यांना पुढील फेरीसाठी (पसंतीक्रम बदलण्याची) मुभा देण्यात येईल.

(१२) प्रत्येक फेरीपूर्वी उच्च माध्यमिक विद्यालयामधील रिक्त जागा घोषित करण्यात येतील. त्यांचे वेब पोर्टलवर अवलोकन करूनच पुढील योग्य निर्णय घ्यावा.

(१३) **विशेष फेरीपूर्वी संमती नोंदविणे आवश्यक आहे.**

विशेष फेरीसाठी मागील पसंतीक्रम पुढे जसेच्या तसे आपोआप घेतले जाणार नाहीत.

प्रवेश अर्ज मागे घेणे :

ऑनलाईन अर्ज भरल्यानंतर आयटीआय (ITI), तंत्रनिकेतन (Polytechnic)सारख्या अभ्यासक्रमांना प्रवेश मिळालेल्या अथवा ह्या केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेद्वारे प्रवेश घेणार नसलेल्या विद्यार्थ्यांना अर्ज मागे घेण्याचा पर्याय उपलब्ध करून दिला जाईल. तरी ज्यांना ११वी प्रवेश प्रक्रियेमध्ये पुन्हा यायचे नाही त्यांनी Withdrawal of Application हा पर्याय वापरून प्रक्रियेमधून बाहेर पडावे. यामुळे इतरांना संधी मिळेल.

(१४) प्रवेशित विद्यार्थ्यांस प्रवेश प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर प्रवेश रद्द करता येईल. तथापि, **घेतलेला प्रवेश रद्द केल्यास पुढील एका फेरीसाठी प्रतिबंधित केले जाईल.** अशा विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेमध्ये पुन्हा सहभागी व्हावयाचे असल्यास भाग-२ पुन्हा भरून त्यापुढील फेरीमध्ये सहभागी होता येईल.

(१५) प्रथम पसंतीक्रम मिळूनही प्रवेश न घेतलेल्या अथवा विद्यालयाकडून प्रवेश नाकारण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांनाही पुढील एका फेरीसाठी प्रतिबंधित केले जाईल.

नियमित फेऱ्यात प्रतिबंधित होण्याची ३ कारणे

१) पहिला पसंतीक्रम मिळूनही प्रवेश घेतला नाही तर.

२) विद्यार्थ्याने घेतलेला प्रवेश रद्द केल्यास.

३) संबंधित विद्यालयाने विद्यार्थ्यास प्रवेश नाकारल्यास. (अर्जातील चुकीच्या माहितीमुळे)

4.3 Rules for regular rounds :

9) If changes in preference order are not made in Part-2 in stipulated time then previous preferences will be carried forward as it is for next round.

To participate in special round online CONSENT is compulsory. (Lock Part-2 again)

10) When first preferred Jr. College is allotted to a student in any regular round then he/she has to finalise admission in allotted Jr. College in given time.

Names of students got first preference will be restricted for further one consequent round (whether admission TAKEN or NOT).

11) Students who have got other than their first preferred Jr. College (2-10) and if he/she accepts it, such students can finalise his/her admission in respective Jr. College during given period If such students do not finalise his admission in allotted Jr. College can get chance (to update preferences) participate in next round again.

12) Before every round position of vacant seats (vacancy) will be declared on portal for your information, check it and take decision accordingly.

13) Earlier preferences will not be carried forward for special round.

Online Consent and will be must for special round.

Withdrawal of Application :

After submission of online admission form, If a student wants to go for some other course like ITI or Polytechnic can withdraw his/her application form. i.e. For those students who are not interested in this 11th admission and willing to go out of this process, the **'Withrawal of Application'** facility is provided to them. These students are requested to use this facility and withdraw their application form. It will increase opportunity to others.

14) Admission finalised in Jr. College can be cancelled at any stage. **Please note if you cancel your admission your application form will be restricted for next one round.** Such students can re-enter and participate in further rounds by locking Part-2 again.

15) Those students who have been allotted first preference but admission not taken and or admission been rejected by Jr. College, will also be restricted for next one round.

3 Reasons of restriction (Regular rounds)

1) Allotted first prefered and admission not taken.
2) If admission taken and cancelled by students.
3) If admission rejected by Jr. College for wrong information filled in the form.

5 प्रवेश फेरीची यादी जाहीर झाल्यावर

* प्रवेश फेरी यादी जाहीर झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रवेशासाठी मिळालेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयाची माहिती विद्यार्थी लॉगीनमध्ये दर्शविण्यात येईल. ती तपासून पाहावी व पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करावी.

(अ) प्रथम प्राधान्यक्रम मिळाल्यास :

(५.१) विद्यार्थ्यास पहिला पसंतीक्रम दिलेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयात प्रवेश मिळाला असल्यास त्या उच्च माध्यमिक विद्यालयात आपली मूळ प्रमाणपत्रे व त्यांच्या छायांकित प्रती वेळापत्रकाप्रमाणे विहित मुदतीत दिलेल्या सूचनेनुसार सादर करून, फी भरून **प्रवेश घेणे अनिवार्य राहील.**

(५.२) पहिल्या पसंतीक्रमाचे उच्च माध्यमिक विद्यालय मिळूनही प्रवेश घेतला नाही, तर अशा विद्यार्थ्यांची नावे (संबंधित शाखेसाठी) पुढील एका नियमित फेरीसाठी (विशेष फेरीसाठी हे लागू नाही) प्रतिबंधित (Restrict) करण्यात येतील. मात्र अशा विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन संमती नोंदवून त्यापुढील फेऱ्यांमध्ये सहभागी होता येईल.

(ब) अन्य (२ ते १० पैकी एक) प्राधान्यक्रम मिळाल्यास :

(५.३) पहिल्या पसंतीक्रमाव्यतिरिक्त अन्य पसंतीक्रमांकाचे उच्च माध्यमिक विद्यालय मिळाल्यास व ते विद्यार्थ्यास मान्य असल्यास असे विद्यार्थी निर्धारित कालावधीत सदर उच्च माध्यमिक विद्यालयात आपली मूळ प्रमाणपत्रे व त्यांच्या छायांकित प्रती सादर करून व फी भरून आपला प्रवेश निश्‍चित करू शकतील. तत्पूर्वी उच्च माध्यमिक विद्यालयाने दिलेल्या सूचनांनुसार कार्यवाही करावी.

(५.४) अशा विद्यार्थ्यांनी निर्धारित कालावधीत संबंधित उच्च माध्यमिक विद्यालयात प्रवेश निश्चित न केल्यास त्यांना पुढील फेरीसाठी पसंतीक्रम बदलण्याची मुभा देण्यात येईल. आणि पसंतीक्रम न बदलल्यास यापूर्वीच्या फेरीचे पसंतीक्रम गृहीत धरून कार्यवाही केली जाईल.

(५.५) प्रवेश मिळालेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयात प्रवेश घेण्यापूर्वी विद्यार्थ्याच्या सर्व मूळ कागदपत्रांची (उच्च माध्यमिक विद्यालयाकडून) पडताळणी केली जाईल. तत्पूर्वी विद्यार्थ्याने अपलोड केलेली कागदपत्रे तपासून त्याचा प्रवेश उच्च माध्यमिक विद्यालय ऑनलाईन निश्चित करेल.

(५.६) अर्जदाराने प्रवेश घेतल्यानंतर त्याला संबंधित उच्च माध्यमिक विद्यालयाकडून संगणकीकृत प्रवेश पावती देण्यात येईल.

5 After Declaration of Round Allotment List

* After declaration of admission round list, Applicant should check the information about The allotted Junior College in student's login and follow the following steps -

A) If first preference is allotted :

5.1 Applicants to whom Junior College of first preference is allotted; one **must confirm his/her admission in that Junior College within stipulated time as per time-table** Submission of all relevant documents in original with photocopies & payment of fees is understood.

5.2 Students who are allotted his/her first preference and admission not taken, will be restricted/blocked for next one regular (Not applicable during special rounds) round (for selected stream), those students can participate in the furtur rounds by locking Part-2 again.

B) If any one of the 2nd to 10th preference allotted :

5.3 Applicants who are allotted Junior College other than first preference and are interested in taking admission in the same, can confirm admission in the Junior College with all relevent documents in original with photocopies and on payment of fees or act as per instructions given by the Junior College.

5.4 Applicant who has not confirmed admission in the allotted Junior College within stipulated time will not be blocked for next rounds and if preferences not updated then the preference order of last round will be carried forword too during Regular Rounds.

5.5 Please note that the candidate’s admission to the Junior College is subject to the verification of all documents by the admitting authority of the Junior College. But for now Jr. College will check uploaded documents and fix the admission.

5.6 Upon securing admission in the allotted Junior college a system generated ‘Admission Receipt’ will be given by the respective Junior College.

(क) प्रवेशासाठी कोणतेही उच्च माध्यमिक विद्यालय मिळाले नसल्यास :

५.७) प्रवेश फेरीमध्ये प्रवेशासाठी कोणतेही उच्च माध्यमिक विद्यालय मिळाले नसल्यास अशा विद्यार्थ्यांचा समावेश पुढील फेरीमध्ये करण्यात येईल.

५.८) दिलेल्या पसंतीक्रमातील उच्च माध्यमिक विद्यालय प्रवेशासाठी न मिळालेल्या विद्यार्थ्यांनी नाउमेद न होता आपल्या पसंतीच्या उच्च माध्यमिक विद्यालयाचे कट-ऑफ पुनःश्च तपासून पसंतीक्रमांची पुनर्रचना करावी व पुढील फेरीसाठी अर्ज भाग-२ पुन्हा भरावा.

५.९) प्रत्येक विद्यार्थ्यास प्रवेश मिळेपर्यंत ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया सुरू राहील.

* ऑनलाईन पडताळणीमध्ये कोणतेही प्रमाणपत्र/दाखला अथवा विद्यार्थ्याचा दावा (उदा. संविधानिक/विशेष आरक्षण इत्यादी) अयोग्य/गैरलागू आढळल्यास सदर उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये विद्यार्थ्याला प्रवेश नाकारला जाऊ शकतो.

* प्रवेशासाठी मिळालेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयात जाण्यापूर्वी त्यांच्याशी दूरध्वनी, मेलद्वारे संपर्क साधा, समक्ष जाण्याचे टाळा. विद्यालयाने दिलेल्या सूचनेनुसार ऑनलाईनच प्रवेश निश्चित करावा. आणि विद्यालय प्रत्यक्ष सुरू होईल तेव्हा सर्व मूळ कागदपत्रांसह जाऊन प्रवेश अंतिम करावा.

* मूळ कागदपत्रांच्या पडताळणीमध्ये व यापूर्वी ऑनलाईन सादर केलेल्या कागदपत्रांमध्ये तफावत आढळल्यास अशा विद्यार्थ्यांचा प्रवेश रद्द केला जाईल. याची नोंद घ्यावी.

(ड) प्रवेश कसा घ्यावा :

५.१०) प्रवेशफेरीनंतर प्रवेशासाठी उच्च माध्यमिक विद्यालय मिळाले आहे किंवा कसे हे स्टुडंट लॉगीनमध्ये तपासा व तेथे प्रवेश घ्यावयाचा असल्यास **PROCEED FOR ADMISSION** करा व दिलेल्या वेळेत विद्यालयात प्रवेश निश्चित करा.

५.११) प्रवेशासाठी उच्च माध्यमिक विद्यालय निश्चित झाल्यानंतर **PROCEED FOR ADMISSION** करताना प्रवेशासाठी आवश्यक असणारी उर्वरित सर्व प्रमाणपत्रे अपलोड करावीत. विद्यार्थ्यांनी अपलोड केलेली प्रमाणपत्रे संबंधित उच्च माध्यमिक विद्यालयाकडून ऑनलाईन तपासली जातील व त्यावरून प्रवेश निश्चित करण्याची कार्यवाही केली जाईल.

५.१२) प्रवेश घेण्यासाठी मिळालेल्या विद्यालयात प्रवेशासाठी जाण्यापूर्वी विद्यालयाशी संपर्क साधा व त्यांनी दिलेल्या सूचनांनुसार, वेळेनुसार कार्यपद्धती समजून घेऊन कार्यवाही करा.

तुमचा प्रवेश ऑनलाईनच निश्चित केला जाईल. तशी सद्य:स्थिती विद्यार्थी लॉगीनमध्ये दर्शविण्यात येईल.

प्रवेश घेण्यास जाण्यापूर्वी विद्यार्थी लॉगीनमध्ये **'PROCEED FOR ADMISSION'** बटण दाबा. (प्रवेश घ्यावयाचा असेल तरच.) व प्रवेशासाठी मिळालेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयाशी संपर्क साधा. प्रवेश घ्यावयाचा नसल्यास ही कृती करण्याची आवश्यकता नाही. तत्पूर्वी आपण सर्व कागदपत्रे अपलोड केली असल्याची खात्री करा.

C) If no Junior College is allotted :

5.7 If no higher secondary school/junior college is allotted in the admission round, such applicants will be considered for next round.

5.8 Such applicants should not get disheartened. They can review cut-offs of Junior college of their choice again and rearrange preferences and submit option form (Part-2) for the next round.

5.9 Online admission process will continue till every student gets admission.

- **If any document you show or any of your claim found not valid at any stage, your claim of admission shall be denied.**

- **After allotment, first call to the allotted Jr. College and fix your admission online only. According to instructions given by the Jr. College.**

  After fixation of online admission, present original documents to the Jr. Colleges and confirm your admission at the time of opening of Jr. College.

- **All the students should solemnly note that, if any discrepancy found in online uploaded documents and original documents those admissions shall be cancelled.**

(D) How to confirm an Admission :

5.10) After any admission round, go to your student login and check which Jr. College you have got for admission. If you agree with it **PROCEED FOR ADMISSION** and fix your admission in the respective Jr. College within stipulated time

5.11) If your decision is final regarding taking admission in the alloted Jr. College only then **PROCEED FOR ADMISSION.** Simultaneously you have to upload all the required documents which are not uploaded before. The respective Jr. College will check the uploaded certificates and do needful to fix your admission.

5.12) Before going for the admission in the alloted Jr. College, contact them and follow the instructions given by them. Do understand the procedure and timely follow their instructions.

Your admission will be confirmed online by the Jr. College. The status will be shown in student login.

> If you want to confirm your admission in the allotted Jr. College- click on **'PROCEED FOR ADMISSION'** in the student Login and go for admission. And if your are not willing to take admission - Don't click on 'Proceed for admission'. Before that check if all documents are uploaded.

Check List for Jr. Colleges and Students

Activities to be done

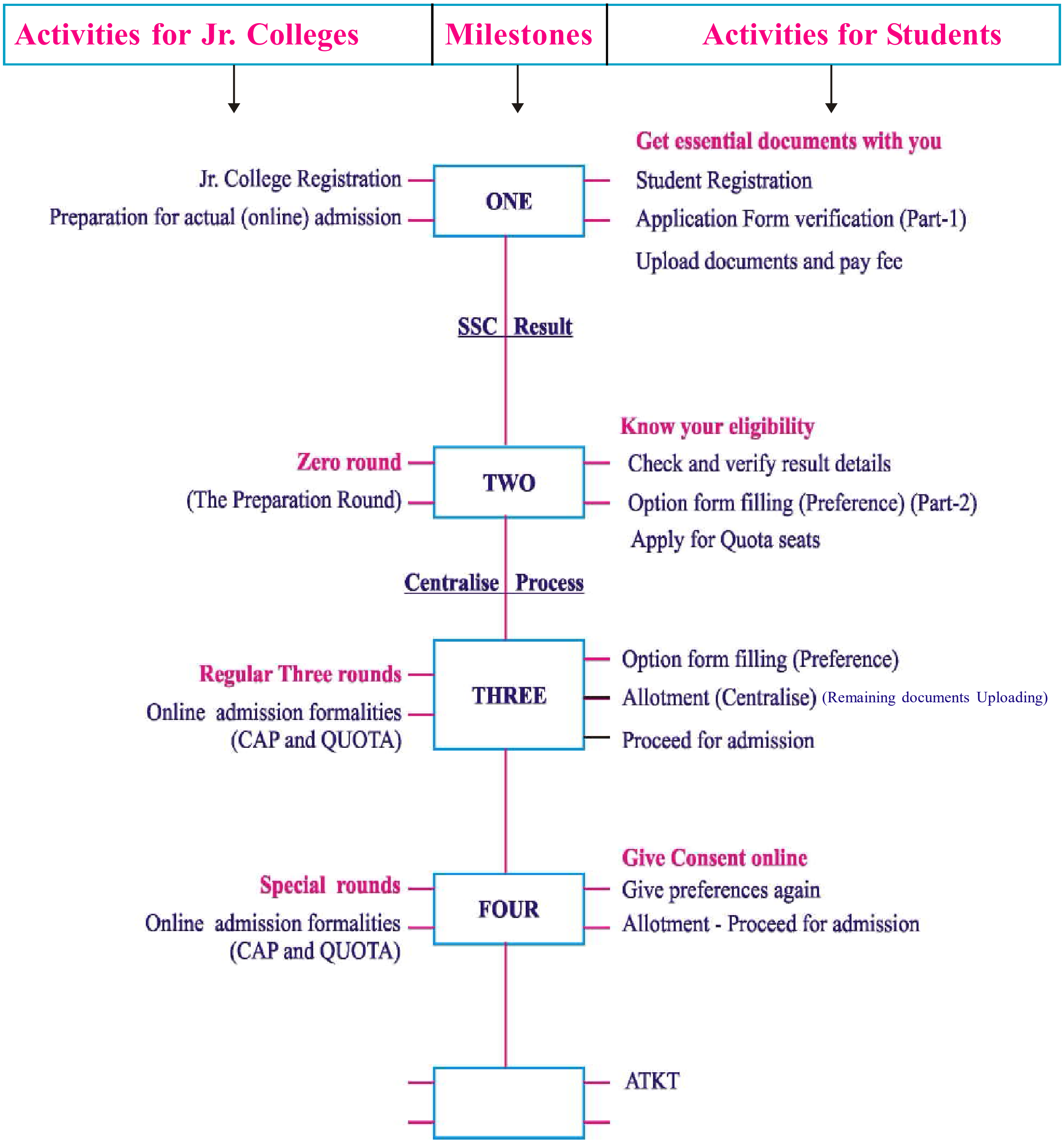

* उच्च माध्यमिक शाळा यांनी करावयाची पूर्वतयारी व विद्यार्थ्यांनी कोणत्या टप्प्यावर कोणती कामे करावयाची आहेत यासाठी वरील मार्गदर्शक अपणास मदत करेल.

प्रवेशासाठी आवश्यक कागदपत्रे

Required Documents for students

Required Documents	Applicable to (Category)
1) SSC Mark sheet or equivalant	**All**
2) SSC Leaving Certificate	**All**
3) Caste Certificate	SC, ST, VJ/NT, OBC, SBC
4) Non Creamy Layer Cerfiticate	VJ/NT, OBC, SBC, SEBC
5) EWS Eligibility Certificate	EWS
6) Disability Certificate of Civil Surgeon	Divyang/Disabled
7) Collectors certificate	Project affected/ Earthquake affected
8) Parents Transfer order and Joining report	Employees Transferred to online area
9) Service Certificate or District Sainik Board Certificate	Defence Servicemen and Ex. Ser vicemen
10) Collectors Certificate	Freedom Fighters
11) Certificate issued by district sports officer	Player Students
12) Certificate issued by women and family welfare department	Orphan

वरीलपैकी फक्त आपणास लागू असलेली कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे तयार ठेवा.

Pick the documents out of above which you need only.

6 प्रवेशासाठी पात्रता आणि आवश्यक कागदपत्रे

अ) इ. ११वी मध्ये प्रवेशासाठी आवश्यक पात्रता :

(६.१) राज्य मंडळाच्या इयत्ता ११ वी मध्ये प्रवेशासाठी इयत्ता १० वी किंवा समकक्ष परीक्षा **इंग्रजी विषयासह किमान पाच विषय घेऊन** उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.

(६.२) **इ.११वी मध्ये विज्ञान शाखा निवडता येण्यासाठी** विद्यार्थी ज्या मंडळामार्फत इ.१०वी उत्तीर्ण झाला असेल त्या मंडळाच्या निकषानुसार तो **विज्ञान विषयात उत्तीर्ण** असणे आवश्यक आहे.

(६.३) **इ.११वी मध्ये गणित विषय निवडता येण्यासाठी** - इ.१०वी मध्ये विद्यार्थ्याने **सामान्य गणित** विषय निवडला असेल असे विद्यार्थी (कला, विज्ञान, वाणिज्य व एचएसव्हीसी) कोणत्याही शाखेसाठी अर्ज करू शकतात. तथापि, **त्यांना गणित विषय घेता येणार नाही.**

(६.४) **इ.११वी मध्ये द्विलक्षी विषय निवडता येण्यासाठी** - इ.११वी मध्ये भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, गणित हे तीन विषय घेतलेले नसताना **तांत्रिक गटातील द्विलक्षी** अभ्यासक्रमास प्रवेश देता येत नाही आणि इ.११वी मध्ये भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र व जीवशास्त्र हे तीन विषय घेतलेले नसताना **पॅरामेडिकल गटातील द्विलक्षी** अभ्यासक्रमास प्रवेश देता येत नाही.

टीप : वरील बाबींचा विचार करून पात्र असलेल्या शाखा व विषयांचीच निवड करावी अन्यथा प्रवेश नाकारला जाईल याची नोंद घ्यावी.

जे विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्य मंडळाच्या इयत्ता १०वी परीक्षेत सर्व विषय घेऊन बसलेले आहेत व जास्तीत जास्त दोन विषयांत अनुत्तीर्ण झालेले आहेत, असे विद्यार्थी (ATKT) सवलतीद्वारे इ.११वीमध्ये प्रवेश मिळण्यासाठी पात्र असतील. अशा विद्यार्थ्यांना प्रवेश प्रक्रियेच्या शवेटच्या टप्प्यात संधी मिळेल. **अन्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांना एटीकेटी सवलत लागू नाही.**

ब) प्रवेशासाठी आवश्यक कागदपत्रे -

६.५ इ. ११वी मध्ये प्रवेश घेण्यासाठी प्रत्येक विद्यार्थ्याने पुढील प्रमाणपत्रे सादर करणे आवश्यक आहेत. पुढील दोन कागदपत्रे ही इ.११वी मध्ये प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांसाठी आवश्यक आहेत. त्यामध्ये खुल्या प्रवर्गातील तसेच विविध आरक्षणाच्या लाभ घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा समावेश होतो.

१) इ.१०वी / समकक्ष परीक्षेचे मूळ गुणपत्रक

२) इ.१०वी शाळा सोडल्याचा दाखला (मूळ प्रत)

६.६ **वरील दोन प्रमाणपत्रांशिवाय विविध आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना इतर काही कागदपत्रे सादर करावी लागतील. त्याचा सविस्तर तपशील या पुस्तिकेत पुढील पृष्ठांवर देण्यात आलेला आहे.**

6 Essential Qualification and Required Documents

A) Necessary qualification for std. XI Admission :

6.1 For admission in the Std.11th (State Board), the student should have passed Std.10th or equivalent examination with **English as a subject** and with minimum five subjects.

6.2 **For admission to Science stream**, the students should have **passed Science subject** at Std. 10th level as per the rules of the concerned education board.

6.3 **Eligibilty for Maths. Subject at 11th Standard -** Students passing Std. 10th with **General Mathematics** subject can apply for (Arts, Commerce, Science and HSVC) any stream, but they **cannot opt for mathematics at Std. 11.**

6.4 **Eligibilty for Bifocal Courses -** The students who have taken Physics, Chemistry, Maths. subject combination are not eligible to opt for **Bifocal subjects of Paramedical group** and the students who have taken Physics, Chemistry, Biology subject combination are not eligible to opt for **Bifocal subjects of Technical group**.

NB : Students are advised to consider all above points for admission to any stream or subjects available to avoid the deprivation of admission.

> The students who have appeared 10th exam with all subjects and failed in not more than 2 subjects can avail ATKT facility. Through this facility he/she can admit in class 11th Standard. ATKT students will get chance at the end of this Admission process.
>
> **Other board's students are NOT eligible for ATKT.**

B) Essential Documents for Admission :

6.5 Following documents/certificates are required for admission to 11th Standard. following two documents are compulsory for all students seeking admission to 11th Std. As these documents are basic (General as well as category).

1) Original Mark Sheet (10th or equivalent exam)
2) Std. 10th School Leaving Certificate (Original)

6.6 The students who are willing to take admission through any reserved seat, should submit additional documents along with above mentioned two. The details of required documents are given on the next pages of this Booklet.

(६.७) सामाजिक प्रवर्गातून आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी :

१) अर्जदार संविधानिक आरक्षणांतर्गत राखीव जागेसाठी अर्ज करीत असेल तर अर्जदाराने मागासवर्गीय असल्याबद्दल महाराष्ट्रातील सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले **जात प्रमाणपत्र** अपलोड करावे.

२) संविधानिक आरक्षणाचा लाभ महाराष्ट्राबाहेरील इतर राज्याचे मागासवर्गीय प्रमाणपत्रधारक विद्यार्थ्यांना मिळणार नाही.

३) **विजाभज, इमाव, विमाप्र, सामाजिक व शैक्षणिक मागास** या प्रवर्गांसाठी जात प्रमाणपत्रासोबतच **उन्नत व प्रगत** गटात मोडत नसले बाबतचे प्रमाणपत्र सादर करावे.

४) **आर्थिक दुर्बल** घटकांसाठी EWS **पात्रता प्रमाणपत्र** सादर करावे लागेल.
(सर्व प्रमाणपत्रे संबंधित सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेली असावीत.)

५) आवश्यक प्रमाणपत्रे अर्ज (भाग-१) भरताना अपलोड करा. उर्वरित प्रमाणपत्रे अपलोड करण्यासाठी आणखी एक संधी अलॉटमेंटनंतर प्रवेशापूर्वी मिळेल. प्रवेशासाठी विद्यालयास मूळ प्रमाणपत्रे दाखवावीत.

प्रमाणपत्रे अपलोड करणे -

अर्ज भरताना वेब पोर्टलवर दर्शविल्याप्रमाणे आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करावीत आणि मूळ प्रमाणपत्रे दिलेल्या मुदतीत सादर करावीत. अन्यथा अशा अर्जाचा समावेश खुला प्रवर्गात होईल अथवा त्या विद्यार्थ्यास दिलेला प्रवेश रद्द करण्यात येईल. आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करणे, तसेच मूळ कागदपत्रे सादर करणे बाबत. वेळोवेळी वेब पोर्टलवर सूचना दिल्या जातील.

जर एखादे प्रमाणपत्र आपणास मिळत नसेल आणि भविष्यातही मिळण्याची शक्यता नसेल तर अशा उमेदवारांसाठी खुल्या प्रवर्गातून अर्ज भरण्याचा पर्याय उपलब्ध आहे.

(६.८) विशेष/समांतर आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी

ऑनलाईन अर्ज सादर करताना आवश्यक कागदपत्रे पडताळणीसाठी अपलोड करणे **आवश्यक** राहील. अन्यथा समांतर आरक्षणाचा लाभ घेता येणार नाही.

(१) **दिव्यांग (अपंग) :** जिल्हा शल्य चिकित्सक/अधिष्ठाता यांचे ४० टक्क्यांपेक्षा जास्त अपंगत्व असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र तसेच **अध्ययन अक्षम** असलेल्या विद्यार्थ्यांनी सक्षम प्राधिकाऱ्यांचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

(२) **प्रकल्पग्रस्त / भूकंपग्रस्त :** संबंधित जिल्हाधिकारी किंवा त्यांच्या वतीने संबंधित जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी यांनी दिलेल्या विहित नमुन्यातील दाखल्याच्या आधारे प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीला अथवा प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीच्या कुटुंबातील तिच्यावर अवलंबून असणाऱ्या व्यक्तीला प्रवेश सवलतीच्या संदर्भात द्यावयाच्या दाखल्याचे प्रमाणपत्र आणि भूकंपग्रस्त असलेबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

(३) **बदलीने आलेल्या राज्यशासन/केंद्रसरकार/खाजगी क्षेत्रातील कर्मचाऱ्यांचे पाल्य :** या आरक्षणांतर्गत प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांची बदली मागील वर्षी १ ऑक्टोबर, नंतर (त्या वर्षाची इ. ११वी प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर) झालेली असावी. तसेच बदली होऊन आलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या पाल्यांनी **संबंधित ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्राबाहेरूनच इ.१०वी किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी.** याबाबत कर्मचाऱ्याचे बदली आदेश व बदलीच्या ठिकाणी रुजू झाल्याचा अहवाल प्रवेशाच्या वेळी सादर करणे आवश्यक आहे.

6.7 **For Applicants Claiming Social Reservation :**

1) **If a student claims for Reserved Category seats** he/she should produce appropriate **Caste Certificate** issued by the competent authority of Maharashtra State.

2) The benefits of Constitutional/Social Reservation are not available for those who have certificates issued in other than Maharashtra States.

3) For **VJ/NT, OBC, SBC, SEBC** categories, additional **Non Creamy Layer** certificate is required along with Caste Certificate.

4) For **EWS category** EWS **Eligibility Certificate** required.

   (All certificates should be issued by the competent authority/officer.)

5) **Kindly upload the available Certificates** while filling application form Part-1. One more chance will be given to upload at allotment stage before admission. Original documents should be tendered to the Jr. College at admission.

Upload and submit documents -

Kindly upload the required documents as displayed on the portal while filling application form and submit original copies of these documents in given time. Otherwise your claim on that reservation will be cancelled or your admission shall also be cancelled. Regarding upload and submission of required documents, instructions will be given time to time on the portal.

If you are unable to get and will also be unable to get any certificate, submission of application form through General Category is open to all.

6.8 **For applicants Claiming Special/Parallel Reservation :** While applying online, the applicants must upload the required documents verification at the school/guidance centre. Otherwise the applicant may not avail the benefits of parallel reservation.

1) **Divyang/Disabled** : Certificate issued by the Civil Surgeon or the Dean of any Government hospital, showing at least 40% disability must be produced. Students with learning disability must produce a certificate issued by the competent authority.

2) **Project/Earthquake Affected :** Certificate issued by Collector/District Rehabilitation officer stating that project affected or earthquake affected or dependent need to be attached/to avail reservation under this catogory.

3) **Wards of the Employees of State Government/Central Government/Private Sector coming on transfer in the online admission area -** Original Certificate showing transfer of the employee from outside to the online admission area on or after 1st October of last year need to be submitted while taking admission.

   Further, the ward must have passed Std. X or equivalent examination from a school outside of the online admission area.

(४) आजी/माजी सैनिकांच्या पत्नी / पाल्य :

(१) आजी सैनिक : सेवेत असल्याचा दाखला.

(२) माजी सैनिक : जिल्हा सैनिक बोर्डाचे प्रमाणपत्र/सेवामुक्ती दाखला.

(५) स्वातंत्र्यसैनिकांचे पाल्य : स्वातंत्र्यसैनिकांचे पाल्य म्हणजे स्वातंत्र्यसैनिकांवर अवलंबून असलेल्या व स्वातंत्र्यसैनिकांनी नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तीचे पाल्य. स्वातंत्र्यसैनिकांचे पाल्य म्हणून इ. ११वी प्रवेशासाठी आरक्षणाचा लाभ घेताना संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांचे प्रमाणपत्र आवश्यक राहील.

(६) आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय खेळाडू विद्यार्थी : खेळाडू विद्यार्थ्यांना राखीव जागांवर प्रवेश देत असताना त्याचा प्राधान्यक्रम

i) आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धांमधील पदकविजेते खेळाडू

ii) आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धांमध्ये सहभागी खेळाडू व त्यानंतर

iii) राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धांमधील पदकविजेते खेळाडू असा राहील.

या आरक्षणांतर्गत इ.११वी प्रवेशासाठी संबंधित स्पर्धा विजेतेपदाचे प्रमाणपत्र अथवा सहभागाचे प्रमाणपत्र जिल्हा क्रीडा अधिकारी किंवा विभागीय क्रीडा उपसंचालक यांच्याकडून प्रमाणित करून घेणे आवश्यक आहे.

(७) अनाथ मुले - या आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या अनाथ विद्यार्थ्यांनी विभागीय उपायुक्त महिला व बालविकास विभाग यांचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.

(शासन निर्णय २-४-२०१८)

(८) तांत्रिक आरक्षण (व्यावसायिक) : सदर आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी इ.१०वी मध्ये व्यावसायिक विषय अभ्यासले असणे आवश्यक आहे, तशी नोंद गुणपत्रकात असावी.

(६.९) परदेशातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी संबंधित देशातील भारतीय दूतावासाची सही व शिक्का असलेले दाखला व गुणपत्रक सादर करावे. दाखला व गुणपत्रक इंग्रजी भाषेतील असावे. परदेशी अथवा महाराष्ट्राचे रहिवासी नसणाऱ्या विद्यार्थ्यांना कोणत्याही सामाजिक/वैधानिक आरक्षणाचा लाभ घेता येणार नाही.

(आपणास सर्व कार्यवाही ऑनलाईन करता येईल असा आमचा प्रयत्न आहे.

4) **Wife or Wards of Serviceman and Ex-Serviceman** :

i) For Serviceman: Service Certificate.

ii) For Ex-Serviceman: Discharge Certificate or Certificate issued by District Sainik Board.

5) **Wards of Freedom Fighters** : Applicants who are dependent on the freedom fighters and are so nominated by the freedom fighters, must submit a certificate issued by the District Collector to that effect.

6) **International and national player students :** While admitting the player students against this reservation, the preference will be given to

i) Student who has won medal at Internationa level.

ii) Student who has participated at International level.

iii) Student who has won medal at National level.

For std. XI admission, under above reservation, the certificates of concerned competition (being winner or participant) should be authenticated by District Sports Officer or Regional director of sports

7) **Orphan children :** Those applicants claiming the reservation of being orphan children should obtain a authentication certificate issued by the Divisional Deputy Commissioner of woman and child development. (GR Dated 2-4-2018)

8) **Technical Reservation (Vocational) :** For this reservations the student should have studied Vocational subject at 10th level and the SSC mark sheet should show this.

6.9 **Foreigner student** need to have signature and due stamp of the Indian Consulate/Embassy on their School L.C. and marksheet. Marksheet must be in English language. Foreigners and NRI's are not eligible for any social reservation in Maharashtra.

(We try to reduce your perspiration and make the system more easy.)

7 अन्य मंडळांच्या विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शक सूचना

(७.१) **अन्य मंडळे** म्हणजे महाराष्ट्र राज्य मंडळाव्यतिक्त इतर शिक्षण मंडळे जसे-सीबीएसई (CBSE), सीआयएसई (CISCE/ICSE), आयजीसीएसई (CAIE/IGCSE), आयबी (IB), एनआयओएस (NIOS) तसेच महाराष्ट्राव्यतिरिक्त अन्य राज्यांची (अथवा भारताबाहेरील) मंडळे इत्यादी.

७.२) महाराष्ट्र राज्य मंडळाव्यतिरिक्त अन्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन प्रवेश क्षेत्रातील राज्यमंडळ संलग्न उच्च माध्यमिक विद्यालयांमध्ये प्रवेश घेण्यासाठी या पुस्तिकेत दिलेल्या कार्यपद्धतीप्रमाणे केंद्रीय ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेत सहभागी होणे आवश्यक आहे.

७.३) अन्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांची माहिती (data) प्राप्त नसल्याने ती बैठक क्रमांक टाकल्यावर आपोआप येणार नाही. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी सर्व माहिती स्वत: (manually) काळजीपूर्वक भरावी.

७.४) अन्य मंडळाच्या सर्व विद्यार्थ्यांनी आपला अर्ज आपल्या घरूनच ॲपमधून अथवा वेब पोर्टलवर स्वत: भरावा व नजीकच्या मार्गदर्शन केंद्रावरून प्रमाणित करून घ्यावा. त्यासाठी तुम्हास सुलभ असे मार्गदर्शन केंद्र ऑनलाईन निवडा.

७.५) सीबीएसई, आयसीएसई व आयजीसीएसई मंडळाच्या इ.१०वी गुणपत्रिकेतील गुणांचे रूपांतर करण्यासाठी वेब पोर्टलवर ऑनलाईन सुविधा उपलब्ध करण्यात आली आहे. इतरांनी गुणपत्रिकेवर दिलेल्या सूचनानुसार आपण स्वत: गुण रूपांतर करावे व एकूण गुण संकेस्थळावर नमूद करावेत. रूपांतर करून आपण नमूद केलेल्या गुणांची पडताळणी मार्गदर्शन केंद्र करणार आहे.

७.६) विद्यार्थी/पालकांनी स्वत: रूपांतरित केलेले गुण विद्यार्थ्याच्या माध्यमिक शाळेने अथवा एखाद्या अधिकृत मार्गदर्शन केंद्राने प्रमाणित केलेले असावे.

७.७) अन्य मंडळांच्या विद्यार्थ्यांना मूळ गुणपत्रिका मिळाली नसल्यास ऑनलाईन मार्कशीटच्या आधारे (शाळेने प्रमाणित केलेले किंवा डिजी लॉकरमध्ये उपलब्ध असलेले) प्रवेश प्रक्रियेत सहभागी होता येईल. तथापि, प्रवेश कायम करताना उच्च माध्यमिक विद्यालयात गुणपत्रिकेची मूळ प्रत सादर करावी लागेल.

११वी अनुत्तीर्ण अथवा अन्य अभ्यासक्रमाकडून येणारे विद्यार्थी

इ. ११वी मध्ये अनुत्तीर्ण अथवा इतर अभ्यासक्रम (उदा. आय.टी.आय./तंत्रनिकेतन इ.) कडून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रवेशासाठी हीच कार्यपद्धती असेल. तद्वत अशा विद्यार्थ्यांना त्यांचे इ.१०च्या गुणांच्या आधारे इ.११वीमध्ये प्रवेश घेता येईल.

७.८ **अनधिकृत शिक्षण मंडळाच्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणार नाही. भारतामधील मान्यताप्राप्त शिक्षण मंडळाची नावे वेब पोर्टलवर प्रसिद्ध करण्यात येतील.**

7 Guidelines For Other Board's Students

7.1 **Other Boards :** Means the Education Boards other than the Maharashtra State Board viz.- CBSE, CISCE/ICSE, CAIE/IGCSE, IB, NIOS and Boards of other States or other countries.

7.2 Students of other boards (Other than Maharashtra State Board) who opt for admission in a Junior Colleges affiliated to Maharashtra State Board within any online admission area should fill online form and participate in this admission process only.

7.3 After entering the 10th examination seat number, the other board student's information will not get filled automatically as data of such students is not available. These students have to fill-in their personal information themselves carefully.

7.4 All students of other Board should fill their form through app or on portal by self and get it verified from the nearest Guidance Centre. For this purpose kindly select your convenient guidence center online.

7.5 If applicants result of Std. X is in Grade form, students have to get the grades converted into marks. **Conversion facility for CBSE, ICSE and IGCSE is provided on the portal itself. Others should make the conversion yourself as per the criteria of Board given on your marksheet. After that mention the total of marks in the form. This will be verified at form verification again.**

7.6 Manual conversion is required to be verified by the Secondary School or any authorised guidance centre.

7.7 Other board's students can participate in this admission process with their provisional marksheet. However they need to submit original copy of marksheet while comfirming their admission in the respective Junior College.

For Std 11th failed and students coming from other educational courses :

Students failed in Std XI or coming from ITI/Polytechnic or from any other course can apply for the admission to Std XI through this online process as per rules.

7.8 Students passed from any of the unauthorised/unrecongnised board is not eligible or admission. List of recognised education board may be displayed on the portal.

8 इतर महत्त्वाचे घटक

अ) पालकांसाठी सूचना :

१) आपल्या पाल्यावर कोणताही दबाव टाकू नका, त्याऐवजी त्यांचे समुपदेशन करा व त्यांना भविष्यातील जीवनाचा (career) शिक्षणमार्ग निवडण्यास मदत करा.

२) आपल्या पाल्यामध्ये कोणत्या क्षमता आहेत, तो काय करू शकतो याची खरी जाण आपल्याशिवाय कोणास असणार. त्यामुळे त्यांचे मित्र बना व त्यांना निर्णय घेण्यास मदत करा.

३) ही प्रवेश प्रक्रिया आपणही समजावून घ्या व भांबावून / गोंधळून न जाता योग्य वेळी योग्य निर्णय घ्या. यासाठी हेल्पलाईन अथवा नजिकचे मार्गदर्शन केंद्र यांचे (फोनवरून) सहाय्य घ्या.

४) वेळोवेळी देण्यात येणाऱ्या सूचना जाणून घेण्यासाठी वेब पोर्टलला नियमित भेट द्या.

५) ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेची माहिती पुस्तिका पाहण्याची सोय वेब पोर्टलवर व मोबाईलमध्ये केलेली आहे. शक्यतो आपल्या घरूनच अथवा ॲपमधून ऑनलाईन अर्ज भरा, ऑनलाईन शुल्क जमा करा व शाळा / मार्गदर्शन केंद्राकडून ऑनलाईन प्रमाणित (Verify) करून घ्या.

६) **जर एखादे प्रमाणपत्र आपणास मिळत नसेल आणि भविष्यातही मिळण्याची शक्यता नसेल तर अशा उमेदवारांसाठी खुल्या प्रवर्गातून अर्ज भरण्याचा पर्याय उपलब्ध आहे.**

७) प्रवेश अर्ज प्रमाणित करण्यासाठी शाळा अथवा मार्गदर्शन केंद्रात जाण्याची गरज नाही.

८) प्रत्येक प्रवेश फेरीपूर्वी अर्जाचा भाग-२ अद्ययावत करता येईल. आवश्यक असल्यास शाखा, माध्यम, पसंतीक्रम यामध्ये आपणास बदल करता येईल.

९) अलॉटमेंट मिळाल्यानंतर, दिलेल्या वेळेतच आवश्यक कागदपत्रांसह प्रवेशासाठी जा. परंतु तत्पूर्वी विद्यालयास फोन करून विचारा. आपले अलॉटमेंट लेटर तपासा. त्यामध्ये विद्यालयाची प्रवेशाची कार्यपद्धती जाणून घ्या.

१०) मिळालेल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये प्रवेश घ्यावयाचा असल्यास विद्यार्थी लॉगीनमध्ये 'PROCEED FOR ADMISSION' करा व मग प्रवेशासाठी जा. आणि जर प्रवेश घ्यावयाचा नसेल, तर प्रकरण ६ मधील सूचना वाचा व त्यानुसार योग्य निर्णय घ्या.

११) आपल्या पाल्याच्या इ. ११वी प्रवेशासाठी आवश्यक कागदपत्रे अगोदरच (जसे शाळा सोडल्याचा दाखला, जातीचे प्रमाणपत्र, उत्पन्नाचा दाखला/उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र इत्यादी) काढून ठेवा. ऐनवेळेची धावपळ व निराशा टाळा.

१२) आपल्या पाल्यास योग्य ठिकाणी व सुलभतेने प्रवेश मिळवून देण्यासाठीच ही प्रक्रिया राबवित आहोत. प्रत्येक विद्यार्थ्यास प्रवेश मिळेल याची खात्री बाळगा आणि सहकार्य करा.

१३) अर्ज भरताना योग्य व अचूक मोबाईल नंबर द्या. त्यावर प्रवेशाबाबत SMS येतील.

8 Other allied aspects

A) For Parents :

1) Counsel your ward instead of pressuring and help him/her to choose a proper career path.

2) No one else other than you knows better about the abilities and guts of your ward. Be his/her friend and help him/her take apt decision.

3) You should also understand the admission process and take a correct decision on time. You can take assistance from helpline or nearby Guidance Centre on call.

4) Frequently visit the admission portal to know the instructions given from time to time.

5) The information booklet of online admission is made available in mobile and on portal. Do fill your form through app or on portal preferably at your home, pay fees online too and get the form verified from the SSC school or from Guidance Centre only.

6) **If you are unable to get and will also be unable to get any certificate, submission of application form through General Category is open to all.**

7) It is not required to visit any school or guidance center for verification of form. Maintain physical distance.

8) Part-2 of admission form can be updated before every admission round. If necessary you can change stream, medium, preference order there.

9) After declaration of allotment List, contact to the allotted Junior College for admission with necessary documents within stipulated time. But before visiting the Jr. College do call them and ask if it is required to visit personally. Check their procedure for admission in your allotment letter.

10) If you want to confirm admission in allotted Jr. College, please go to the student login and click on 'PROCEED FOR ADMISSION'. After this only visit the concerned Jr. College for admission. If you are not willing to take admission there please refer the instructions given in Chapter-6 and take appropriate decision.

11) Keep all the required documents for admission ready (Like Leaving Certificate, Caste Certificate, Income Certificate, Non creamy Layer Certificate, etc.) well in advance.

12) This process is for easy and appropriate admission of your ward, keep faith and do co-operate to the system.

13) Give a proper and correct Mobile Number while filling admission form. SMS will be sent on this number.

ब) प्रवेश देणाऱ्या उच्च माध्यमिक विद्यालयांनी करावयाची कार्यवाही :

१) फेरीनंतर प्राप्त निवड यादीतील विद्यार्थ्यांना सुलभतेने प्रवेश घेता यावेत यासाठी प्रवेश देण्यासाठी पूर्णवेळ यंत्रणा/व्यवस्था करणे. विद्यार्थ्यांनी केलेले फोन, ई-मेल तपासून त्यांना उत्तरे देणे.

२) प्रवेशाच्या वेळी गर्दी होऊ नये यासाठी पुरेशी यंत्रणा उपलब्ध करावी तसेच आवश्यक सूचनाफलक लावावेत.

३) प्रत्येक विद्यार्थ्यास प्रवेशाबाबतची सर्व कार्यवाही ऑनलाईन पूर्ण करता येईल असे पाहावे.

४) विद्यार्थ्याने अपलोड केलेल्या सर्व कागदपत्रांची तपासणी करून ऑनलाईन प्रवेश निश्चित करा व सर्व मूळ कागदपत्रे प्रत्यक्ष विद्यालय सुरू झाल्यानंतर तपासा व प्रवेश अंतिम करा. आरक्षित प्रवर्गातून आलेले विद्यार्थी त्या आरक्षणास अपात्र ठरत असल्याचे आपल्या निदर्शनास आल्यास तशी नोंद घेऊन त्यास प्रवेश नाकारता येईल तशी स्पष्ट नोंद वेब पोर्टलवर करावी.

५) प्रवेशाबाबतची नोंद त्याच दिवशी (दिलेल्या वेळेत) वेब पोर्टलवर होईल याची दक्षता घ्यावी.

६) प्रवेश रद्द करणाऱ्या विद्यार्थ्यास प्रवेश रद्द करण्याचे कारण विचारून त्याची नोंद वेब पोर्टलवर स्पष्टपणे करावी. प्रवेश रद्द केल्यानंतर पुन्हा पसंतीचे उच्च माध्यमिक विद्यालय मिळेलच याची शाश्वती नाही, अशी जाणीव विद्यालयांनी विद्यार्थ्यांना करून द्यावी.

७) द्विलक्षी विषयांचे प्रवेश समांतरपणे सर्वसाधारण फेऱ्यांमधून आलेल्या विद्यार्थ्यांचे विकल्प घेऊन करावयाचे आहेत. वेब पोर्टलवरील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना द्विलक्षी विषयांचे वाटप गुणवत्तेनुसार उच्च माध्यमिक विद्यालय स्तरावरून करावयाचे आहे. त्याबाबत वेब पोर्टलवर सूचना देण्यात येतील.

८) कोटा प्रवेशांतर्गत जागा यथाशीघ्र भराव्यात अथवा त्या जागा प्रत्यार्पित करण्याचा निर्णय लवकरात लवकर घ्यावा. शेवटच्या फेऱ्यांमध्ये अशा जागा प्रत्यार्पित झाल्यास त्यास पुरेसे विद्यार्थी उपलब्ध असतील याची शाश्वती नसेल.

९) प्रत्येक फेरीनंतर (कोट्यासह) भरलेल्या जागा व प्रवेशासाठी रिक्त जागांचा तपशील सुलभतेसाठी विद्यालयाच्या दर्शनी भागात लावावा, तसेच वेब पोर्टलवर अपडेट करावा. त्यासाठी या पुस्तिकेतील प्रवाहतक्ते/Flow chart व सूचना अभ्यासा.

१०) आपल्या उच्च माध्यमिक विद्यालयातील ७५% प्रवेश पूर्ण झाल्यानंतर इ. ११वीचे वर्ग सुरू करण्याचे स्वातंत्र्य संबंधित उच्च माध्यमिक विद्यालयांना असेल.

११) संपूर्ण प्रवेश प्रक्रिया कमीत कमी वेळेत पूर्ण करता यावी यासाठी सर्वांचे सक्रिय सहकार्य आवश्यक आहे.

१२) सैनिकी उच्च माध्यमिक विद्यालये, रात्र उच्च माध्यमिक विद्यालये व दिव्यांगांसाठीची विशेष उच्च माध्यमिक विद्यालये वगळता इतर सर्व प्रकारच्या मनपा क्षेत्रातील उच्च माध्यमिक विद्यालयांना या प्रवेश प्रक्रियेत सहभागी होणे बंधनकारक आहे.

B) For Junior Colleges (The admitting authority) :

1) Establish a full time set up and system to facilitate the students for easy admission, after the declaration of admission list. Do reply to calls and e-mails of students.

2) Display necessary instructions on the Notice Board and deploy enough staff to the admission work, to avoid over crowding. Try not to convene students to the college. Contact the students, get them admitted online and make careful verification of documents before admission.

3) Ensure that, student can complete the entire admission process at a single window only.

4) Jr. College should consider uploaded document and fix the students' admission online only. They can verify all original documetns at the time of acutal opening of Jr. College. If any student claiming reservation found not eligible for it, the Jr. College will record it and can reject the admission, it should be updated on the portal accordingly.

5) Jr. College should ensure the updation of each admission on the portal immediately preferably on the same day in provided time .

6) Do mention reason for the cancellation of admission (if any) on the portal in short but in meaningful words. Jr. College needs to make them aware of that, students please note that after cancellation of admission there is no guarantee of getting a better Jr. College of your choice.

7) Admissions to Bifocal subjects is to be done in parallel by taking the choice from the students coming form the genaral round. Students admitted on the portal are to be allotted bifocal subjects at Jr. College level on the basis of merit. Instructions will be given on portal.

8) Ensure the filling of all Quota seats ahead of time or take the decision of surrendering these vacant seats as early as possible. There will be no guarantee of the enough number of students available against the surrendered seats at later rounds.

9) Display the actual data of filled seats and vacant seats after every round (including quota admissions) at the entrance of Jr. College for convenience. And update it on the portal too. Refer and study the flow charts given in this booklet.

10) Junior Colleges have liberty to start regular classes after completion of 75% of admissions at Higher Secondary level.

11) The active co-operation of everybody is anticipated for the prompt and smooth functioning of this centralised online admission process.

12) It is compulsory for all Junior Colleges to participate in this online admission process except Military Junior Colleges, Night Jr. Colleges and Junior Colleges for Disabled students within the online admission area.

क) मार्गदर्शन केंद्रांची/माध्यमिक शाळांची भूमिका :

१) विद्यार्थ्यास माहितीपुस्तिका प्रत पाहण्यासाठी उपलब्ध करून देणे.

२) विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन अर्ज भरण्यास (फोनवरून अथवा इतर माध्यमातून) मदत करणे व भरलेला अर्ज (भाग-१) तपासून प्रमाणित (verify) करणे.

३) विद्यार्थ्यास आवश्यक कागदपत्रांबाबत मार्गदर्शन करणे व ती अपलोड करण्याबाबत मदत करणे.

४) अर्जाच्या भाग-२ मध्ये गुण नोंदी तसेच, आवश्यकतेप्रमाणे वेळोवेळी पसंतीक्रम नोंदविण्यास विद्यार्थ्यांना सहाय्य करणे. संपूर्ण कार्यवाही केवळ ऑनलाईन करावयाची आहे, समक्ष बोलावून नव्हे.

५) ऑनलाईन क्षेत्राबाहेरून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना, तसेच अन्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांना अर्ज भरणे, प्रमाणित करणे, माहिती अद्ययावत करणे, इत्यादीसाठी संपूर्ण सहाय्य करणे.

६) विद्यार्थ्यांच्या विनंतीनुसार विद्यार्थी लॉगीनचा पासवर्ड विद्यार्थ्यास रिसेट करून देणे. अर्जातील माहितीमध्ये आवश्यक दुरुस्त्या करून देणे.

७) ज्या अन्य मंडळाच्या गुणपत्रिका श्रेणी स्वरूपात आहेत अथवा त्यांचे गुणांमध्ये रूपांतर करणे आवश्यक आहे (उदा.- ICSE/IGCSE) अशा विद्यार्थ्यांना गुणांचे रूपांतर करण्याची सुविधा वेब पोर्टलवर दिलेली आहे. आवश्यकता भासल्यास विद्यार्थ्यांना यासाठी सहाय्य करावे.

८) अन्य मंडळाच्या ज्या विद्यार्थ्यांना वेब पोर्टलवर गुण रूपांतराची सोय उपलब्ध नाही असे विद्यार्थी त्यांचे गुण स्वत: रूपांतरित करून नोंदविणार आहेत. त्याची गुणपत्रकावरून काळजीपूर्वक तपासणी करावी व गुणपत्रकावर दिलेल्या निकषानुसार नोंदवलेले गुण योग्य असल्याची खात्री करावी.

९) अन्य मंडळाच्या माध्यमिक शाळांनी आपल्या विद्यार्थ्यांना मिळालेल्या गुणांकांचे/श्रेणींचे रूपांतर करण्यास मदत करावी, गुणपत्रक प्रमाणित करून द्यावे.

१०) ज्या शिक्षण मंडळाचे निकाल ऑनलाईन जाहीर झाले आहेत व विद्यार्थ्यांना गुणपत्रके मिळालेले नाहीत असे विद्यार्थी डिजी लॉकरद्वारे मिळालेली प्रत किंवा शाळेने प्रमाणित केलेली ऑनलाईन प्रत सादर करतील. असे तात्पुरते गुणपत्रक ग्राह्य असेल.

११) अर्ज भरताना विद्यार्थ्याने अर्जामध्ये भरलेली सर्व माहिती, त्याचे इ.१०वीचे गुण व अपलोड केलेली कागदपत्रे यांची पडताळणी करणे.

१२) प्रत्येक माध्यमिक शाळेने आपल्या इ.१०वीच्या विद्यार्थ्यांनी सदर प्रवेश प्रक्रियेद्वारे इ.११वीसाठी अर्ज भरला आहे किंवा कसे याची खात्री करावी. आणि आपल्या विद्यार्थ्यांचे अर्ज शाळेकडूनच प्रमाणित केले जातील अशी व्यवस्था करावी.

१३) आपल्या लॉगीनमध्ये दिसणारे सर्व अर्ज तपासून घ्या. वेळेत प्रमाणित करून द्या. गरज असल्यास विद्यार्थ्यांशी फोनवरून संपर्क साधा.

१४) शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाने वेळोवेळी सोपविलेल्या जबाबदाऱ्या पार पाडणे, झालेल्या खर्चाचा हिशेब सादर करणे.

१५) विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शनासाठी सर्वसाधारण वेळ सकाळी १० ते सायंकाळी ५ पर्यंत राहील. तथापि, विद्यार्थ्यांच्या सोयीसाठी आपले मार्गदर्शन केंद्र सुरू असण्याची वेळ बाहेर दर्शनी भागात लावावी. शक्यतो विद्यार्थ्यांना कार्यालयात बोलावू नये, फोनवरून संपर्क करावा.

C) Role of Guidance Centres / Secondary Schools :

1) Make some copies of information booklet to students for viewing purpose.
2) Help the students to fill the online admission form and approve the Part-1. You can call on given numbers to the students if necessary.
3) Guide the students about required documents and assist them to upload it on the portal.
4) Assist students in filling preferences from time to time and help check the entered marks in Part-2. Every activity to be done online only, avoid personal meetings
5) Assist students coming from outside of the online admission area or students of other boards in filling form, verification and update information etc. Help making corrections wherever necessary.
6) As per the request of students reset their student login password.
7) The Marks conversion facility is made available on the portal for those students of other board (like- ICSE/IGCSE) having mark sheet in the form of grade or requires conversion. Do assist those students if required.
8) If the marks conversion module is not available for any of the other board, those students will convert and enter their mark themselves. Do check the uploaded mark sheet and verify the entered total marks as per the criteria mentioned on that mark statement.
9) Other Boards' Secondary Schools may issue a conversion certificate.
10) The students whose Board result have been announced online and students have not recieved marks statement will submit a copy obtained through Digi Locar or an online copy certified by the school. Such provisional marksheet will be accepted.
11) Kindly check and verify all the information filled by the student in the application form, manually entered marks and uploaded documents.
12) Every Secondary School should comfirm if their 10th passed students have applied through this online system for 11th admission and do verify their students forms.
13) Check all pending application forms in your login and get them verified ASAP. If required you can speak to the applicant over telephone.
14) Complete and carry on various responsibilities given by the office of the Deputy Director of Education. Submit account of expenditure to them.
15) Normally Guidance centres should be available from 10 AM to 5PM for assistance. However for student's convinience kindly display the working hours of your Guidance centre at the entracne.

    Avoid asking students to come to your school. Make ample use of phone.

संबंधित शासन निर्णय व प्रचलित तरतुदी :

केंद्रीय प्रवेश प्रक्रिया कार्यपद्धती -

(१) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय
क्र. एफईडी १०८४/(२५६८)/सशि-२, मुंबई - ३२, दि. ६ मार्च १९८६.

(२) शासन निर्णय क्र. एचएससी १०९७/(१४४४/९७)/उमाशि-१, दि. ४ जून १९९७.

(३) शासन निर्णय क्र. एचएससी १०९७/(१४४४/९७)/उमाशि-१, दि. २६ जून १९९७ व शुद्धिपत्रक दि. १० जुलै १९९७.

(४) शासन निर्णय क्र. एचएससी १०९९/(२४९३/९९)/उमाशि-१, दि. २३ जून १९९९.

(५) शासन निर्णय क्र. एसएसएन २२०३/(५०/०३)/उमाशि-२, दि. २ मे २००३.

(६) शासन निर्णय क्र. एचएससी १७०७/(२२२/०७)/उमाशि-१, दि. २६ जून २००८.

(७) शासन निर्णय क्र. एचएससी १७०९/(४४/०९)/उमाशि-१, दि. २८ मे २००९.

(८) शासन निर्णय क्र. एचएससी २०१०/(२५/१०)/उमाशि-२, दि. २५ फेब्रुवारी २०१०.

(९) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २००९/(१०८/०९)/माशि-३, दि. ४ मार्च २०१०.

(१०) शासन निर्णय क्र. एचएससी/१०९७/(१४४४/९७)/उमाशि-१, दि. २५ मार्च २०१०.

(११) शासन निर्णय क्र. एचएससी/१७०७/(२२२/०७)/उमाशि-१, दि. २५ मार्च २०१०.

(१२) शासन निर्णय क्र. एचएससी/१७०९/(४४/०९)/उमाशि-१, दि. ०७ जून २०१०.

(१३) शासन निर्णय क्र. एचएससी/१८११/(४४१/११)/उमाशि-१, दि. १६ मार्च २०१२.

(१४) शासन निर्णय - व्य.शि./२०१४/प्र.क्र.८२/१४/एस.डी.६, दि. २१ ऑगस्ट २०१४

(१५) शासन पत्र क्रमांक-प्रवेश - २०१४/प्र.क्र.१९२/एस.डी.-२ दि. १४ मे २०१५.

(१६) शासन निर्णय क्र. न्यायाप्र - २०१५/(६१/१५)/एस.डी.-२, दि. २८ मार्च २०१६.

(१७) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२३१६/प्र.क्र.२२९/१६-एसडी-४ दि. ३० मे २०१७ (प्रतिस्वाक्षरी)

(१८) शासन निर्णय क्र. उमाशि-२०१५/प्र.क्र. २६२/एस.डी.-२ दि. २० डिसेंबर २०१८ व शुद्धिपत्रक दि. २५ जानेवारी २०१९.

(१९) शासन निर्णय क्र. प्रवेश-२०१६/(१८०/१६) एस.डी.-२, दि. ७ जानेवारी २०१७.

(२०) शासन निर्णय क्र. प्रवेश-२०१८/प्र.क्र.३३३/एस.डी.-२, दि. ७ मार्च २०१९.

(२१) शासन निर्णय क्र. प्रवेश-२०१८/प्र.क्र.३३३/एस.डी.-२, दि. २३ जून २०२०.

(२२) शासन पत्र दि. २२ जुलै २०२० (द्विलक्षी) दि. २९ जून २०२१ औरंगाबाद.

(२३) शासन निर्णय क्र. प्रवेश ०४२२/प्रक्र/४१/एस.डी.-२ दि. ९ जून २०२२.

वैधानिक व सामाजिक आरक्षण -

(१) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय दि. २९/३/१९९७ व दि. १/९/१९९७.

(२) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. बीसीसी-२०१८/प्र.क्र.५८१ए/२०१८/१६-ब दि.५/१२/२०१८ व दि. ४/७/२०१९ (एसईबीसी/SEBC आरक्षण)

(३) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. राआओ- ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ दि.१२/२/२०१९ (ईडब्ल्यूएस/EWS आरक्षण १०% लागू).

(४) सामाजिक न्याय व विशेष साहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१०/२०१८/प्र.क्र.१३०/मावक दि.७/१२/२०१८ (एसईबीसी जातप्रमाणपत्र व जातपडताळणी प्रमाणपत्र विहित नमुने)

प्रकल्पग्रस्त, भूकंपग्रस्त व दिव्यांग (समांतर आरक्षण) -

(१) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय-क्र.एईएस-१०८०/३५/१६-अ, दि. २१/१/१९८०.

(२) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय-क्र.आरपीओ ३६९३/प्र.क्र./१७८/र-१ दि. १४/९/१९९४.

(३) महसूल व वन विभागशासन निर्णय, क्र.आरपीओ ३६९३/प्र.क्र./१७८/र-१ दि. १५/५/१९९५.

(४) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय, क्र.आरपीओ ३९९५/प्र.क्र./१८३/र-१ दि. २२/५/१९९६.

(५) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय, क्र.संकीर्ण-१११८/प्र.क्र.४१७/१६-अ दि.२८/१२/२०१८

(६) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय, क्र. संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.११४/१६-अ दि.२९/५/२०१९

क्रीडा, कला व सांस्कृतिक (समांतर आरक्षण) -

(१) शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.२०२/एसडी-२, दिनांक ७/१/२०१७ (सवलतीचे वाढीव गुण देणेबाबतची कार्यपद्धती).

(२) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण -८२१७/प्र.क्र.४१/सां.का.४, दिनांक १/३/२०१७ व समक्रमांक दि. १८-४-२०१७ (शासन मान्यताप्राप्त संस्थांची यादी).

(३) सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक-सीबीसी-१०/२००६/प्र.क्र.९४/मावक/५, दिनांक २५ मे २००६.

(४) २४/१०/२०१९.

अनाथ मुले : महिला व बालविकास विभाग -

(१) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१३/प्र.क्र. १०९/का.-३, दि. ६ जून २०१६.

(२) शासन निर्णय क्र. अभुजा-२०११/प्र.क्र. २१२/का.-३, दि. २ एप्रिल २०१८.

(३) शासन निर्णय क्र. ८२/२००१/मसेआ-२०००/प्र.क्र. ४१५/का.-२, दि. २५ मे २००६.

अल्पसंख्याक विभाग -

(१) शासन निर्णय क्र. अशैस-२०१२/प्र.क्र.२१/कार्या ५. दि. २७/५/२०१३ व दि. १८/६/२०१४.

RNI No. MAHBIL /2009/35530

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष १०, अंक ५]   सोमवार, फेब्रुवारी २६, २०२४/फाल्गुन ७, शके १९४५   [पृष्ठे ७, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक १८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

	पृष्ठे
सन २०२४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १६.—महाराष्ट्र राज्याच्या संबंधात सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग म्हणून विवक्षित समाज विनिर्दिष्ट करण्याकरिता आणि महाराष्ट्र राज्यातील अशा सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांच्या उन्नतीसाठी राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांच्या आरक्षणासाठी आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील व पदांवरील नियुक्त्यांसाठी पदांच्या आरक्षणासाठी आणि तत्संबंधित किंवा तदानुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करण्याकरिता अधिनियम.	१-७

दिनांक २६ फेब्रुवारी २०२४ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

सतिश वाघोले,

सचिव (विधि विधान),

महाराष्ट्र शासन,

विधि व न्याय विभाग.

सन २०२४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १६.

(माननीय राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “ **महाराष्ट्र शासन राजपत्रात** ” दिनांक २६ फेब्रुवारी २०२४ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

महाराष्ट्र राज्याच्या संबंधात सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग म्हणून विवक्षित समाज विनिर्दिष्ट करण्याकरिता आणि महाराष्ट्र राज्यातील अशा सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांच्या उन्नतीसाठी राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांच्या आरक्षणासाठी आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील व पदांवरील नियुक्त्यांसाठी पदांच्या आरक्षणासाठी आणि तत्संबंधित किंवा तदानुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करण्याकरिता अधिनियम.

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र राज्याच्या संबंधात सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग म्हणून विवक्षित समाज विनिर्दिष्ट करण्याकरिता आणि महाराष्ट्र राज्यातील अशा सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांच्या उन्नतीसाठी राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांच्या आरक्षणासाठी आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील व पदांवरील नियुक्त्यांसाठी पदांच्या आरक्षणासाठी आणि तत्संबंधित किंवा तदानुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करणे इष्ट आहे; **त्याअर्थी,** भारतीय गणराज्याच्या पंचाहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.

१. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता आरक्षण अधिनियम, २०२४, असे म्हणावे.

(२) तो, **शासकीय राजपत्रात,** प्रसिद्ध केल्याच्या दिनांकास अंमलात येईल.

व्याख्या.

२. (१) या अधिनियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ आवश्यक नसेल तर,—

(क) " प्रवेश प्राधिकरण " याचा शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशांच्या संबंधातील अर्थ, विशिष्ट शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेश देण्यासाठी जबाबदार असलेले, शैक्षणिक संस्थांचे पर्यवेक्षण व नियंत्रण करण्याचा अधिकार असणारे प्राधिकरण, असा आहे ;

(ख) " नियुक्ती प्राधिकरण " याचा लोकसेवा व पदे यांच्या संबंधातील अर्थ, अशा सेवांमध्ये व पदांवर नियुक्ती करण्यासाठी अधिकार प्रदान केलेले प्राधिकरण, असा आहे;

(ग) " सक्षम प्राधिकारी " याचा अर्थ, कलम ७ अन्वये नियुक्त केलेला सक्षम प्राधिकारी, असा आहे;

(घ) " शैक्षणिक संस्था " यामध्ये, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३० च्या खंड (१) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांव्यतिरिक्त, संबंधित महाराष्ट्र अधिनियमांद्वारे किंवा त्यान्वये स्थापन केलेल्या विद्यापीठांसह, ज्यांना शासनाचे सहायक अनुदान मिळते अशा, शासनाची मालकी व नियंत्रण असलेल्या, महाराष्ट्र राज्यातील शैक्षणिक संस्था, तसेच खाजगी शैक्षणिक संस्था,—मग त्या राज्याकडून अनुदानप्राप्त असोत किंवा अनुदानप्राप्त नसोत,—यांचा समावेश होतो.

स्पष्टीकरण.— या खंडाच्या प्रयोजनार्थ, " खाजगी शैक्षणिक संस्था " या शब्दप्रयोगाचा अर्थ, ज्या संस्थांना, एकतर, हा अधिनियम अंमलात येण्यापूर्वी किंवा त्यानंतर, शासनाकडून सवलतींच्या दराने शासकीय जमिनीच्या स्वरूपात किंवा इतर कोणत्याही आर्थिक सवलतींच्या स्वरूपात सहाय्य देण्यात आलेले आहे, किंवा ज्यांना शासनाकडून, मान्यता दिली आहे, परवानगी दिली आहे, ज्यांचे पर्यवेक्षण केले जात आहे किंवा ज्यांच्यावर नियंत्रण ठेवले जात आहे, अशा संस्था, असा आहे ;

(ङ) " आस्थापना " याचा अर्थ, शासनाचे किंवा त्यावेळी अंमलात असलेल्या राज्य विधानमंडळाच्या कोणत्याही अधिनियमान्वये घटित केलेल्या स्थानिक प्राधिकरणाचे किंवा सांविधिक प्राधिकरणाचे कोणतेही कार्यालय, अथवा विद्यापीठ किंवा जिच्यातील भाग भांडवल शासनाने धारण केले आहे अशी कंपनी किंवा महामंडळ किंवा सहकारी संस्था अथवा कोणतीही शासकीय अनुदानप्राप्त संस्था, असा आहे.

स्पष्टीकरण.— या खंडाच्या प्रयोजनार्थ, " शासन अनुदानप्राप्त संस्था " या शब्दप्रयोगात, ज्या संस्थांना अथवा उद्योगांना, एकतर, हा अधिनियम अंमलात येण्यापूर्वी, अथवा त्यानंतर, शासनाकडून सवलतीच्या दराने शासकीय जमिनीच्या स्वरूपात किंवा इतर कोणत्याही आर्थिक सवलतीच्या स्वरूपात सहाय्य देण्यात आलेले आहे, अथवा ज्यांना शासनाकडून, मान्यता दिली आहे, परवानगी दिली आहे, ज्यांचे पर्यवेक्षण केले जात आहे किंवा ज्यांच्यावर नियंत्रण ठेवले जात आहे, अशा संस्थांचा किंवा उद्योगांचा देखील समावेश होतो;

(च) " शासन " किंवा " राज्य शासन " याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे;

(छ) " विहित " याचा अर्थ, या अधिनियमाखाली केलेल्या नियमांद्वारे विहित केलेले, असा आहे;

(ज) " लोकसेवा व पदे " याचा अर्थ, राज्याच्या कारभाराशी संबंधित असलेल्या सेवा व पदे, असा आहे आणि त्यामध्ये,—

(एक) स्थानिक प्राधिकरण;

१९६१ चा महा. २४. (दोन) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० अन्वये नोंदणी केलेली आणि जिच्यात राज्य शासन भागधारक आहे अशी सहकारी संस्था;

(तीन) शासनाची मालकी व नियंत्रण असलेले, केंद्रीय अधिनियमाद्वारे किंवा राज्य अधिनियमाद्वारे किंवा त्याअन्वये स्थापन केलेले मंडळ किंवा महामंडळ किंवा सांविधिक संस्था, किंवा कंपनी अधिनियम, २०१३ यामध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे असलेली शासकीय कंपनी; २०१३ चा १८.

(चार) महाराष्ट्र अधिनियमाद्वारे किंवा त्यान्वये स्थापन केलेल्या विद्यापीठासह, शासनाचे सहायक अनुदान घेणारी, शासनाची मालकी व नियंत्रण असलेली शैक्षणिक संस्था ; आणि

(पाच) ज्यांच्या बाबतीत, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकास, शासकीय आदेशांद्वारे आरक्षण लागू केले होते आणि ज्यांचा उप-खंड (एक) ते (चार) मध्ये समावेश केलेला नाही अशा, इतर कोणत्याही आस्थापना,

यांमधील सेवा व पदे यांचा समावेश होतो;

(झ) " आरक्षण " याचा अर्थ, राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गातील व्यक्तींसाठी, शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांचे आरक्षण आणि लोकसेवांमधील व पदांवरील नियुक्त्यांकरिता पदांचे आरक्षण, असा आहे;

(ञ) " सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग " याचा अर्थ, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३४२क नुसार महाराष्ट्र राज्याच्या प्रयोजनासाठी या अधिनियमान्वये विनिर्दिष्ट केलेले, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग, असा आहे;

(ट) " राज्य " याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य, असा आहे.

(२) या अधिनियमात वापरलेले, परंतु व्याख्या न केलेले शब्द व शब्दप्रयोग यांना, महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ मध्ये अनुक्रमे, जे अर्थ नेमून दिलेले असतील तेच अर्थ असतील. २००४ चा महा. ८.

३. मराठा समाजास, याद्वारे, राज्याच्या प्रयोजनांसाठी सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग म्हणून विनिर्दिष्ट करण्यात येत आहे. राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग.

४. (१) हा अधिनियम, पुढील पदांखेरीज, राज्यातील लोकसेवांमध्ये व पदांवर केलेल्या सर्व सरळसेवा भरतीसाठी व नियुक्त्यांसाठी लागू असेल :— प्रयोज्यता.

(क) वैद्यकीय, तांत्रिक व शिक्षण क्षेत्रांतील अतिविशेषीकृत पदे;

(ख) बदलीद्वारे किंवा प्रतिनियुक्तीद्वारे भरावयाची पदे;

(ग) पंचेचाळीस दिवसांपेक्षा कमी कालावधीच्या तात्पुरत्या नियुक्त्या; आणि

(घ) कोणत्याही संवर्गातील किंवा श्रेणीतील एकल (एकाकी) पद.

(२) हा अधिनियम, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३० च्या खंड (१) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांव्यतिरिक्त, इतर शैक्षणिक संस्था तसेच खाजगी शैक्षणिक संस्था,—मग त्या राज्याकडून अनुदानप्राप्त असोत किंवा अनुदानप्राप्त नसोत,- यांमधील प्रवेशास देखील लागू होईल.

(३) राज्य शासन, कलम २ च्या अनुक्रमे, खंड (घ) व (ङ) च्या स्पष्टीकरणात तरतूद केल्याप्रमाणे कोणतेही सहाय्य देण्यासाठी कोणत्याही शैक्षणिक संस्थेबरोबर किंवा कोणत्याही आस्थापनेबरोबर करार करताना किंवा कराराचे नूतनीकरण करताना, अशा शैक्षणिक संस्थेकडून किंवा आस्थापनेकडून या अधिनियमाच्या तरतुदींचे अनुपालन करण्यासाठी अट समाविष्ट करील.

(४) शंका निरसनार्थ, याद्वारे असे घोषित करण्यात येते की, या अधिनियमातील कोणत्याही गोष्टीचा, महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ आणि महाराष्ट्र खाजगी व्यावसायिक शिक्षण संस्था (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्ग यांना प्रवेश देण्यासाठी जागांचे आरक्षण) अधिनियम, २००६ या अन्वये इतर मागासवर्गांना दिलेल्या आरक्षणावर, परिणाम होणार नाही.

२००४ चा महा. ८.

२००६ चा महा. ३०.

सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील आणि पदांवरील नियुक्त्यांकरिता जागांचे आरक्षण.

५. (१) कोणत्याही न्यायालयाचा किंवा इतर प्राधिकरणाचा कोणताही न्यायनिर्णय, हुकूमनामा किंवा आदेश यांमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, आणि या अधिनियमाच्या इतर तरतुदींना अधीन राहून,—

(क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३० च्या खंड (१) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांव्यतिरिक्त, इतर शैक्षणिक संस्था तसेच खाजगी शैक्षणिक संस्था,—मग त्या राज्याकडून अनुदानप्राप्त असोत किंवा अनुदानप्राप्त नसोत,—यांमधील प्रवेशाच्या एकूण जागांच्या दहा टक्के ; आणि

(ख) राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील व पदांवरील सरळसेवा भरतीच्या एकूण नियुक्त्यांच्या दहा टक्के,

इतके आरक्षण, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गासाठी स्वतंत्रपणे राखून ठेवण्यात येईल :

परंतु, भारताच्या संविधानाच्या पाचव्या अनुसूचीअन्वये याबाबतीत राज्यपालांनी वेळोवेळी काढलेल्या अधिसूचनेनुसार, राज्याच्या अनुसूचित क्षेत्रांमध्ये अनुसूचित जमातींच्या उमेदवारांकरिता राखीव असलेल्या पदांना, वरील आरक्षण लागू असणार नाही.

(२) या अधिनियमाखालील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांच्या आरक्षणाच्या प्रयोजनांसाठी, उन्नत व प्रगत गटाचे तत्त्व लागू असेल आणि ज्या व्यक्ती, उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसतील अशा सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गातील व्यक्तींनाच केवळ या अधिनियमाखालील आरक्षण उपलब्ध असेल.

स्पष्टीकरण.—या पोट-कलमाच्या प्रयोजनांसाठी, " उन्नत व प्रगत गट " याचा अर्थ, शासनाने, याबाबतीत वेळोवेळी काढलेल्या सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशांद्वारे, घोषित केलेल्या उन्नत व प्रगत गटात मोडणारी व्यक्ती, असा आहे.

आरक्षणाला बाधा न पोहचणे.

६. कलम ५ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांतील विद्यार्थ्यांचे किंवा व्यक्तींचे दावे हे, गुणवत्तेच्या आधारावर भरण्यात येतील अशा अनारक्षित जागांच्या वाटपाकरिता आणि लोकसेवांमधील नियुक्त्या व पदे यांकरिता देखील विचारात घेतले जातील, आणि अशा वर्गांतील विद्यार्थ्यांची किंवा व्यक्तींची गुणवत्तेच्या आधारावर निवड केली असेल त्याबाबतीत, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता राखीव असलेल्या जागांच्या व नियुक्त्यांच्या संख्येस कोणत्याही प्रकारे बाधा पोहचणार नाही.

सक्षम प्राधिकारी.

७. (१) शासनास, **शासकीय राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे, या अधिनियमाच्या तरतुदी व त्याखाली केलेले नियम अंमलात आणण्याच्या प्रयोजनांसाठी अशा अधिसूचनेत विनिर्दिष्ट करण्यात येईल अशा क्षेत्रासाठी

जिल्हा समाज कल्याण अधिकाऱ्याच्या दर्जापेक्षा कमी दर्जा नसलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्याची सक्षम प्राधिकारी म्हणून नियुक्ती करता येईल.

(२) सक्षम प्राधिकारी, विहित करण्यात येईल अशा अधिकारांचा वापर करील आणि अशी कार्ये पार पाडील.

८. (१) जर कोणत्याही सेवाभरती वर्षाच्या बाबतीत, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांच्या व्यक्तींसाठी राखीव असलेली कोणतीही जागा, भरलेली नसेल तर, अशी रिक्त जागा, सरळसेवा भरतीच्या बाबतीत पाच वर्षांपर्यंत पुढे नेण्यात येईल : राखीव असलेल्या रिक्त जागा पुढे नेणे.

परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकास, पदे भरण्याच्या संबंधातील कोणताही शासकीय आदेश, निर्णय, परिपत्रक व कार्यालयीन ज्ञापन अंमलात असेल तेव्हा, शासनाकडून त्यात फेरबदल केला नसेल किंवा ते रद्द केले नसतील तर, ते अंमलात असण्याचे चालू राहतील :

परंतु आणखी असे की, जर प्रत्येक राखीव प्रवर्गासाठी किमान एक पद वाटप करण्याकरिता मंजूर केलेली पदे, पुरेशी नसतील तर, याबाबतीत फेरबदल करण्यात येईल अशा, शासकीय बिंदू नामावलीच्या संबंधातील आदेशांनुसार किंवा विहित केलेल्या नियमांनुसार आळीपाळीचे तत्त्व लागू करून, राखीव पद भरण्यात येईल.

(२) जेव्हा पोट-कलम (१) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे एखादी रिक्त जागा पुढे नेण्यात आली असेल तेव्हा, ज्या सेवाभरती वर्षामध्ये ती पुढे नेण्यात आली असेल त्या सेवाभरती वर्षाकरिता व्यक्तींच्या संबंधित वर्गासाठी राखीव असलेल्या रिक्त जागांच्या कोट्यामध्ये, ती हिशेबात धरली जाणार नाही :

परंतु, नियुक्ती प्राधिकरणास, अशा न भरलेल्या रिक्त जागा भरण्यासाठी कोणत्याही वेळी विशेष सेवाभरती मोहीम हाती घेता येईल आणि जर अशा विशेष सेवाभरती मोहिमेनंतर देखील अशा रिक्त जागा भरल्या गेल्या नाहीत तर, त्यानंतर, शासन विहित करील अशा रीतीने त्या जागा भरण्यात येतील.

९. (१) शासनास, लेखी आदेशाद्वारे, प्रत्येक प्रवेश प्राधिकरणावर किंवा नियुक्ती प्राधिकरणावर किंवा अशा प्राधिकरणाच्या नियंत्रणाखालील कोणत्याही अधिकाऱ्यावर या अधिनियमाच्या तरतुदींचे अनुपालन करण्याची जबाबदारी सोपविता येईल. अधिनियमाचे अनुपालन करण्याची जबाबदारी व अधिकार.

(२) शासनास, त्याच रीतीने, निर्दिष्ट केलेल्या प्रवेश प्राधिकरणाला किंवा नियुक्ती प्राधिकरणाला किंवा अधिकाऱ्याला, अशा प्राधिकरणाकडे किंवा अधिकाऱ्याकडे नेमून दिलेले असे कर्तव्य परिणामकारक रीतीने पार पाडण्यासाठी अशा प्राधिकरणास किंवा अधिकाऱ्यास आवश्यक असतील असे अधिकार किंवा प्राधिकार विनिहित करता येतील.

१०. (१) कर्तव्य किंवा जबाबदारी सोपविलेले, जे कोणतेही प्रवेश प्राधिकरण किंवा नियुक्ती प्राधिकरण किंवा अधिकारी किंवा कर्मचारी, या अधिनियमाच्या प्रयोजनांचे उल्लंघन होईल किंवा ते निष्फळ ठरतील अशा उद्देशाने हेतुपुरस्सर कृती करील, त्यास, अपराधसिद्धीनंतर, नव्वद दिवसांपर्यंत असू शकेल इतक्या मुदतीच्या कारावासाची किंवा पंचवीस हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या द्रव्यदंडाची किंवा या दोन्ही शिक्षा होतील. शास्ती.

(२) शासनाच्या किंवा शासनाने यासंबंधात प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याच्या पूर्वमंजुरीखेरीज, कोणतेही न्यायालय, या कलमाखालील शिक्षापात्र असलेल्या अपराधाची दखल घेणार नाही.

११. सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांतील कोणत्याही व्यक्तीवर, या अधिनियमाच्या तरतुदींचे किंवा त्याखाली केलेल्या नियमांचे किंवा याबाबतीत काढलेल्या शासकीय आदेशांचे कोणत्याही प्रवेश प्राधिकरणाने किंवा नियुक्ती प्राधिकरणाने पालन न केल्यामुळे प्रतिकूल परिणाम झालेला आहे असे शासनाच्या निदर्शनास आल्यास, किंवा निदर्शनास आणून दिल्यास, शासन, त्यास योग्य वाटतील अशा अभिलेखांची मागणी करू शकेल आणि तसे समुचित आदेश देऊ शकेल. अभिलेख मागवण्याचा अधिकार.

जात प्रमाणपत्र व वैधता प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती.

१२. या अधिनियमाच्या प्रयोजनार्थ, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग म्हणून मराठा समाजाला जात प्रमाणपत्र आणि वैधता प्रमाणपत्र देण्यासाठी, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० आणि महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम, २०१२ यांच्या तरतुदी, आवश्यक फेरफारांसह, लागू असतील. २००१ चा महा. २३.

निवड समितीमधील प्रतिनिधित्व.

१३. शासनास, आदेशाद्वारे, लोकसेवांमध्ये व पदांवर नियुक्ती करण्याकरिता व्यक्तींची निवड करण्याच्या प्रयोजनार्थ, निवड, चाळणी व विभागीय समिती यांमध्ये सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या नामनिर्देशनाकरिता तरतूद करता येईल.

अनियमित प्रवेश व नियुक्त्या निरर्थक असणे.

१४. या अधिनियमाच्या तरतुदींचे उल्लंघन करून दिलेले कोणतेही प्रवेश व केलेल्या नियुक्त्या निरर्थक होतील.

सक्षम प्राधिकारी लोकसेवक असणे.

१५. कलम ७ अन्वये नियुक्त केलेला सक्षम प्राधिकारी, हा भारतीय दंड संहितेच्या कलम २१ च्या अर्थांतर्गत लोकसेवक असल्याचे मानण्यात येईल. १८६० चा ४५.

सद्भावनापूर्वक केलेल्या कृतीस संरक्षण.

१६. या अधिनियमान्वये किंवा त्याखाली केलेल्या नियमांन्वये किंवा काढलेल्या आदेशान्वये सद्भावनापूर्वक केलेल्या किंवा करण्याचे अभिप्रेत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीबद्दल, सक्षम प्राधिकाऱ्याविरुद्ध किंवा त्याच्या अधिकाऱ्याविरुद्ध कोणताही दावा, खटला किंवा इतर कायदेशीर कार्यवाही दाखल करता येणार नाही.

नियम करण्याचा अधिकार.

१७. (१) राज्य शासनास, या अधिनियमाची प्रयोजने पार पाडण्यासाठी, **शासकीय राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे नियम करता येतील.

(२) या अधिनियमान्वये केलेला प्रत्येक नियम, तो केल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाचे अधिवेशन चालू असताना, एकाच अधिवेशनात किंवा लागोपाठच्या दोन किंवा अधिक अधिवेशनात मिळून, एकूण तीस दिवसांचा होईल इतक्या कालावधीकरिता, सत्रासीन असताना, राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहापुढे मांडण्यात येईल, आणि ज्या अधिवेशनात तो अशा रीतीने मांडण्यात आला असेल, ते अधिवेशन किंवा त्याच्या लगतनंतरचे अधिवेशन समाप्त होण्यापूर्वी, जर कोणत्याही नियमात कोणताही फेरबदल करण्याबाबत दोन्ही सभागृहांचे एकमत होईल किंवा तो नियम करण्यात येऊ नये याबाबत दोन्ही सभागृहांचे एकमत होईल, आणि तशा अर्थाचा त्यांचा निर्णय, **शासकीय राजपत्रात** अधिसूचित करतील तर, तो नियम, अशा निर्णयाची अधिसूचना, प्रसिद्ध केल्याच्या दिनांकापासून केवळ अशा फेरबदल केलेल्या स्वरूपातच अंमलात येईल, किंवा यथास्थिति, मुळीच अंमलात येणार नाही; तथापि, अशा कोणत्याही फेरबदलामुळे किंवा विलोपनामुळे त्या नियमान्वये यापूर्वी केलेल्या किंवा करण्याचे वर्जिलेल्या कोणत्याही गोष्टीच्या विधिग्राह्यतेस बाध येणार नाही.

व्यावृत्ती.

१८. (१) या अधिनियमाच्या प्रारंभापूर्वी ज्या प्रकरणी, आधीच निवड प्रक्रिया सुरू करण्यात आली असेल, त्या प्रकरणांना, या अधिनियमाच्या तरतुदी लागू असणार नाहीत, आणि अशा प्रकरणांच्या बाबतीत, अशा प्रारंभापूर्वी कायद्याच्या ज्या तरतुदी लागू होत्या आणि जे शासकीय आदेश लागू होते, त्यानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण.—या कलमाच्या प्रयोजनार्थ, जेव्हा संबंधित सेवा नियमांन्वये,—

(एक) केवळ लेखी चाचणीच्या किंवा मुलाखतीच्या आधारे, भरती करावयाची असेल आणि अशी लेखी चाचणी किंवा, यथास्थिति, मुलाखत सुरू झाली असेल; किंवा

(दोन) लेखी चाचणी व मुलाखत या दोन्हीच्या आधारे भरती करावयाची असेल आणि अशी लेखी चाचणी सुरू झाली असेल,

त्याबाबतीत, निवड प्रक्रिया सुरू झाली असल्याचे मानण्यात येईल.

(२) या अधिनियमाच्या प्रारंभापूर्वी, ज्या शैक्षणिक संस्थांमध्ये किंवा ज्या प्रकरणी, आधीच प्रवेश प्रक्रिया सुरू करण्यात आली असेल अशा संस्थांमधील किंवा प्रकरणांमधील प्रवेशांना, या अधिनियमाच्या तरतुदी लागू असणार नाहीत, आणि अशा प्रकरणांच्या बाबतीत, अशा प्रारंभापूर्वी, कायद्याच्या ज्या तरतुदी लागू होत्या आणि जे शासकीय आदेश लागू होते, त्यानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण.—या कलमाच्या प्रयोजनार्थ, जेव्हा,—

(एक) कोणत्याही प्रवेश चाचणीच्या आधारे प्रवेश द्यावयाचा असेल, आणि अशी प्रवेश चाचणीची प्रक्रिया सुरू झाली असेल; किंवा

(दोन) प्रवेश चाचणीच्या आधारे असेल त्याव्यतिरिक्त प्रवेश द्यावयाचा असेल त्याबाबतीत, अर्ज भरण्याचा शेवटचा दिनांक समाप्त झाला असेल,

त्याबाबतीत, प्रवेश प्रक्रिया सुरू झाली असल्याचे मानण्यात येईल.

१९. (१) जर या अधिनियमाच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करताना कोणतीही अडचण उद्‌भवल्यास, शासनास, प्रसंगानुरूप, उद्‌भवेल त्याप्रमाणे, ती अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनांसाठी, त्यास आवश्यक किंवा इष्ट वाटेल अशी, या अधिनियमाच्या तरतुदींशी विसंगत नसलेली कोणतीही गोष्ट, **शासकीय राजपत्रात** प्रसिद्ध केलेल्या आदेशाद्वारे, करता येईल : अडचणी दूर करण्याचा अधिकार.

परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर, असा कोणताही आदेश काढण्यात येणार नाही.

(२) पोट-कलम (१) अन्वये काढलेला प्रत्येक आदेश, तो काढल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहापुढे मांडण्यात येईल.

२०१८ चा महा. ६२. **२०.** (१) महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवकांमधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८, याद्वारे, निरसित करण्यात येत आहे. निरसन व व्यावृत्ती.

१९०४ चा १. (२) महाराष्ट्र सर्वसाधारण वाक्खंड अधिनियमाच्या कलम ७ च्या तरतुदी, असे निरसन अंमलात आणण्याच्या संबंधात, लागू असतील.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता आरक्षण अधिनियम, २०२४ च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने द्यावयाचे जात प्रमाणपत्र आणि नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र प्रदान करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना ...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक - बीसीसी-२०२४/प्र.क्र. ७५/आरक्षण-३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक - १५ मार्च, २०२४

संदर्भ:-

सामान्य प्रशासन विभाग शासन परिपत्रक समक्रमांक दि. ११ मार्च, २०२४.

शासन शुध्दीपत्रक: -

संदर्भीय शासन परिपत्रकासोबत जोडलेले परिशिष्ट-अ रद्द करण्यात येत असून याद्वारे सुधारीत परिशिष्ट-अ विहित करण्यात येत आहे.

२. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२४०३१५१६५०५९०९०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(खालिद बी. अरब)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,राजभवन,मलबार हिल,मुंबई.
२) मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,मंत्रालय,मुंबई.
३) सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
४) मा. विरोधी पक्षनेता,विधानपरिषद
५) मा. विरोधी पक्षनेता,विधानसभा
६) सर्व विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य व संसद सदस्य,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
७) मुख्य सचिव,महाराष्ट्र राज्य.
८) अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९) अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०) अपर मुख्य सचिव, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

१४) प्रधान सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५) सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, जी.टी. हॉस्पिटल, मुंबई.
१६) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१८) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१. मुंबई.
१९) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
२०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुबई
२१) मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
२२) सर्व विभागीय आयुक्त.
२३) सर्व जिल्हाधिकारी,
२४) सर्व उप विभागीय दंडाधिकारी (महसूल) तथा उप विभागीय अधिकारी,
२५) सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी तथा तहसिलदार,
२६) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई
२७) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, मुंबई.
२८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, खंडपीठ नागपूर.
२९) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, नागपूर,
३०) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, खंडपीठ औरंगाबाद,
३१) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय अपील शाखा, खंडपीठ औरंगाबाद.
३२) आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३३) महासंचालक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
३४) संचालक, विजाभज संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३५) संचालक, उच्च तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३६) संचालक, माध्यमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३७) संचालक, प्राथमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३८) सदस्य सचिव, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे,
३९) सर्व मंत्रालयीन विभाग त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख यांना याबाबतच्या सूचना द्याव्यात,
४०) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग/सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण
४१) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
४२) सर्व जिल्हा परिषदांचे समाजकल्याण अधिकारी
४३) सर्व अध्यक्ष/सदस्य सचिव, जिल्हा जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती
४४) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
४५) निवड नस्ती, आरक्षण-३.

शासन परिपत्रक क्रमांक - बीसीसी-२०२४/प्र.क्र. ७५/आरक्षण-३ चे सहपत्र

परिशिष्ट-अ

Form of Certificate to be issued to Socially and Educationally Backward Class persons belonging the State of Maharashtra.

Documents verified:- (1) -------------- (2) ------------- (3) --------------- (4) --------------------

CASTE CERTIFICATE (PART-A)

This is to certify/that Shri/Shrimati/Kumari ------------------------- Son/Daughter of -------------- of Village/Town*---------------in District/Division*--------------- of the State of Maharashtra belongs to the------------- Caste under the Government Resolution Social Justice & Special Assistance Department No. dated 15th July, 2014 as amended from time to time as a Socially and Educationally Backward Class.

2. Shri/Shrimati/Kumari-----------and/or his/her* family ordinarily reside (s) in village/Town --------------of ------------district/division of the State of Maharashtra.

NON-CREAMY LAYER CERTIFICATE (PART-B)

This is to certify that Shri/Smt./Kum. ---------------does not belong to the persons/sections (Creamy-layer) mentioned in the Government of Maharashtra Gazette, Extra-Ordinary, Part VIII, dated 26th February, 2024, Maharashtra State Reservation for Socially and Educationally Backward Classes Act, 2024 and instructions and guidelines laid down in the Government Resolution Social Justice, Cultural Affairs, Sports and Special Assistance Department No.CBC-10/2001/Pra.Kra. 120/Mavak-5, dated 1 November, 2001, CBC-1094/Pra. Kra.86/Mavak-5, dated 16th June, 1994, CBC- 1094/Pra.Kra.86/Mavak-5, dated 5th June, 1997 and Government Resolution No.CBC- 10/2001/Pra.Kra.111/Mavak-5, dated 29th May, 2003 and Government Resolution No.VJNT-2014/C.R.118/VJNT-1, dated 31 July, 2014.

This Certificate is valid for the period ---------------year from the date of issue.

Signature------------.
Designation-----------
(With Seal of the Office)

Place:-----------

Dated:-------------

Please delete the words which are not applicable

Note:- The term "ordinarily reside(s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
४ था माळा, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक ,मंत्रालय,मुंबई-४०० ०३२
दुरध्वनी क्र. ०२२-२२७९४०१३ Email- prashant.waman@nic.in

क्र. : संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र. ७९/आरक्षण-५ दिनांकः-१९ एप्रिल, २०२४.

प्रति,

अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव
(सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग)

विषय- महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता अधिनियम २०२४ च्या अंमलबजावणीबाबत..

संदर्भ-१) महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता अधिनियम २०२४,

२) मा. उच्च न्यायालयाने दि. १६.०४.२०२४ रोजी महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता अधिनियम २०२४ बाबत दिलेले निर्देश.

महोदय/महोदया,

महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरिता अधिनियम २०२४ राज्यात दि. २६.०२.२०२४ पासून लागू करण्यात आलेला आहे. सदर अधिनियमान्वये सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास वर्ग प्रवर्गासाठी राज्याच्या लोकसेवांमधील शासकीय व निमशासकीय सेवेत सरळसेवा भरतीच्या पदांमध्ये व शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशासाठी १० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले आहे.

२. सदर अधिनियमास मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका क्र. ३४६८/ २०२४ व इतर अन्वये आव्हान देण्यात आलेले आहे. प्रस्तुत न्यायालयीन प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाने दि. १६.०४.२०२४ रोजी शासकीय व निमशासकीय सेवेतील सरळसेवा भरती व शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाबाबत खालील प्रमाणे निर्देश दिलेले आहेत.

"7. In the meantime, having regard to the interim order passed earlier, we provide that if any applications are made pursuant to the advertisement dated 9th February 2024 for admission to undergraduate medicine courses on the basis of [NEET (UG)], 2024 or pursuant to any other such advertisement for making admission to any other educational courses where applicants seek benefit of the impugned enactment, participation of such candidates/applicants shall be subject to further orders which may be passed in these petitions.

8. We also provide that in case any advertisement has been made after promulgation of the impugned enactment for making any recruitment/appointment in public employment in connection with the affairs of the State, other State instrumentalities and State public undertakings/enterprises, the same shall also be subject to further orders which may be passed in these petitions

9. It is also directed that all such candidates who may participate in any process of selection either for admission to academic/educational courses or for appointment/recruitment in public employment shall be informed of this order by the authority(ies) concerned forthwith."

३. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांना या पत्राद्वारे कळविण्यात येते की, मा. उच्च न्यायालयाच्या सदर आदेशाची अंमलबजावणी सर्व संबंधितांनी करावी तसेच अशी कार्यवाही करताना मा. उच्च न्यायालयाच्या दि. १६.०४.२०२४ रोजीच्या आदेशाचा अवमान होणार नाही याचीही दक्षता घेण्यात यावी. (मा. न्यायालयाच्या सदर आदेशाची प्रत सोबत जोडली आहे.)

४. सदर आदेश सर्व मंत्रालयीन विभाग व त्यांच्या अखत्यारीतील सर्व शासकीय / निमशासकीय कार्यालये, महामंडळे, प्राधिकरणे, स्थानिक स्वराज्य संस्था, जिल्हा परिषद, महानगरपालिका,नगरपालिका, शासन अनुदानित संस्था आणि ज्यांना आदेश देण्याचा अधिकार शासनास आहे अशा सर्व संस्था व सेवा यांना लागू असल्याने सदर आदेश आपल्या अधिपत्याखालील सर्व आस्थापनाच्या निदर्शनास आणून देण्यात यावेत.

५. सदर पत्र महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२४०४१९१७१५०९२२०७ असा आहे. हे शासन परीपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

आपला,

(खालिद बी अरब)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत –

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव,
३. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा
६. सर्व विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य
७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.
८. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
९. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा)
१०. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद)
११. सर्व विभागीय आयुक्त,
१२. सर्व सहायक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष)
१३. सर्व जिल्हाधिकारी,
१४. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

१५. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद,
१६. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
१७. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग,
१८. सचिव, राज्य माहिती आयोग,
१९. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
२०. राज्यातील सर्व महामंडळे आणि उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
२१. सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,
२२. सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,
२३. संचालक, समाजकल्याण, पुणे,
२४. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
२५. संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
२६. निवड नस्ती.

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY
CIVIL APPELLATE JURISDICTION

PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 30 OF 2024
WITH
INTERIM APPLICATION (ST) NO. 10509 OF 2024
IN
PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 30 OF 2024

Bhausaheb Bhujangrao Pawar .. Petitioner

Versus

The State of Maharashtra .. Respondent

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7387 OF 2024
IN
PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 30 OF 2024

Dilip Ashok Desai .. Applicant

<u>In the matter between</u>:

Bhausaheb Bhujangrao Pawar .. Petitioner

Versus

The State of Maharashtra .. Respondent

WITH
WRIT PETITION NO. 3468 OF 2024

Dr. Jaishri Laxmanrao Patil & Ors. .. Petitioners

Versus

Secretary, Social Justice and
Special Assistant Department .. Respondent

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7375 OF 2024
IN
WRIT PETITION NO. 3468 OF 2024

S.E.B.C. Welfare Association Under the Aegis of Chhatrapati Shahu Foundation .. Applicant

In the matter between:

Dr. Jaishri Laxmanrao Patil & Ors. .. Petitioners

Versus

Secretary, Social Justice and Special Assistant Department .. Respondent

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 6659 OF 2024
IN
WRIT PETITION NO. 3468 OF 2024

Maratha Muslim Arakshan Kruti Samit, Maharashtra .. Applicant

In the matter between:

Dr. Jaishri Laxmanrao Patil & Ors. .. Petitioners

Versus

Secretary, Social Justice and Special Assistant Department .. Respondent

WITH
WRIT PETITION NO. 3591 OF 2024

Prathamesh Uday Dhople & Ors. .. Petitioners

Versus

The State of Maharashtra .. Respondent

WITH
WRIT PETITION NO. 3588 OF 2024

Seema W/o Shrigopal Mandhaniya & Anr. .. Petitioners

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7371 OF 2024
IN
WRIT PETITION NO. 3588 OF 2024

S.E.B.C. Welfare Association Under the Aegis of Chhatrapati Shahu Foundation .. Applicant

In the matter between:

Seema W/o Shrigopal Mandhaniya & Anr. .. Petitioners

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7372 OF 2024
IN
WRIT PETITION NO. 3588 OF 2024

Dilip Ashok Desai .. Applicant

In the matter between:

Seema W/o Shrigopal Mandhaniya & Anr. .. Petitioners

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

WITH
WRIT PETITION NO. 3586 OF 2024

Anuradha D/o Sunil Pande & Anr. .. Petitioners

Versus

State of Maharashtra & Anr. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7382 OF 2024
IN
WRIT PETITION NO. 3586 OF 2024

Dilip Ashok Desai .. Applicant

In the matter between:

Anuradha D/o Sunil Pande & Anr. .. Petitioners

Versus

State of Maharashtra & Anr. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7377 OF 2024
IN
WRIT PETITION NO. 3586 OF 2024

S.E.B.C. Welfare Association
Under the Aegis of Chhatrapati
Shahu Foundation .. Applicant

In the matter between:

Anuradha D/o Sunil Pande & Anr. .. Petitioners

Versus

State of Maharashtra & Anr. .. Respondents

WITH
PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 39 OF 2024

Sanjeet Rammilan Shukla .. Petitioner

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7370 OF 2024
IN
PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 39 OF 2024

Ankush Sakharam Kadam .. Applicant

In the matter between:

Sanjeet Rammilan Shukla .. Petitioner

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7369 OF 2024
IN
PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 39 OF 2024

Raghunath Rangnath Chitre .. Applicant

In the matter between:

Sanjeet Rammilan Shukla .. Petitioner

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7368 OF 2024
IN
PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 39 OF 2024

Sanjiv Babanrao Bhor
President of Shivprahar Organisation .. Applicant

<u>In the matter between</u>:

Sanjeet Rammilan Shukla .. Petitioner

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

WITH
INTERIM APPLICATION NO. 7364 OF 2024
IN
PUBLIC INTEREST LITIGATION NO. 39 OF 2024

Rajendra Namdeo Kondhare,
The President of Akhil Bhartiya
Maratha Mahasangh .. Applicant

<u>In the matter between</u>:

Sanjeet Rammilan Shukla .. Petitioner

Versus

State of Maharashtra & Ors. .. Respondents

Mr. Arvind Datar Sr. Adv. (Via VC) a/w Mr. Gopal Sankarnarayanan Sr. Adv. (Via VC) a/w Mr. Pradeep Sancheti Sr. Adv. a/w Ms. Pallavi Bali Mr. Ashish Mishra a/w Mr. Prathamesh Kamath a/w Mr. Yash Oza a/w Nizzica Pinto a/w Mr. Vishnudatt Mishra for Petitioner in PIL/39/2024.

Mr. Gopal Sankaranarayanan, Sr. Adv. (Via VC) a/w Mr. Ashwin Deshpande, Mr. Nihar Chitre and Ms. Trisha Chandran (Via VC) and Mr. Anshu Deshpande and for Petitioner in WP/3586/2024.

Dr. Gunratan Sadavarte Party-in-Person and Dr. Jaishri Patil, Party-in-Person a/w Mr. Rajaashok B. Ghate and Mr. Akshay Sartape for Petitioner in WP/3468/2024.

Dr. Birendra B. Saraf, AG a/w Mr. P. P. Kakade, GP a/w Mr. O. A. Chandurkar, Addl.GP a/w Mrs. G. R. Raghuwanshi, AGP a/w Mr. Jay Sanklecha 'B' Panel for State.

Mr. Arvind Datar, Sr. Adv. (VC) a/w Mr. Pradeep Sancheti, Sr. Adv. a/w Mr. Ashwin Deshpande a/w Mr. Nihar Chitre and Mr. Anshu Deshpande and Mr. Pallavi Balli for Petitioner in WP/3588/2024.

Mr. Anil Anturkar Sr. Adv. a/w Mr. Atharva Date a/w Ms. Kashish Chellani a/w Ms. Kavita Prakash i/b Gaurav Chaubey for Petitioner in WP/3591/2024.

Mr. Janak Dwarkadas Sr. Adv a/w Ms. Namrata Vinod a/w Mr. Himanshu Sachdeva a/w Mr. Piyush Tivari i/b Ms. Ekta Dalvi for Respondent No. 5 in PIL/39/2024.

Mr. Anil Singh Sr. Adv. a/w Mr. Aadarsh Vyas a/w Ms. Ruchita Verma a/w Amjith M. Anandhan i/b Mr. Sachin Pawar for Applicant in IA/7369/2024 in PIL/39/2024 and for Respondent No. 8 in WP/3468/2024.

Mr. Anil Singh Sr. Adv. a/w Mr. A. Y. Sakhre, Sr.Adv. a/w Mr. Chirag J. Shah a/w Ms. Maniny Roy a/w MR. Adarsh Vyas i/b Mr. Shyamsundar B. Jadhav for Intervener in IA/7364/2024 in PIL/39/2024.

Shri. V. A. Thorat Sr. Adv. a/w Mr. Vaibhav Sugdare a/w Mr. Akshay Shinde a/w Ms. Prachi Tatake and Mr. Abhijeet Patil for State in WP/3468/2024.

Mr. Vineet Naik Sr. Adv. a/w with Mr. Utsav Trivedi with Mr. Vishal Acharya with Mr. Piyush Tiwari for Intervenor in IA/7368/2024 In PIL/39/2024 and Respondent No. 11 in WP/3468/2024.

Ms. Kavita Dhanuka a/w Ms. Ekta Dalvi for Proposed Respondent in PIL/30/2024.

Mr. Suryajeet P. Chavan a/w Ms. Vishakha Shelar for Applicant in IA/7387/2024 in PIL/30/2024 and IA/7372/2024 In WP/3588/2024 and IA/7382/2024 In WP/3586/2024.

Mr. Dinyar Madon, Sr. Adv. a/w Mr. Pradeep Thorat a/w Mr. Chirag J. Shah a/w Ms. Maniny Roy i/b. Shyamsundar B. Jadhav for Respondent No. 3 in PIL/30/2024.

Mr. A. Y. Sakhre, Sr. Adv. a/w Mr. Vineet Naik, Sr. Adv. a/w Mr. Utsav Trivedi a/s Mr. Ashish Kumar Yadav i/b. Vishal Acharya for Respondent No. 4 in PIL/30/2024.

Mr. Zal Andhyarujina, Sr. Adv. a/w Mr. Himanshu Sachdeva a/w Mr. Piyush Tivari i/b. Ekta Dalvi for Respondent No. 6 in PIL/30/2024

Mr. Ravi Kadam, Sr. Adv. a/w Mr. Ashish Kamat, Sr. Adv. a/w Mr. Chirag J. Shah a/w Ms. Maniny Roy, a/w Mr. Harsh Moorjari a/w Mr. Adarsh Vyas i/b. Shyamsundar B. Jadhav for Respondent No. 7 in WP/3468/2024.

Mr. Devdutt Kamat, Sr. Adv. a/w Mr. Himanshu Sachdeva a/w Mr. Harsh Pande a/w Mr. Piyush Tivari a/w Ms. Kavita Dhanuka i/by Ekta Dalvi for respondent No. 9 in WP/3468/2024.

Mr. Neeraj Kishan Kaul, Sr. Adv. (Via VC) a/w Mr. Nikhil Sakhardande, Sr. Adv. a/w Mr. Chirag J. Shah a/w Mr. Utsav Trivedi a/w Mr. Ashish Kumar Yadav i/by Mr. Vishal Acharya for respondent No.10 in WP/3468/2024.

Mr. Harish N. Salve, Sr. Adv. (Via VC) a/w Mr. Chirag J. Shah a/w Mr. Utsav Trivedi, Ms. Maniny Roy i/by Mr. Shyamsundar B. Jadhav for respondent No.4 in PIL/39/2024.

Mr. Harish N. Salve, Sr. Adv. (Via VC) a/w Mr. Chirag J. Shah a/w Mr. Utsav Trivedi, Mr. Ashish Kumar Yadav i/by Mr. Vishal Acharya for respondent No.7 in PIL/39/2024.

CORAM: DEVENDRA KUMAR UPADHYAYA, CJ.
G. S. KULKARNI &
FIRDOSH P. POONIWALLA, JJ

DATE: 16th APRIL, 2024

P.C.:

1. In this batch of PIL petitions and civil writ petitions, challenge, primarily, has been made to the constitutional validity of the Maharashtra State Reservation for Socially and Educationally Backward Classes Act, 2024 (Maharashtra Act XVI of 2024).

2. In a batch of civil writ petitions, a Division Bench of this Court (Coram: G. S. Kulkarni, J. and Firdosh P. Pooniwalla, J.) passed an interim order on 8th March 2024 providing therein that if any applications are received under the advertisement dated 9th February 2024 [NEET (UG)], 2024 or under any other similar advertisement seeking benefit of the impugned Act, the same shall be subject to further orders which may be passed by the Court. The Court also provided that the candidates, who may apply, shall accordingly be informed of the orders passed by the Court.

3. Subsequently, all the PIL petitions and civil writ petitions were tagged together and heard on 12th March 2024 by another Division Bench headed by one of us (Devendra Kumar Upadhyaya, CJ) which noticed the limited interim order granted on 8th March 2024 and ordered the matter to be listed on 10th April 2024. The matter was, however, ordered to be placed before this Bench under an order passed by the Chief Justice on the administrative side.

4. On 10th April 2024, matter was argued for grant of further interim relief on behalf of the petitioners and learned senior advocate Mr. Gopal Sankarnarayan appearing for one of the petitioners had completed his arguments. The matter was

again heard on 15th April 2024 when Mr. Arvind Datar, learned senior advocate completed his arguments on behalf of the petitioners in Writ Petition No. 3588 of 2024.

5. Today, Mr. Sadavarte, the petitioner in-person has also completed his arguments. Mr. Pradeep Sancheti, learned senior advocate has made his submissions on behalf of some of the petitioners. The arguments on behalf of some of the petitioners are yet to be made by some other learned counsel. Thereafter, the arguments are to be made by learned Advocate General on behalf of the State-respondents and by certain other learned counsel representing the interveners in the matter.

6. Stand over to **13th June 2024** at **2.30 p.m.** for further arguments.

7. In the meantime, having regard to the interim order passed earlier, we provide that if any applications are made pursuant to the advertisement dated 9th February 2024 for admission to undergraduate medicine courses on the basis of [NEET (UG)], 2024 or pursuant to any other such advertisement for making admission to any other educational courses where applicants seek benefit of the impugned enactment, participation of such candidates/applicants shall be subject to further orders which may be passed in these petitions.

8. We also provide that in case any advertisement has been made after promulgation of the impugned enactment for making any recruitment/appointment in public employment in connection with the affairs of the State, other State

instrumentalities and State public undertakings/enterprises, the same shall also be subject to further orders which may be passed in these petitions

9. It is also directed that all such candidates who may participate in any process of selection either for admission to academic/educational courses or for appointment/recruitment in public employment shall be informed of this order by the authority(ies) concerned forthwith.

10. We also direct that the State-respondents and the interveners shall file their respective affidavits in reply within three weeks after serving a copy thereof upon the learned counsel for the petitioners; rejoinder thereto, if any, may be filed by the petitioners within two weeks thereafter.

(CHIEF JUSTICE)

(G. S. KULKARNI, J)

(FIRDOSH P. POONIWALLA, J.)

प्रवेश नियंत्रण समित्या :

इ. ११वी ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेच्या प्रशासकीय कार्यवाहीसाठी पुढीलप्रमाणे समित्या स्थापन करण्यास शासन मान्यता देण्यात आलेली आहे.

१) इ.११वी राज्यस्तर प्रवेश नियंत्रण समिती -

क्र.	नाव	पदनाम	तपशील
१	संपत सूर्यवंशी	अध्यक्ष	शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) म.रा. पुणे
२	हरुण आतार	सदस्य	शिक्षण सहसंचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), पुणे
३	संदीप संगवे	सदस्य	विभागीय शिक्षण उपसंचालक, मुंबई
४	राजेंद्र अहिरे	सदस्य	विभागीय शिक्षण उपसंचालक, पुणे
५	बी. बी. चव्हाण	सदस्य	विभागीय शिक्षण उपसंचालक, नाशिक
६	शिवलिंग पटवे	सदस्य	विभागीय शिक्षण उपसंचालक, अमरावती
७	उल्हास नरड	सदस्य	विभागीय शिक्षण उपसंचालक, नागपूर
८	अनंत दानी	समन्वयक	सहायक संचालक, (शिक्षण संचालनालय), पुणे

राज्यस्तर केंद्रीय प्रवेश नियंत्रण कक्ष, सदर समितीस साहाय्य करेल.

२) इ. ११वी विभागीय प्रवेश नियंत्रण समिती -

क्र.	पदनाम	तपशील
१	अध्यक्ष	विभागीय शिक्षण उपसंचालक (संबंधित विभाग)
२	सदस्य	शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) संबंधित जिल्हा परिषद
३	सदस्य	महानगरपालिकेचे (माध्यमिक शिक्षण), प्रभारी अधिकारी
४	सदस्य	सहायक शिक्षण उपनिरीक्षक (शिक्षण उपसंचालक कार्यालय)
५	सदस्य सचिव	सहायक संचालक (संबंधित शैक्षणिक विभाग)

विभागस्तर केंद्रीय प्रवेश नियंत्रण कक्ष, सदर समितीस साहाय्य करेल.